

BUDAPESTI NAPLÓ

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
József-körút 18.

Főszerkesztő: Felelős szerkesztő: Kiadja:
VÉSZI JÓZSEF. BRAUN SÁNDOR. A SZERKESZTŐSÉG.

Egész évre 28 k., (14), 1/2 évre 14 k., (7), 1/4 évre
7 k., (3.50), egy hónapra 2 k. 40 fillér, (1.20 frt).
Egyes szám Budapesten 8, vidéken 10 fillér.

Lángnyelvek.

Budapest, június 2.

(v.) A pünkösdi a szabadelvűség ünnepe. A szentlélek megjelenése valójában liberális zászlóbontás volt. Erről tesz tanuságot az Új Testamentum s benne az a ragyogó fejedelem, amelynek a címe *Apostolok Cselekedeti*. A megdicsőült mester tanítványai a szentlélek eljöveteleig egyetlen felekezetet privilégiumának nézték a hit malasztját. A szentlélek oldozta le róluk e szűkkeblűség bilincseit. Ekkor tudták meg, hogy az üdvösség az egész emberiségnek adatott, nem csupán egy népek s nem csupán egy felekezetnek. Két álláspont került itt szemközt egymással. Az egyik szerint csakis azok idvezülhettek, akik frigyét kötötték Ábrahám, Izsák és Jákob istenével. A másik szerint jussa volt az üdvösséghez *mindenkinek*, aki idvezülni akart. A felekezetiességé volt az első álláspont, a szabadelvűségé a második. *Liberális* avatást kaptak tehát az apostolok a szentlélek eljöveteleivel.

Tizenkilenc évszázad óta egyre tart a két álláspont küzdelme. És sűrűn láttuk az emberi szellemet vissza-visszazökkenni abba az ősi tévedésbe, amely ellen tüntetni és harcolni jött el akkor a szentlélek. Nem a hit tehet erről, hanem az egyház. A hit *boldogítani* akar csupán, az egyház *boldogulni* is. A léleknek isten felé való vágyakozása a hit. E vágyakozásnak hatalmi szervezete az egyház. A hitnek nincs érdeke, az egyháznak ellenben van. Tehát a hit nem lehet önző, az egyház pedig nem lehet önzetlen. A felekezeti önzésnek hadserege az ecclesia militans; e hadsereg stratégiájának a neve: klerikalizmus. Hiába jött ez előtt ezerkilencszáz évvel a nagy tanítás, hogy a malaszt az egész

emberiség közkincese s tehát nem lehet abban üdv, amit egyetlen felekezet foglal le a maga számára. A klerikalizmus azért csak tartja csökkönyösen a felekezeti szűkkeblűséget és nemcsak hirdeti, hanem gyakorolja is a gyűlölséget minden ellen, ami rajta kívül vagy vele szemközt él, érez és gondolkodik. Erényt csinál az intoleranciából, indulattá fokozza a faji ellenszenvet, kérédik előítéleteivel s pusztítani akar ott, ahol tanítania kellene.

A szentlélektől megszállt apostolok nem csupán türelmességüknél fogva voltak szabadelvűek, hanem azért is, mert a *haladás* principiumát képviselték. Lelkesedésüket, buzgóságukat s hitük erejét harcra vitték egy egész világra ellen. Szejjel oszlottak, hogy *előbbre* vigyék az emberiséget. A babonának szellemi börtönét lebontották s e sötét, dohos hajlékból kivezették felebarátaikat az egyetemes testvéri szeretet tiszta levegőjű, verőfényes csarnokába. Rögös, de dicső pályájukon sem megállani, sem visszafordulni nem akartak. „Mindig előre és mindig fölfelé”, — ez volt a jelszavuk. Merész reformerek, ihletett lelkű forradalmárok voltak ők, akik kíméletlenül hadat izentek a lomha maradiságnak s tüzesen ostromolták a reakciót. Merő ellentétben áll az ő glóriás emlékükel az ultramontán irányzat. A haladást ez a tábor a kárhozott forrásának mondja. Meg akarja állítani a korszellemet s minden erejével azon van, hogy visszafeljesztesse az újabb idők vívmányait. Mennél aultabb valamely tévedés, annál macakassabbul ragaszkodik hozzá. S mennél erjedtebb valamely babona, annál jobban erőlködik felélesztésén. Valóban ő képviseli azt az irányzatot, mely ellen harcra küldte az apostolokat a szentlélek sugallata.

A lelkek derűs békéjét hirdették a malasztért epedő világnak az apostolok. A visszavonás zsarátnokát szítja az ultramontán sereg. Szeretet és alázat volt amazoknak a tanítása. Emzekből a gyűlölség és a gög harsogni. Szelid hevület helyett izzó szenvedély jellemzi a klerikalizmust. Indulatának üszkét lázas kézzel szórja szertesztét. Nem bánja, ha lángba borul mindaz, amit az emberiség értékesnek és dicsőnek tart, csak hadd építse fel a füstölgő romok helyén újra azt a világot, amelyben az övé volt minden hatalom. Ah, a *tüzes* nyelvek helyett a *gyújtogató* nyelvek pünkösdjét készítik elő láthatatlan erők. Most is — mint akkor — nagy hirtelenséggel tör elő egy félelmetes robar, mint sebese rohanó szélvésznek zendülése; és ez a zendülés nem egy egész házat tölt el, hanem egy egész országot. Am, a lelkek enyhe békéjét hozó, a szivekbe tiszta derűt hintő szentléleknek nem érkezése, hanem távozása ez. Nem más-más nyelven a szeretet igéjét hirdetik, hanem titokban a gyűlölség konkolyát hintik el a jelenkor pseudo-apostolai.

És eltűnt a fehér galamb, a szelid szeretetnek jelképe. Tanyájának csendjét az ölyű vijjogása veri fel. Hová lett a galamb? Megriadt és elrebbent. Abol a harcnak ölyve lel fészket, ott nincs számára maradás. S mi mégis azt mondjuk: fel a szivekkel. A világozóság, a haladás és a szeretet nevében reméljünk, bízzunk és dolgozzunk. Ne lankadjunk a pünkösdi munkában. Szedjünk új impulzust lelkünkbe a szabadelvűség legdicsőbb hagyományaiából, azokból, amelyeknek emlékét a szentlélek ünnepe idézi fel. Visszatér még a fehér galamb a régi tanyára. Visszatér, hogy szembeszálljon az ölyvvel,

TÁRCA.

Amit nem szabad bevallani.

— A Budapesti Napló eredeti tárcaja. —

Írta: Pékár Gyula.

A jukker-asszony mint egy illatos szélvész rontott be barátójéhez a boudoirba. A novemberi délután bágyadt fényénél látta, hogy a szőke fiatal asszony kísért szemekkel fekszik a kanapé selymvánkosai közt. Összezsapta a kezét.

— Dolly! — édes kicsikém, hát már megint sírsz?

— Ah Ella, bocsáss meg... Irtam neked, nem tudtam, itthon vagytok-e már. Tanácsot akartam kérni tőled...

— Gondoltam, hogy valami baj van megint... Te *segény* kis bété! Még mindig az a csuf férjed... Na várj, majd beadunk neki most! — Mondd csak, hogy áll az új kalapom?

Ella asszony harsányan állt oda a tükör elé. Levette fekete fűrtös fejéről kalapját s türelmetlenül gombolta ki prémes kabátját. Kadétosan merész arcán a bosszu öröme látszott, aminek az volt a magyarázata, hogy ő maga sohse tudván rendre szoktatni mesésen csapodár férjét, örült, ha a barátnői férjén kitölthette a mérgét. Haragosan sóhajtott egyet.

— Hogyan Ella — te is? Mi bajod?
— Mi bajom? Semmi... Nő a leányom, — megcsal a férjem.

— Még mindig?
— Azt hiszed, az javul a korrall? Meg mit gondolsz? — Nem olyan öreg még az az utálatos! Ha nem szégyenkezném, mint a felesége, büszke tudnék lenni rá, a nyomorult. De kérelek, — eddig csak szőkéknek udvarolt s azzal védekezett, hogy ez nem szerelem, csak — kon-

traszt. Utánuk annál jobban szeret engem... Hát hagyta. De most egy barnának jöttem a nyomára. Erted: most már a saját szímben csal meg!

— Ah...
— Igen, Dolly, ez az igazi hűtlenség! Most már meg vagyok csalva... No de hagyjuk. Jer, hadd öleljelek meg!

Anyáskodó mozdulattal ölelte magához a leányos fiatal asszonyt. Ez szégyenlősen simult hozzá.

— No ne sírj kicsikém! Nagyon boldogtalan vagy?

— Nagyon Ella... azaz...
— Nos?
— Azaz tán... inkább nagyon... boldog vagyok!

A jukker-asszony csalódottan lépett hátra. Valósággal meghökkent.

— S ezt ilyen pompes-funëbres hangon mondd? Boldog vagy... hát akkor minek boldogítottál ide? A boldogsághoz nem kell harmadik...

— Ah ha tudnál!
— Én nem tudom, fiam. Tudod te?
— Én sem... Csak nagyon boldog és mégis borzasztó boldogtalan vagyok!

— Ez érdekes. Halljuk!
Leültek a teásasztal mögé a kanapéra. A fiatal asszony zavarodottan csipkedte az egyik Liberty párna szegélyét.

— Hát... hát emlékszel Ella, mit tanácsoltál nekem, mikor utoljára láttalak májusban? A jukker-asszony elgondolkozott.

— Nem tudom már, fiam. Én csak arra emlékszem, hogy férjed három évi házasság után botrányosan elhanyagolt, hogy egész nyíltan másoknak udvarolt és kiknek!... valószínűleg azt ajánlottam, hogy ne törd ezt, udvaroltság magadnak s állj bosszút.
— Igen.

— Eh, egyszer él az ember! Arra való-e a mi életünk, hogy egy hálátlan ember oldalán kisírkjuk a szemünket? Igen, most már emlékszem, — azt ajánlottam neked, hogy keress ki magadnak valami jóra való médiumot, akivel előre meg lehet egyezni abban, hogy a dolog nem lesz... tulságosan komoly. P. o. Dodó. Ó szívesen megette volna neked. Dodó specialista a féltékenynyé tevésben, az ilyen félkomoly játékokban...

— Ah Ella!...
— Mit ah? Valamit kell áldozni édesem! Egészen ingyen még Dodó se teszi meg neked, hogy visszazereze neked a férjedet. Pedig ő igazán jó barát, — nem lehet panaszom ellene... No de hát halljuk, megfogadtad a tancsomat?

A fiatal asszony mélyen elpirult. Görcsösen rázkódott össze és szégyenkezve temető arcát kezibe.

— Oh de borzasztó!...
A jukker-asszony meghökkent. Álmélkodva ragadta meg a karját.

— Dolly, mi ez?... Valami komoly dolog? Csak nem?... Beszélj!

Dolly zokogni kezdett.

— No de beszélj hát! Játszottál a tüzzel s megégetted magad?

A fiatalasszony fuldokolva felelt:
— Óh Ella!... Nem értesz te engem!

— Dehogy nem értelek! Nagyon is értelek! mormogó a jukker-asszony sajtáságos mosolylyal. Egész lénye átalakult, ahogy egy oldalt hajolt és csodálkozva nézte barátnőjét. Már nem ugy nézett rá többé, mint egy gyerekre, hanem mint valami vele egyenrangú lényre. Elismerés, sőt bizonyos tisztelet volt a tekintetében.

— Ki hitte volna? — folytatá, — no nem kérdelem, kicsoda, nem vallatlak most tovább. De hát hol, mikor, meddig? Ahá, nyomon vagyok

mely elriasztotta. S e küzdelemben a szelid galambé lesz a győzelem; mert a szeretetben van az igazság s az igazságban a minden diadalmakodó hatalom.

BELFÖLD.

Ábrányi Kornél választói közt. Ifjabb Ábrányi Kornél most sorra járja lengyel-tóti választókerületek községeit, hogy beszámoljon a parlament működéséről. Ma délután Nagybagombá, a kerület legnagyobb és legnépesebb községébe érkezett, ahol választói jelkésen fogadták. A határig lovasbándérium és számos koozi ment elébe és ott dr. Varga Samu üdvözölte a népszerű képviselőt, aki beszámoló beszédét holnap tartja meg.

A betegségélyező pénztárak reformja. A törvény alapján létesített betegségélyező pénztári szervezet viszonyainak között nem bizonyult jónak, amennyiben az erők teljes szétforgósolására s ez viszont arra vezetett, hogy a pénztárak legnagyobb része nem tudja megvalósítani a kitűzött célokat. Betegségélyező pénztáraink legtöbbjének csekély a tagsági létszáma s ezért jövedelme is oly kevés, hogy abból a kezelési költségek fedezése után a munkások segélyezésére már alig marad valami. A kereskedelmi miniszter rég ismeri ezeket a tarthatatlan állapotokat s ezért a munkásbiztosítás terén első sorban az 1891. évi XIV. törvények módosítását s a betegségélyező pénztárak újjászervezését tartotta szükségesnek. A miniszter alapos tanulmányok után a törvény módosítására nézve tervezetet dolgoztatott ki, s azt mint előadói javaslatot véleményezés végett a napokban küldötte szét az érdekelt testületeknek és szak-köröknek.

A javaslat gyökeres intézkedésekkel ugyan, de az eddigi szervezet megbolygatása nélkül kíván a munkás-betegségélyezés hiányait segíteni. A főszólt a kerületi betegsegélyező pénztárakra, mint hivatásos szervezetekre helyezi. E pénztárak külső igazgatási teendőit a községi elöljáróságok hatáskörébe kívánja utalni, szükségesnek tartja a kerületi pénztárak kötelező szövetségének a megalakítását s a pénztárak ellenőrzését a szövetség feladatává teszi. A biztosítási kötelezettséget a mezőgazdasági és erdői termelés mellékiparjainál alkalmazott munkásokra, az ipartörvény alá nem tartozó, de iparszerűleg üzemeltető foglalkozások alkalmazottaira, a házi cselédekre s az államnál, törvényhatóságoknál és községeknél ideiglenes szolgálatban álló egyénekre is kiterjeszti. Az ipartestületi, gyári és vállalati, valamint a magán egyesületi pénztárak közül csak azokat tartja jónak, melyeknek állandóan legalább ezer tagjuk van, s így életképeseknek bizonyulnak. A pénztári tagok járulékait a foglalkozási veszélyessége s a segélyezésnek terület szerinti költségességébe képest 2 és 8% között változó összegben állapítja meg s végül, hogy biztosítsa az alapos és minden irányra

kiterjedő állami felügyeletet, a betegségélyező pénztárak s azok szövetsége főlé állami biztosító hivatal felállítását tervezi.

Ipari munkás körökben kétségkívül megnyugtató fog kelteni a miniszter említett intézkedése. A kormány állandó érdeklődését mutatja az a munkások helyzete iránt. A javaslat mélyreható, szakavatott intézkedéseivel biztosítani óhajtja azt, hogy a megbetegedett munkások ellátásánál a biztosító pénztárak képesek legyenek minden jogos igényt kielégíteni.

A gazdatisztai törvény. A képviselőház igazságügyi bizottsága ma Szilágyi Dezső elnöklésével ülést tartott, melyen a kormány részéről Darányi és Plósz miniszterek, a földmivelési és igazságügyi minisztérium részéről Kiss Pál és Vörösmarty Államtitkár és Bartók osztyaltanácós voltak jelen, tárgyalás alá vette a birtokosok és a gazdatisztai közötti jogviszonyok szabályozásáról rendelkező törvényjavaslatot. Bernáth Bála a törvényjavaslatot rendelkezéseinek beható ismertetése után általánosságban ellogadásra ajánlja. Polónyi általánosságban hozzájárul a törvényjavaslathoz, ámbar egyes rendelkezései ellen aggódalmi vannak; sajnálja azonban, hogy a nyugdíjazás és fizetési kérdés nem vonatott be a törvényjavaslat keretében. Az okleveles gazdatiszt hatáskörét is másképp tartja megővendőnek, mint azt, aki nem bír kvalifikációval. György Elek és Szilágyi Dezső elnök további felszólalásai és Darányi miniszter tüzetes felvilágosításai után a bizottság általánosságban elfogadta a törvényjavaslatot és áttért a részletes tárgyalásra.

A törvényjavaslat első szakaszának bevezető rendelkezését, mely azt határozza meg, hogy ki a gazdatiszt, a földmivelési bizottság idevonatkozó módosításainak mellőzésével ekként állapította meg a bizottság: Gazdatiszt az, aki másnak a gazdaságban a gazdasági igazgatás, kezelés vagy ellenőrzés rendszerint tennivalójának fizetésért való ellátására szerződik. — Jelentésbe felveendőnek határozta a bizottság, hogy gazdatisztnak tekintetik az is, aki ily módon nem csupán az egész gazdaságnak, hanem egyes ágazatainak igazgatási, kezelési vagy ellenőrzési teendőire szerződik. Elhatározta továbbá a bizottság a törvényjavaslat megfelelő helyére annak a felvételét, hogy a gazdatisztul való szerződés, ha határozatlan időre szól, legalább egy év tartamára kötöttnak tekintendő.

Az első szakasz további két pontjának törlesztéssel elhatározta a bizottság a törvényjavaslatba új szakaszokat a fűvelését a következő eszmemenet alapján, amelynek végleges jóvágezése a legközlebbi ülésre tűzött ki. A birtokosok és gazdatiszt közötti jogviszonyt a jelen törvény korlátlan belüli a felek szerződése állapítja meg. Aki valamely gazdaságban mint gazdatiszt alkalmazva van, ha a szerződésből más nem tűnik ki, feljogosítottan tekintik azokra a cselekményekre, melyek az ily gazdaságban a gazdálkodással rendszerint járnak.

Gazdatisztek szerződésére, terményeknek nagyban vagy előre való eladására s egyéb jogügyletekre, melyek a tárgy értékénél vagy a kötelezés időtartamánál fogva vagy egyéb okból a gazdálkodással rendszerint nem járnak, a gazdatiszt csak külön felhatalmazás alapján jogosult.

A gazdatiszt ezen jogkörének korlátozása harmadik személyekkel szemben csak úgy hatályos, ha

azoknak a korlátozásról tudomásuk van, vagy ha a korlátozást egyébként a körülményekből tudniuk kellett volna.

A részletes tárgyalással a 7. §-ig haladtak s azután folytatását kedd délután 5 órára tűzték ki.

KÜLFÖLD.

A porta vármája. Nagy pénzzsűkben mi telhetett a fényes portálól: minden ceremóniázás nélkül új vámot vetett ki a balkán-állami provenienciákra. Még pedig teljesen egyedülállóan és titokban, egyet sem értesítve az érdekelt államok közül. Ennek a meglepő fogásnak azonban csak egy napig örvendhettek a török kormányfőriak. A másikon már a jegyzőek egész özöne áramlott a Ildiz-palotába. Tiltakoztak az összes szomszédok, mire nyilatkozni kellett a török kormánynak is. Mint egy konstantinápolyi táviratunk jelenti, a porta nyilatkozata így hangzik:

A porta holnap hivatalosan értesíti Szerbia, Görögország, Románia, Montenegró és Bulgária képviselőit az országukból jövő áruk különböző vámjának életbeléptetéséről és egyidejűleg javaslatot tesz végleges kereskedelmi szerződések megkötésére nézve.

A szerb követhez intézett jegyzékben ki fogja jelenteni a porta, hogy az ideiglenes vámegyezmény kért meghosszabbításába nem mehet bele, de hajlandó tárgyalásba bocsátkozni végleges kereskedelmi szerződés megkötéséig.

A görög követhez intézett jegyzék hivatkoltja fog arra, hogy a porta már ismételtan ajánlotta a tárgyalások megkezdését kereskedelmi szerződés kötése végett és ismételtén fogja ezt az ajánlatot.

A Balkán államok képviselői, akiket a portának ez az intézkedése állítólag kínosan érintett, hír szerint megfelelő lépéseket tesznek.

Finország elorosztása. A cári politika a színekkel szemben is következetes: lassan ki akarja vetkőztetni a színeket nemzetiségükből, miután már közjogilag megnyirbálta Finnországot. Most azon van az orosz kormány, hogy a finnnek a külföldön semmi külső jellel ne utalhassanak még végleges önállóságukra sem. Az orosz belügyminiszter rendeletet bocsátott ki, amely szerint szeptember 14-iktől kezdve külföldre szóló leveleken finn postabélyegek helyett orosz bélyegeket kell használni. A belső forgalomban a finn levélbélyeg még 1901. január 14-ig használható, azonul olyan bélyegek kerülnek forgalomba, amelyek hasonlóak az oroszokhoz, de értékük finn pénzben van kifejezve.

már, — hisz ti Kárpátfüreden voltatok a nyáron, ugy-e?

Dolly térdére könyökölve, üres szemmel bámult maga elé. Nem is hallotta, mit mondott a barátjának, csak az utolsó szó kapta meg a figyelmét.

— Igen, Kárpátfüreden. Ah, Ella! tévő hozzá aztán valami keserű szenvedélyességgel, — ha tudnád, mennyit szenvedtem én elutasításon előtt abban a június hónapban! Te nem voltál többet Pesten, senkim se volt, akivel kibeszélhettem volna magamat. Magamban kinlódtam, sirtam és rágtam a párnámat hosszú éjszakákon át, mikor ő reá vártam. . . . Ella! vártam rá reggel négyig.

— Az semmi! Vártam én már reggel hatig is. — De nem tettem szemrehányásokat neki. Pedig tudtam, honnan jön.

— Én is. Tudta az egész világ édesem.

— Igen, bánatom mellett még ez a szégyen. De mit bántam én a szégyent! Tudod, különös volt az nagyon: valami borzasztó nyugalom vetett erőt rajtam. Nem sirtam én többet Pálnak, nem gyötörtem őt. Rá se néztem. Csak akkor, mikor azt hitte, hogy nem látom. Oh Istenem, de szép volt, — sohse tűnt fel nekem szebbnek! . . . S ez a szép ember mindenkié volt, csak az enyém nem, a felesége! Hát nem borzasztó ez? De tudod Ella, erőt vettem magamon. Vártam. Vajjon előt-e csak egyszer is napközben, hogy megcsókoljon, — tudod, úgy szívvvel, lélekkel, szerelmesen . . .

— Dehogy jött!

— Vagy ha jött, úgy jött . . .

— Hogy oda volt az idealizmus. Tudom én ezeket könyv nélkül, angyalom. Tovább!

— Hidd meg, kíváncsi voltam, meddig mehet ennek az embernek a közönye, az elhanyagolása. Gyakran elnéztem: hát ugyanaz az ember volna ez, aki még három évvel ezelőtt a nászuton olyan költőien, s még is olyan torron szorított magához, hogy én azt hittem, az eszemet veszttem? Tudod, — néha igazán nem ismerem rá, — azt hittem, egy idegen, egy szép idegen ur ez és —

— És akkor még jobban imádtad! — kacagott a jukker-asszony. Ösmerem ezt is!

— Igen! . . . és akkor még örültemben szerettem. Szerettem benne a régi emléket s azt a veszedelmes új embert, aki nem tudott az enyém lenni . . . Ah Istenem. Mennyiszor átéltem ekkor nászutamat, hogy vigasztalódjam! Azok a nászuti csókok, — hát nem térnek azok vissza soha?

— Ujra férjhez kell menni.

— Hozzá? kérdé Dolly naivan.

— Nem angyalom, másához!

— Te nevetés Ella, de én nem nevettem.

Sirtam . . . Most? Fűtörészve jött hozzám s csak úgy sebtiben csókolta meg nem is a szájamat, hanem az arcomat. Még csak át se fogta a derekamat, pedig milyen jó lett volna, ha csak egy pillanatra a vállára hajthattam volna a fejeimet . . . Mindjárt meggyógyultam volna. De nem — legfeljebb csak olyan furesén csipte meg az államat. Nem tudom, hol tanulta . . .

— En tudom, angyalom. De csak folytasd.

— Hát én meg voltam győződve róla, hogy mindez csak álom, vagy komédia, — hogy Pál egyszer majd észbe kap, a nyakamba borul —

— Dehogy borult!

— Dehogy borult! Egészen jól érezte magát

e mellett az élet mellett, utolsó nap aztán elszáll a végső reményem is. Megírta volt, hogy legalább is elkísér két hétre a fürdőre, és képzeld, most egyszerre fűtörészve adta tudomra, hogy „külföldi tanulmányokra” kell mennie.

— Ösmerem ezeket a tanulmányutakat is!

— Dormándyékall magam eresztett el Kárpátfüredre. No ez a hat hét, Ella, — amin én ez alatt keresztülmentem . . .

— Hiszem angyalom, — mormogá a jukker-asszony részvételleljes gyöngédséggel. — Ah! ösmerem én ezeket a . . .

— Hogy mondd?

— Semmi, semmi . . . Hát persze a szép bácsik azonnal körülvettek, sok udvarlód volt, mi? Fiatal asszony, friss falat. — Oh a nyomorultak!

— Igen, ott láttam, hogy még mindig érek valamit. Azt mondták, szép vagyok. De mikor mindig csak rá gondoltam, mindig csak sirtam!

— Tudom édesem, ilyenkor a leggyöngébb az asszony. Szegény kis Dolly! Én nem hibáztattalak . . . .

(E percben csöngtek. Egy alkalmatlan vizit jött közbe, mely után husz perc mulva ismét magukra maradtak a barátok.)

Dolly ijedten pillantott az órára.

— Jaj istenem, Pál mindjárt itthon lesz! Pedig el kell ezt neked mondanom. Hol is hagytam el?

— A fürdőnél! . . . felelt a jukker-asszony nagyon is kíváncsi diszkreációval. — De angyalom én a világról se akarok vallatni!

Szines könyvek.

Most jelent meg az 1. és 2. kötet. Tartalma **UGODY LILA**. Regény két kötetben. Egy-egy kötet ára 1 kor. 50 fillér. **Legközelebbi kötetek:** Ambrus Zoltán, Bárony István, Benedek Elek, Bródy Sándor, Gárdonyi Géza, Herczeg Ferenc, Lovik Károly, Malonyay Dezső, Rákosi Viktor, Szomaházy István legújabb munkái.

A háború.

Budapest, június 2.

Lord Robertstől kevés hír érkezik, amit azzal magyaráznak, hogy a boerok elvágták a táviróvonalat. Ugy látszik azonban, hogy a boerok sok egyebet is tettek. Így például elvágták az angol derékhadnak a Vaalon túl való összeköttetését; újra benyomultak Oranjeba, 1000 emberrel bekerítették 7000 embert s közülük 1000 embert sebesítettek meg — minden boer egy angolt — French tábornoknak folytonosan utját állták egész előnyomulása alatt, heves ütközetet vívtak az angolokkal Elandfonteinnél, a május 18-án elfoglalt Lindleyt Broadwood tábornoktól ismét elvették, amit az angolok bölesen elhallgattak s csak most jelentik, hogy Rundle május 31-ikén újra megszállta Lindleyt, amely Kroonstadtól 40 kilométernyire van; azonkívül Senekal mellett (60 kilométernyire a kroonstad-bloemfonteini vasútvonalról) visszaverték Rundle támadását — és mindezt az alatt, míg Roberts „ellentállás nélkül” nyomult előre s a világot az angol táviratok nyomán csodálkozva kérdezte, hogy hova lettek a boerok? Eltűntek? A föld nyelte el őket? A mai táviratok megletelnek ezekre a kérdésekre? A boerok nem tűntek el, harcolnak mindenütt, ahol csak lehet s nyilván harcolni fognak tovább is, miként újra kijelenti most Krüger, aki nem „megszökött” Pretoriából, mint jelentették volt, hanem azért mert Lindenburgba, hogy odagyűjtve az egész boer sereget, újra szervezze az ellentállást.

A háborúnak még nincs vége, s az angoloknak újra okuk lehet aggodalommal tekinteni a Fokföldre, ahol most újabb felgerjed a boer szimpátia s bátor, merész szavakban nyilatkozik meg. A fokföldi gyarmatosok kezét sem akarnak fogni az angollal, mert testvérek vére szárad az angol kézen. Ezt vágják az arcába saját területén a diadalmas britnek, miatt európai fejedelmek gratulálnak az angol királynőnek.

Mai távirataink itt következnek:

(Krüger.)

Brüsszel, június 2.

A transvaali ügyvivőség közlése Krüger proklamációját, amelyben kijelenti, hogy a boerok sohasem fogják elismerni az angolok uralmát. A boerok Lindenburg környékén elfojták magukat sédeolni, Steyn oranjei bejereit, akik a harcot folytatni akarják, már egyesültek Krüger huszár boerjával.

Pretória, június 2.

Krüger Lindenburgba utazott, ahol a csapatok élére fog állani.

Amsterdam, június 2.

Egy újság híre szerint egy itteni fogadóban lakást béreltek Krüger számára, aki június végén érkezik ide.

— Hát képzelheted, hogy az a hat hét teljesen megváltoztatta gondolatvilágomat. Meg voltam persze! Ez mindig így van.

— A hatodik hét végén más asszony lett belőlem. A szívtelenségig megédesztetem akaratomat s nyugodtan néztem a Pállal való találkozásra.

— Nem akar vallani a kiesike, gondolá bosszusan a jukker asszony.

— Tudod-e, hány levelet írt nekem ez alatt a hat hét alatt? Tán ötöt. A végletekig el voltam keseredve. Még csak értem se jött Kárpátfüredre. A hogy a vonaton Pestre mentem, egész éjjel a mondókámat magoltam. Mert volt ám mondókám, még fel is volt írva! Elhatároztam, tisztázom a helyzetet. Most vagy soha!

— Te szerencsétlen, csak nem vallottál neki? — Hogy vallottam-e? És még mit mindent nem! El fogsz bámulni rajtam.

— Ezek!

— Hanem azért még se tudnám neked elmondani, hogy voltaképp mi mindent vallottam meg neki. Mikor megláttam... ah istenem, olyan gyöngének éreztem magam s egyszerre elfeledtem a mondókámat. Pedig milyen unottan jött elé! Láttam, csak úgy kötelességből akar megölelni s megcsókolni. Már a derekamhoz nyult... tudod Ella, ma sem ériem, honnan vettem az erőt! Hidegen mértem végig s védőleg tartám karomat magam elé. „Nem szükséges megcsókolnia,” mondtam, „azt hiszi, még mindig a tavalyi bolondja vagyok? Dehogy, nem szeretem én magát többet!” Valami különös lehetett a hangomban, mert soha ember arcán még ilyen változás nem láttam. Félélmets volt az!

— Szent isten!

Lourenço-Marquez, június 2.

Krüger elnök veje, Frickie Eloff, és orvosa, dr. Heymann ma ideérkezett.

Brüsszel, június 2.

Leyds megerősíti azt a hírt, hogy Krüger és Steyn folytatni fogják a háborút. Krüger katonáinak még sok évre való municiójuk van.

(Harcok.)

London, június 2.

A harctérről épséggel semmi hír sem érkezett. Roberts nem telegrafálhat, mert a boerok a táviró vonalat elvágták.

London, június 2.

A Reuter-ügynökség jelenti Fokvárosból május 31-ikéről: Faderssprintnál, Douglas mellett, 29-én 1000 főkkel megtámadott és bekerített 7000 angolt, akik Charles Warren vezetésével állottak. Az angolok heves harc után visszaverték a főkkel, akiknek sok halottjuk és sebesültjük volt. Az angolok vesztesége 15 halott és 1000 sebesült.

London, június 2.

Lord Roberts május 31-éről táviratozza, hogy jelentéseket kapott French tábornok 28-iki és 29-iki hadműveleteiről. E jelentések szerint French tábornok előnyomulása alatt folytonos ellentállásra talált, de sikerült az ellenséget erős hadállásából kevés veszteséggel egymás után kivernie. Most Johannesburgtól északra foglalt állást, ahová Roberts utasította. Az angolok közül két tiszt megsebesült, két ember elesett és 27 megsebesült.

London, június 2.

A Morning Post jelenti Lourenço-Marquezból tegnapi kelettel: Hivatalos boer forrásból eredő hírek szerint az angol derékhad összeköttetése a Vaal folyó mellett el vannak vágva. Elandfonteinnél heves ütközet volt. A boerok betörték Oranje északkeleti részébe s Vintersburgnál és Harrismülnél harcolnak.

(Ellenzék a Fokföldön.)

London, június 2.

A Reuter-ügynökség jelenti Gräff-Reinelből (Fokföld) 31-iki kelettel: De Villiersnek, a főbíró testvérének az elnöklése alatt ma gyűlés volt itt, amelyben körülbelül 800 ember vett részt. Néhány heves hangú beszéd után egyhangulag olyan határozati javaslatot fogadtak el, amely többek között azt mondja: A fokföldi gyarmatosok többségének nézete szerint a háború közvetlen főoka a londoni minisztériumnak a dél-afrikai köztársaság belügyeibe való igazolatlan és türethetetlen beavatkozása volt. — Az egyik szónok, aki ezt a határozati javaslatot pártolta, azt mondta egyebek között, hogy a háború után lehetetlen az angoloknak baráti jóbort nyújtani.

— Avagy megfoghatjuk-e — mondá — azt az angol kezét, amelyhez talán testvérvér tapad?

— Én igazán nem tudom, a többi hogy történt. Olyan volt az, mint egy istenítélet. Feleselő, éles szavak... én hátráltam az asztalhoz. Láttam jönni magam felé; egész alakja megnyult, unott arca kigyult. Jaj, ha tudnád, hogy féltem tőle, és ugyanakkor micsoda iszonyatos boldogság töltött el! Mert tudod-e, mit láttam? Azt, hogy ez a fád kaszinótog másodpereről másodperce rohamosan mint alakul vissza azzá a szenvedélyes hőssé, aki engem azon a velencei estén, a nász után megölelt. Persze akkor nem néztem rám ilyen dühösen, de hidd meg, ekkor láttam én csak, szerelem és gyűlölet mennyire hasonlítanak egymáshoz... Nem emlékszem, hol kapott meg, de úgy fájt és mégis olyan édes volt az! Sohasé hittem, hogy Pál ilyen erős. Borzasztó egy athléta!

— Megvert?

— Nem — mondá Dolly pirulva — csak úgy... megrázott.

— Sohse szögyeld, angyalom. Attól, akit az ember nagyon szeret...

— Ah oly jó volt az! Tudod, legalább hoztam nyult, éreztem a karjait, az erejét! De különben azt hittem, meghalok. Nem volt az tréfa! A nyakamon volt a keze... És én nem tudom, honnan vettem az erőt, mert csak rendületlenül feleltem neki: „igen, mást szeretek” — „igen, megcsókolt... megölelt! igen, igen, ezerszer is igen!...” Megmondom-e a nevét? „Ha belehalok is, soha, soha!” — És tudod-e, hogy kibőjtöltem a dühöt? Egyszerre eleresztett s a fejemre kapott. Kétségbeesetten ordított fel s kirohant, de becsukott a szobába.

Nem tudom, meddig maradtam ott a kánpén. Sirtam... Mikor megint visszajött, már sötét volt, mert gyertyával lépett be. A világlí

Az elnök hevesen félbeszakította a szónokot s mérsékletre és óvatosságra intette.

Gräff-Reinel, június 2.

A fokföldi hollandus lakosság kongresszusán még néhány határozatot fogadtak el egyhangulag, amelyekben kijelentik, ha a brit kormány a boer köztársaságok bekebelezését szándékolná, az ország békéje és jóléte gyógyíthatatlan megröszsölne és végzetes következmények állának elő. Az ország ezután soha többé nem ismerné a békét és az egyetértést. A harcot azzal fejezzék be, hogy adják vissza a köztársaságok feltétlen szabadságát és függetlenségét. Az érkezőt képviselőket választott, akik Angliába, Brazíliába és Kanadába fognak utazni, hogy a Fokgyarmat lakosainak érületét ott kifejezésre juttassák.

A felujult Dreyfus-ügy.

Páris, június 2.

A szenátus ma folytatta az amnesztia-javaslat tárgyalását.

Trarieux kifejté, hogy a Dreyfus-ügyben folytatott agitáció valóságos kereszties hadjárat a köztársaság ellen. Felhívókat az összes reakciós pártoknak az a törekvése, hogy egy embert pusztán azért törvényen kívül helyezzenek, mert zsidó és vádolják a védőt nevezetesen azzal, hogy Németországból és Angliából küldött 43 milliót osztottak fel maguk közt. A legutóbbi párisi közéletnémasi választásokban annak bizonyítékát látja, hogy a Dreyfus-ügyet csak azért találták ki, hogy az összes reakciós pártok ügyének szolgálatot tegyenek. Az amnesztia-javaslatot nem fogadják el. (Tezés a baloldalon.)

Lambert tábornok szenátor ellentéte a Dreyfus-ügyben szerepelt katonai bírák ellen intézett támadásokat. Felolvas egy táviratot, melyet egy lap szerint a Dreyfus-pör idején plakátokon tettek közzé és mely „József” aláírással volt ellátva. A távirat azt mondja, hogy Labori a vezérkart lesújtotta. (Ellenmondás a baloldalon.)

Fallières elnök felolvassa Reinach levelét, aki tiltakozik az ellen a gyanúsítás ellen, mintha a kérdéses távirat tőle származnék és a táviratot hamisítványnak mondja. (Zaj).

Waldeck-Rousseau kiemeli, hogy az első Dreyfus-pörben nem közölték a védelemmel az összes iratokat. A kormány el akarja törölni a fájdalmas multnak minden nyomát. Az a véleménye, hogy bizonyos gyöngeségekre fátolt kell borítani, hogy ne legyünk kegyetlenek azokat büntetni. Ez a törvény célja. Kiemeli a javaslat politikai oldalát és kéri a szenátorokat, hogy elfogadásával és az összes benyújtott módosítványok elvetésével a bizalom jelét adják. A kormány nem vállalhatja el a felelőséget a status quoért. Ha a javaslat elfogadása után az agitáció tovább tartana, akkor tudni fogják, hogy melyik oldalról akarnak visszavonást

hangján hidegen adta elő, hogy most már hát elválnak stb. En mindenbe beleegyezem, — tudod, ekkor már éreztem, hogy az enyém! Nagyszerű volt az! Adieu, — adieu... Már az ajtónál volt, mikor egyszerre csak megfordult. Ez-uttal igazán azt hittem, megöl. „Hol az az ember, — ki az, hadd ölöm meg!...” vaserővel kapott derékon. „Valld be, hogy mindez hazugság” üvöltö. „Valld be!” — de ekkor a hangja már reszketni kezdett. Én csak körülhatetlenül és bizonyos megadással intettem nemet. „Valld be, — parancsolom, — kérlek — esdöklem!...” Ekkor már zokogott. „Ami megtörtént, megtörtént!” mondám én is sirva „te vagy az oka, most már szeress így, ha tudsz!” — „Szeretlek, szeretlek,” sutogta ő „de belehalok, ha te nem szeretsz többé...” „Hát egy kicsit még mindig szeretlek,” feleltem neki mosolygva. Ah Ella, az a pilanlat! Mikor az a dühös kar egyszerre remegni kezdett a derekam körül s valahogy szerelmissé gyöngült, — mikor aztán lassan, úgy egészen magához szorított, hogy a szívem dobbanás az ajkamon éreztem... Ah, az a kibékülés!...

— Tudom, tudom, sóhajtá a jukker-asszony, hisz a szerelemben csak a veszekedés ér valamit, mert utána kibékül az ember.

— Óh, ha azok a esókok örökké tartanának!

— Örökké veszekedni kell, angyalom.

— Hát különben ezt csináljuk mi már három hónap óta. Mindennap összeveszünk s mindennap kibékülünk.

— Hisz akkor tökéletesen boldog vagy!

— Az vagyok... Egészen a hatalmamban van. Sohse mozdul az oldalam mellől, nehogy valamiképp találkozzam azzal az ismeretlen ural. Ha magamra hagy, csak azért teszi, hogy a kaszi-

Szájpadlás nélküli fogak.

Főlétslegessé teszik az inylemez használatát. A szájból kivenni nem kell, nem is lehet. Számos elismerő levél. Jótállás.

Wellner Gyula

szpecialista a szájpadlás nélküli műfogak készítésében VI. kerület, Andrassy-út 38. szám.

hínteni a polgárok közű. A miniszterelnök végül kéri a szenátust, hogy a köztársaság ellenségeinek ne hagyja meg kezében a döntő halálos fegyvert, mely birtokukban van. Elérkezett az ideje, hogy véget vessenek a dolognak. El kell venni az akció szabadságát azoktól, kiknek egy bűnös, hazugságokkal teli hadjárat után sikerült oly tisztán és zavaros atmoszférát létrehozni, hogy abban a köztársaságiak nem ismernek egymásra. (Viharos tetszés. Számos szenátor azt kiáltja, hogy a beszédet a községekben ki kell függeszteni.)

Marocra a javaslat ellen szól.

Millard azt kívánja, hogy az amnesztiát terjesztse ki az állami elítéltekre.

Az általános vita ezzel véget ér.

A szenátus azután 171 szavazattal 41 ellenében elhatározza, hogy a miniszterelnök beszédét a községekben kifüggesztik.

Frank-Cheneau a javaslatot vissza kívánja utasítani a bizottsághoz, hogy az állami törvényszék által elítéltekre terjeszse ki az amnesztiát.

Waldeck-Rousseau miniszterelnök ellenzi ezt a javaslatot, melyet 175 szavazattal 105 ellenében elvetnek.

Leconte visszavonja módosítványát, mely szorint az amnesztiát Dreyfuser is kiterjesztendő.

Fruchter hasonló módosítványát 165 szavazattal 102 ellenében elvetik és azután a kormányjavaslatot 238 szavazattal 34 ellenében elfogadják.

A khinai forradalom.

Budapest, június 2.

Amerikában felfedezték a khinai forradalom okát. A washingtoni diplomáciai körökben az a nézet terjed, hogy a *boxerek lázadását Oroszország rendezte*, hogy aztán a zavarosban haláshasson s az európaiak megvédésének ürügye alatt megszállhassa Pekinget és biztosítsa magának a Peiho folyón való uralmat. Ez a terv a többi hatalmasság éberségén hajtótörést szenvedett.

A pekingi amerikai követ azt táviratozza, hogy a követségek védelmére rendelt európai csapatok megérkezése Pekingben sokat javított a helyzeten. A főváros most sokkal nyugodtabb, de a környéken még folyton mozgolódnak a boxerek.

London, június 2.

Tiensinből jelentik a Reuter ügynökségnek: Takuba öt orosz és egy angol hadihajó érkezett; az utóbbiról most szállítanak partra egy csapatot. Tiensinben 108 amerikai kötött ki egy gép- és egy tábortáborral felszerelve.

London, június 2.

A Dalziel-ügynökségnek jelentik Shanghaiból: Az özvegy császárnénak a kormányra való befolyása abban mutatkozik, hogy Tiensin alkirály utasítást kapott, hogy a *követségi ka-*

tonacsapatoknak Peking felé való átvonulását megátolja. Az összes követek együttesen követelték, hogy az átvonulás minden akadályával szonnal elhárítsák, mert ellenesben erősebb rendszabályokhoz kellene nyulni. A Csung-li-Yamen azt válaszolta, hogy *haladéktalanul felelni fog.* A követek erre azt mondták, hogy a mennyiben 24 óra alatt választ nem kapnak, a hatalmak megfelelő mennyiségű csapatokat fognak kirendelni, hogy minden ellonállás dacára is Peking felé vonulhassanak. Kijelentették továbbá, hogy a boxerek ellen kibocsátott proklamáció ellenére is Khinai felelősség fogják tenni a forrongás következményeire. Ugy hírlik, hogy *Peking tele van a titkos társaság tagjaival*, akik közül azonban senkit sem fognak el.

Tienstin, június 2.

A francia konzulátus azt az értesítést kapja, hogy csütörtökön reggel 700 boxer, puskákkal és lándzsákkal fölfegyverkezve megtámadott 30 idegent, köztük 6 asszonyt és egy gyermeket, akik csolnakokon Paolingfuból Tienstinbe menekültek. Az idegenek közül négyet megöltek és néhányat megsebesítettek. Az életben maradtokról itt semmit sem tudnak. A Centurio angol hadihajó és a Calabria olasz hadihajó Takuba érkezett. Az angol hadihajón egy tengerenagy van.

London, június 2.

Egyes lapok részletes adatokat közölnek a Takuban lévő idegen hadihajók számáról. E szerint 9 orosz, két francia, három angol, három német, két amerikai és két japán hadihajó áll Taku előtt. Ugyanok a lapok jelentése szerint az orosz hajók a hajólegénységben kívül még 11,000 ember van Port-Arthurból, 14,000 ember pedig Port-Arthurban készen áll az elindulásra.

Brüsszel, június 2.

A pekingi belga követség azzal vádolja a khinai hatóságokat, hogy egyetértenek a boxerekkel. A belga vasutársaságnak khinai vasutépítkezését 1200 khinai katoná szemelattára felgyújtotta a lázadó löveg, a katonaság semmit sem tett ellenük. A belga követség katonaságért táviratozott Brüsszelbe, hogy megvédhesse a peking-bangkoki vonalat.

Taungs, június 2.

A helyzet az ittoni kerületben csendes. A bennszülöttek az aratással vannak elfoglalva. Taungs és Kuriann között egyes felkelő csapatot még nem adtak meg magukat.

Tien-Giu, június 2.

Paoting faluban levő francia lelkészek legújabb jelentése szerint a külföldiek, akik onnan elmenekültek és akiket foggyveres boxerek megtámadtak, Tien-

osin közelébe érkeztek. Megerősítést nyer, hogy 4 menekültet megöltek és 4-et megsebesítettek. Egy expedíció ment el innen a menekültekért.

HIREK.

Lord Haynau.

— Pünkösdi strófák. —

Irta: *Ábrányi Emő.*

Igen! Te vagy! Emlékszem. Sőt tudom:
Te működtél már Pesten, Aradon!
Tudom: te rendet és csendet csinálsz,
Mikor mértföldnyi temetőkön állsz,
Ahol a földet vér és könny borítja.
Kevély Cézárokat markos favorítja,
Mindig nyugodt, hű és megbízható:
Tanult tábornok és korrekt bakó!

Folytasd a munkát, hogy ne húzd hiába
Kegydíjad majdan! Menj Pretóriába!
Búr férfi van még, aki szereti
Letört honát — : golyót, bitót neki!
A búr asszonyt, ha sír, jajgat nagyon,
Vesszőtesd meg nyilvános piacon!
A búr fiút sorozd be skót dudásnak:
Sípolygon, míg népének gödröt ásni!

Hol vagytok ó tüzes pünkösdi nyelvek?
Hogy a bukott hősről énekeljek,
S hogy átkot mondjak pünkösdi reggelén
Az elnyomókra: szálljatok felém!
De nem, nem, nem! Szóltan maradna szám,
Ha millió nyelv szállna is le rám!
Zápor, vihar, felbő az ormokon,
Az szólhat! Én nem! Nincs hozzá jogom!

Nincs! Se nekem, se az egész világnak.
Mert végig néztük, hogy szívükre hágnak.
Mert most is nézzük egyre még: miképpen
Taposnak egy dicső, nagylelkű népen!
Nem dicsőhimmusz, nem átok: hallgatás
Illik mihozzánk s szégyen, semmi más!
Hóhér-munkádban, lord-tábornagyunk,
Mi mindnyájan pribékjeid vagyunk!

nóba menjen s életre-halálra keresse ezt az embert, kinek a nevét én mindenek dacára sohse árurom el neki. Ez az, ami emésztí őt... Tudja, — hisz megesküdtem neki, hogy öt, és csak öt szeretem, de titkolódszom azért mégis állandó kétségben tartja. Elértem azt, amit akartam: állandóan érdeklődik irántam... Küzd a láthatatlan ellen, féltékeny a megmáshíthatlan multra...

— Ez a titkos kapitálisod neked!

— Akkor aztán elfogja őt a tehetetlensége feletti düh. Rendesen minden nap, hét és nyolc között, mikor a kaszinóból hazajön. Megfogja a fejemet és vallat, — s én sohse vallok neki. Aztán könyörög, alkuszik: hogy ölelt meg az az ember, — hol csókolt meg, — hányszor?... Én szégyenlősen, bánatosan gyönök neki és a legkisebb szavam olyan, mint a tűz. Na tudod, borzasztó az néha! De én szívesen tűröm a komédiát. Mert hisz olyan jó e veszekedések után a kibékülés. Tudod-e, hogy októberben hol voltunk? Velenőben, második nászuton. És tán szebb volt ez az elsőnél...

— Boldog emberek!

Pillanatig csend volt. Akkor aztán hirtelen felugrott a jukker-asszony. Nem tehetett róla, mérge volt a barátójére, amiért neki sem árulta el nyári szerelme hősnének kiletét.

— Hát te boldog vagy. Hanem azt mégis szeretném tudni, hogy akkor minek bolondítottál ide?

A szőke Dolly egyszerre gyermekké vált megint és zokogni kezdett.

— Hát azért, mert nagyon boldogtalan vagyok s nem bírom ezt az életet tovább.

— No édesem, itt már csakugyan megáll az eszem!

— Nem Ella, ez a boldogság nem méltó se én hozzám, se ő hozzá. Hamis az alapja, — hamis alapon szeret ő engem. Be kell vallanom neki mindent.

— Mindent? Hát van — minden? Hát csakugyan az a másikat szereted? Ez örültség: emberhalál lesz belőle s vége szerelmednek. Sose szabad ilyet bevallani.

Dolly nagy szemeket meresztett barátójére.

— Mit beszélsz te itt emberhalálról? En azt mondtam, hogy bevallom neki az igazat...

— Szerencsétlen!

— Azt, hogy mindabból a kalandból, amelynek az alapján ő engem újra szeret, egy szó se igaz.

A jukker-asszony összecsapta a két kezét. Majd sóbálványává változott.

— Dolly, igazat mondasz te? Hisz...

A fiatal asszony elképedve nézett fel.

— Hogyan Ella, te azt hitted, — te képesnek tartottál engem?... En, ki az egész hat hét alatt a férjem után sirtam!

— S én, ki egész délután azon bosszankodtam, hogy nem mondd meg nekem a hős nevét!

— Kinek a nevét? Hisz az a hős nem létezik, én találtam ki! Hisz mondtam neked, micsoda mondkát tanultam be, micsoda tervet eszeltem ki!

— No ez nagyszerű! Azt már láttam, hogy az ember elhiteti a férjével, hogy nem esalta meg, de azt, hogy elhitesse vele, hogy megcsalta, mikor ez nem igaz... ehhez már gratulálók!

— Nagyon megbántottál Ella!

— S én már milyen komoly asszonynak

vettem ezt a — gyereket! mormogá a jukker-asszony átolelve Dollyt. Boacsáss meg kicsikém. De hát most mondd el végre, mit akarsz voltaképp?

— Azt, suttogá Dolly könnyein át, hogy el akarom mondani neki, hogy hamis féltékenysé, — egy szégyenletes hazugság alapján szeret engem újra. Nagyon szeretem én Pált s nem tudom nézni, hogy az a szegény ember mint emésztí magát miattam... Nem bírom tovább ezt a hazudozást, — mindennekfelett pedig nem bírom el magam előtt annak a szegényét, hogy bennem, az ő hű, tiszta feleségében, a bűnös asszonyt lássa és szeresse ő. Elmondok neki mindent, ő megboacsát s csak annál jobban fog szeretni. Ugy-e?

A jukker-asszony összehuzta a szemöldéit s aztán izgatottan ugrott fel.

— Dolly az Istenért meg ne tudd! Be ne valld neki az igazat, mert véged van! Az ilyet pláne sohse szabad bevallani!

— Szent Isten!

— Hallgass rám. Ha igazán megcsaltad volna, akkor még elhithetnéd vele, hogy ez nem igaz. De ha csakugyan nem csaltad meg, akkor semmi körülmények közt sem szabad az igazat megvallanod. Egyszerre elvesztenéd a hatalmadat felette.

— Nem szeretne többet?

— Épp oly érdektelenné válnál előtte, mint amilyen azelőtt voltál, sőt még érdektelenebbé.

— De mikor ugy emésztí magát a szegény ember!...

— Sohse sajnáld. Hadd emészsze magát! Az kell neki. Az ilyen Don Juannak akadály kell,

BIRTOK

eladást
vételt
bérletet
cserét

a

legreálisabban
és
gyorsan
közvetít.

Keszthelyi és Társa

Ingatlan és jelzálog iroda

Budapest, VI. ker., Gyár-utca 20. szám.

Pünkösöd.

Ismét beköszöntött hozzánk a Pünkösöd ünnepe. De az emberiség távol van tőle...

Köndülnek az ünnepi harangok és szavuk elhat a messziségekbe, ahol piros rózsákban vérzik el a tavasz. És mindenünnen ünnepi ruhába öltözött emberek sietnek a templomok felé, hogy tömjén illatában, orgonazugás közepette megüljék Pünkösöd ünnepét. Fejedelmek és népek borulnak le ma a Mindenható előtt, hogy hálát adjanak neki, amiért ezelőtt ezernyolcszázhatvanhét év előtt elküldte a Szent Leleket, miután a Szent Test a Golgotán kihült.

De a világ még mindig csak testileg üli meg a Lélek ünnepét. Halandó porhüvelyünket a templomba viszzük, de lelkünk ott esatangol messzi künn a hiúságok és bűnök közepette.

A modern Pünkösöd kalendáriumi fogalom, de nem ünnepe a lélek megújulásának.

A Pünkösöd a békesség és a bölcsesség ünnepét jelenti.

Együtt voltak az apostolok és a hívők. Egy tető alatt. Közös volt a munkájuk és az imádságuk. Egyik se kívánta a másét. És ha egymásnak a szemébe néztek, pillantásuk egyetértésben, lemondásban és szeretetben olvadt össze.

Ma pedig a pünkösdi tömjénillatba belevész egy megölt nép holttetemének vérdalmának gyilkos ujjongása. Az ájtatos angol királynőnek, aki a windsori kápolnában térdre borulva ad hálát az istennek a Szent Lélek eljövételért, boer vértől piros pünkösdi rózsákat küld Afrikából zsoldos hadserege rézára...

És a civilizált világ nyugodtan nézi a borzalmas látványt. Miért is ne?! — hiszen az egyesek éppen olyan harcban állnak egymás közt, mint ott az a két nemzet. Többé-kevésbé mindenki boer, mindenki angol...

És a mikor békességben voltak egymás közt az apostolok és a hívők, rájuk szállt az egyetértés szelleme: a bölcsesség. Az egyszerű halászberekek egyszerre a világ minden nyelvén kezdtek szólni és megértették egymást és mindenki megértette őket...
Minő szimbólum! A békesség szülője a

hogy szeressen. A multa való fétékénység biztosabb kapitális mindennél.

— Borzasztó!

— Dehogyan borzasztó! Csak vannak olyan emberek, akiket meg kell csinálni, hogy szeretni tudjanak s hűek maradjanak. A te Páld adjon hálát az istennek, hogy szeretheti a feleségét, a nélkül, hogy ez igazán megcsalta volna.

— De én azt akarom, hogy a tiszta nő szeresse bennem s nem a bűnös asszonyt!

— Ugyan kérlek! Te tudod, hogy téged ölel, akármit gondol is...

— Az igaz...

— Különbön — csak valld be neki, hogy nem csaltad meg. Ugyse hiszi el.

— Miért?

— Odakint eszengettek.

— Mert igaz... suttogó a jukker-asszony kalapja után nyulva.

A szép gavallér férj lépett be. Csodálatos komoly tűz égett a szemében; látszott rajta, alig várta már, hogy ismét átölhesse a feleségét. A szőke asszonyka majd elalélt a karjai közt.

Ella a szájjára tette az ujját. Már csak a szeméi beszéltek.

— Nem szabad bevallani!

Dolly a férje vállán át mámoros mosolylyal nézett a kimenő jukker-asszony után. S mentől szorosabban tapadtak karjai a férje nyaka köré, titokban annál határozottabban intett a fejével, hogy „nem, nem — nem eresztő el ezt a drága embert többet sohasem...”

bölcsesség, — a mi ádáz harcunké csak az okosság. Mi csak okosak akarunk lenni, — és istenek, — minő dőre dolog az! Mert mindenki magának okos és nem érte meg embertársa nyelvét. Különböző nyelveken beszélünk és nem érthetjük meg egymást.

— Jöjj el Szent Lélek!

Mert mi ugyan nem megyünk feléd.

x.

Budapest, június 2.

— BUDAPESTI NAPLÓ. Május 31-én új előfize és nyit a Budapesti Naplóra. Kérjük azokat a tisztelt olvasóinkat, akiknek az előfizetése ezen a napon lejárt, méltóztatásuk a megújításról dejekorán gondoskodni, hogy a lapot akadálytalanul küldhessük tovább.

— Lapunk legközelebbi száma a kettős ünnep következtében kedden reggel jelenik meg.

— A király Gődöllőn. Gődöllőről írják nekünk, hogy a király tegnap délután a juharosban Besnyó mellett vadászott. Ő felsége e hó 4-ikén este Bécsbe megy. A magyaródi tüzkarosultaknak, ahol mult hó 25-ikén nagy tűz volt, háromszáz koronát adott a magánpénztárából.

— József főherceg Alesuthon. József főherceg honvéd főparancsnoki szemleutjáról tegnap Alesuthra érkezett, ahol mar együtt volt az egész főhercegi család. József főherceg családjával együtt Alesuthon tölti a pünkösdi ünnepeket, de a jövő szerdán Kassára uazik, hogy szemlét tartson a honvéd csapatok felett.

— A koronázás évfordulója. A koronázás harmincharmadik évfordulóját az idén is megünneplik a főváros iskoláiban. Az ünnepélyen tanárok mondanak emlékbeszédeket, a tanulók pedig szavalnak és énekelnek. Az évforduló napján, június 9-ikén, az összes iskolákban szünetelnek az előadások.

— Királyunk parist utja. Néhány héttel ezelőtt megirta több bécsi lap, hogy ő felsége augusztusban Farsba utazik. Ez a hír azonban nem bizonyul valóznak, mert a francia kormány félkérte ugyan a nagyhatalmak párisi követeit, hogy uralkodóknál aziránt tegyenek lépéseket, hogy azok a kiállításra megjelenjenek, de az osztrák-magyar nagykövet — amint értesülünk — már bejelentette, hogy Ferenc József királlyal az intervenciónak nem volt kedvező eredménye.

— Egyházi zene. A budavári koronázó Mátyás-templomban június havában a következő egyházi zeneműveket adták elő, a delelőtől nagy misék alatt: 3-an Mozart B-dur miséjét, 4-en Schubert B-dur miséjét, 10-en Beclazy F-dur miséjét, 14-en kivételesen reggel 7 órakor az ünnepi körmenet előtt, Schubert G-dur miséjét, 24-en Szasskowszky B-dur miséjét és 29-en Vavrincz Mór C-moll miséjét. A magán szótármokát Vavrincz, dr. Gramé, Farkas Edit, Erl Anna, Juhasz Janos és Krétschy Karoly énekelik.

— A bolgar fejedelem utja. Bécsből táviratozzák, hogy Ferdinánd bolgar fejedelem ma délután odaérkezett és onnan Stulfriedbe utazott. A fejedelem anyját, Klementina hercegnőt látogatja meg ebentháli kastélya an.

— A kereskedelmi miniszter Csepelen. Hegedűs Sándor kereskedelemügyi miniszter Saterényi József, Szalay Péter min. tanácsosok s Vértessy Kálmán csaltálytanácsos, Kolesváry Endre táviratigazgató, Holt főmérnök és Flesch Aladár osztrák-magyar főkonzul kíséretében tegnap meglátogatta Csepel közögeget.

A közögege főtérén, amely ebből az alkalomból ünnepiesen fel volt lobogóva, a minisztert Weisz Bertold orsz. képviselő, dr. Hets Ödön pestmegyei bizottsági tag, Szalay főszolgabíró és a közögege képviselő, élen Czettner esperes-plébános és Kaszár közögegei jegyzővel fogadták. Mután a miniszteri Szilágyi főszolgabíró, majd dr. Hets Ödön meleg és lendületes szavakkal üdvözölték Czettner esperes-plébános a miniszternek jó indulatba ajánlotta a közögeget, amely minden modern közlekedési eszközökkel van. Az egész sziget szenved a misti, hogy a teli kikötő kérdése még mindig nincs megoldva, a mi a vállalkozó kedvet is minden teren akadályozza. Hegedűs miniszter megígerte, hogy az illető helyi viszonyokról pontosan informáltatni fogja magát és amennyiben ezek rosszortáshoz tartoznának, mindent el fog követni, a mi a felsorolt bajok orvoslására alkalmas. A miniszter aztán meglátogatta a Weisz Manfréd cég gyártelepét, amelyet behatóan megtekintett. A miniszter ismételen legteljesebb megelégedésének adott kifejezést a látogatás el. Különös örömeire szolgált, hogy teljes működésben láthatta a cég hengerműveit, amelyek hivatalba lépése óta az ő kezdeményezésére létesítettek.

— Jókai Mór Parisban. Parisból táviratozzák nekünk: A magyar kolónia tegnap este Jókai Mór és neje tisztelőre bankettet rendezett, amelyre a francia sajtó számos tagját is meghívta. A magyarok részéről megjelentek: Lukács Béla kormánybiztos nejevel, Graenzstein Béla államtitkár, Bohus báró, Farbakó István, Agoston József és Brázy Kálmán képviselők, a kormánybiztoság tagjai, a jurystagok és a Parisban lakó magyar előkelőségek nejeikkel. A banketten felköszöntött mondott k: Borostyáni Nándor a francia sajtóra, Rékely Béla Jókaira és Melet, a Temps munkatársa Jókainéra. Jókai maga három felköszöntött mondott: egyet magyar nyelven a párisi magyarokra, egyet franciaul a francia hírlapírókra. Ezen felköszöntője valóságos szenzációt keltett. A magyar költő a kiállítást, mint a munka ünnepe dícsőitette és poharát a francia köztársaság elnökére üritette. Végül harmadik felköszöntője a francia hölgyeknek szólott. Lukács Béla tószájával harmina esztendőre pillantott vissza. Akkor egy budapesti lapnál hármán dolgoztak együtt: Jókai Mór, Hegedűs Sándor és ő. Mty furcsán intézte a Gondviselés, hogy úira összekerültek: Hegedűs mint kereskedelmi miniszter, szóló mint kormánybiztos és Jókai mint a párisi kiállítás magyar osztályának legkiválóbb kiállítója. Magyarország e büszkeségére, Jókaira üritette poharát.

— D'Annunzio védekezése. Marcel Prévost a Figaroban megtámadta D'Annunziót A tűz című regénye miatt. Ebből — mint mi is megemlékeztünk róla — izgatott sürgönyváltás lett, amelynek során kiderült, hogy Prévost nem olvasta a regényt, viszont D'Annunzio sem olvasta a cikket. Mind a kettő csak kivonatos ismertetések alapján háborodott föl. A ma érkezett Figaroban maga D'Annunzio védekezik egy hosszú cikkben az ellen a vád ellen, amivel világszerte illették. „Megundorodtam — írja cikke elején — azoktól az arcától hazugságoktól, amelyekkel be akartak mocskolni még megjelenése előtt egy szigoruan művészi munkát. Ezek után a gyalázó ismertetések után az olvasó bizonyára egy kegyetlenül és cinikusan megirt donjuna-kalandot vár. Ha azonban elolvassa a könyvet, egy drámát talál, amely Wagner halálának idejében játszik, ebben az annus mirabilisben, amely tanuja volt a fiatal Olaszország férfias aspirációinak és hősi ábrándjainak.”

Ezután hosszasan ismerteteti regénye tartalmát s egyre azt igyekszik bizonyítani, hogy A tűz nem pamflet, hanem ártatlan, becsületese írói munka. „Azt hiszem — írja a cikk végén — hogy könyvem, mint sok előző munkám is, ellentétben van az emberek közönséges erkölcsi felfogásával, de mélyégesen erkölcsös.”

— Libits Adolf felgyógyult. Libits Adolf királyi tanácsos, József főherceg uradalmi kormányzója felgyógyult súlyos betegségéből, melybe akkor esett, mikor az idei tavaszon József Ágost főherceget afrikai utjára kísérte. A nagy beteg a főhercegi család mentette meg az életnek, mivel heteken át megható győnzésgel ápolta ugy Palermoban, mint a fumei főhercegi kastélyban. Libits most már Alesuton van és annyira felgyógyult, hogy a szabadban jár és naponta órákat tölt az aicsuthi park árnyas fái között.

— Dékánválasztás az orvosgyetemen. Az orvoskari tanári testület tegnap megtartott dékánválasztó ülésében dr. Bókay Árpád egyetemi tanárt választotta meg egyhangulag kari dékánná a jövő tanévre, Klug Nándor ezidei dékán helyébe. A kar jegyzőjé dr. Perák Ottó egyetemi tanárt választották meg.

— A déli sark felé. Az angolok új délsarki expedíció összeállításán fáradoznak. Az expedíció célja, hogy a legutóbbi De Gerache-tőle belga délsarki expedíció által elért szélességi fokon túl végezzen kutatásokat és tegyen megfigyeléseket. Az expedíció vezetője Scott tengerészhadnagy lesz és vele megy Gregory, a melbournei egyetem geologiai tanára is.

— Elegendő! A párisi vilákiállítás igazgatósága sok, hozzá intézett kérdésre azt felelte, hogy tíz nap teliesen elegendő, hogy nemcsak a kiállítás minden csodáját megtekinthessük, hanem még a francia főváros minden gyönyört is végigvezhessük. Es ezeknek a soha el nem lejtethető élvezeteknek ara fényleg nevelésében olesó. 360 korona arzt kerit kizárólag Fuchs H. váltóházánál Budapest, IV., Kecskeméti-utca 1. kaphatók Thos Cook & Son világtutazási iroda által kibocsátott jegyek második osztályu gyorsvonatra Parisba és vissza, teljes, kitűnő ellátással, szabadjegy a kiállításba stb. stb. Elegendő, ha az utazásra most jegyvetjük elő magunkat, hogy azt később megkezdhessük.

EDLACH gyógyintézet

Alsó-Ausztria, 15 percnnyire Payerbachtól. Róchenau. Tulajtonos: Dr. K. nfeld. Gyönyörü, napos, szőlői övoti fekvésben, 600 m. mag. a tenger szine fölött. Teljes vizgyógymód. — Intézet gyógytorna számára. — Összes asztal-árukat. — Legnagyobb kényelem. — Vill. világítás. — Egész éven át nyitva. — Edlach városközi telefon 2. sz. Prospektussal és értesítéssel szólni az igazgatósdg.

— **Grófnő, vagy fenség?** A *Budapesti Napló* nemrégiben bővebben fejtegette, hogy Lipót belga király nem foszthatta meg leányát, Stefániát, a fenség címtől. A körülmények azóta teljesen igazolták akkori fölfogásunkat, mert mint parlamentünk egyik kiváló és jól értesült tagja újabb is közli velünk, Lipót belga király, leányától Lónyay Elemérné grófnőtől, második házassága alkalmával nem vette el sem a királyi fenség, sem a belga királyi hercegnő, annál kevésbé a kóburg-góthai címet. A belga parlament ugyanis semmi fölhatalmazást erre nézve nem adott a királynak akinek a parlament fölhatalmazása nélkül nincs is joga leányát azon címektől megfosztani, melyek őt születésénél fogva megilletik. A bécsi főudvarmesteri hivatal ugyan a múlt hónapban kijelentette, hogy születési címei Stefánia főhercegnőt nem illetik meg az osztrák-magyar birodalomban, de ez a kijelentés teljesen udvari érvényű lehet. A bécsi főudvarmesteri hivatal általános érvényével nem szabhatja meg egy magyar főúr hitvesévé lett külföldi királyi hercegnő címét. A legrosszabb esetben is úgy állana a dolog, hogy az udvarmesteri határozat csak Ausztriában és Magyarországon volna érvényes, de még itt is csak a hivatalos érintkezésben. A magánérintkezésben a fenség cím itt is megilleti Stefániát, mert a születési címeinek elvételére jogosult faktorok címeitől soha meg nem fosztották.

A magyar nemzet meleg rokonszenvvel és nagy érdeklődéssel kíséri egykori trónörökös özevegének sorsát s fájdalmasan érintené, ha szeretett és felejtethetetlen trónörökösének özeveg marad hitvesét bármely jogtalanság érné. Végaszál az azonban, hogy ilyen jogtalanság nem is eshetik meg, mert szállár meggyőződésünk, hogy Stefánia ő királyi fensége megmarad jogaiban és Lipót király, a szabad eszmék és haladás barátja, megértette és méltányolja azt a frigyot, melyet leánya szíve sugallatára kötött.

Az ilyen motívumokat méltányolnia kell mindenkinek. Még a bécsi főudvarmesteri hivatalnak is!

Brüsszelből jelentik, hogy Lipót király hét-főn négy hétre Gasteinba utazik s ott találkozni fog leányával, gróf Lónyay Elemérnével.

— **Munkások özevegének levele.** Egy könyv-matros révén belekerült a lapokba az a hír, hogy a kormány évi meggyújtászt Munkások Mihály özevegének. A fenkölt lelkű asszony értesülvén a lapok e közléséről, Zsilinszky Mihály államtitkárhoz levelet intézett, amelyben szösz szerint a következőképpen nyilatkozik:

Mélyen meg vagyok hatva e nemes szándék által; de nem vagyok abban a helyzetben, hogy megboldogult férjem, a nagy mester iránt tanusított nagyrabecsülésnek ez újabb bizonyosságát igénybe vegyem. Sem ő, sem én erre soha semmiféle igényt nem tartottunk. Kérem ezt az általam oly nagyrabecsült magyar közönségnek becses tudomására hozni.

— **Szél Kálmán köszönete.** Szél Kálmán miniszterelnök, mint levelezőnk táviratozza, Győr város polgármesteréhez ma a következő táviratot intézte: A törvényhatósági városok országos kongresszusa részéről kifejezett üdvözléért fogadják hálás köszönetemet. Szél.

— **A nyomda ünnepe.** Mainzban írják, hogy a Gutenberg-ünnep alkalmából a város díszítését már megkezdtek. A házakat festik, mindent javítanak, a kirakatokban megjelent Gutenberg szobra bronzból, gipszből, sőt — cukorból is. Nagy előkészületeket tesznek a történelmi díszmenetre; minden este próbát tart valamely csoport. Nagyon érdekes lesz a mainzi könyvnyomtatók két kocsija; az egyik modern gyorsajtót, a galvanoplasztikát és a stereotípiát fogja bemutatni jelképesen, a másik, mely a menét fénypontja lesz, a világhosszú és a kémiának a könyvnyomtatásra való hatását fogja ábrázolni. Hatalmas csoport lesz az, amely a 16-ik századból Augsburgot és hazavárosokat fogja jelképezni, a mint a könyvek világrekedelmét közvetítik. Ezenkívül igen sok csoport és diszkoci lesz, melyek a könyvnyomtatás történetének érdekes korszakait fogják bemutatni. Vita tárgya volt az a Mainzra nézve kényes kérdés, mi módon ábrázolják a reformáció korát; sokan ellene voltak annak, hogy Luther-kocsi is legyen a menetben, de végül győzött a luteránus párt és a reformációnak több, a könyvnyomtatásra nevezetes hatást tevő alakján kívül egy diszkociin Luther Márton szobra lesz elhelyezve. A Gutenberg-ünnep idején lesz Mainzban a német újságírók és írók hetedik általános kongresszusa is.

— **Építő iparosok kongresszusa.** Az építő iparosok kongresszusa pünkösd vasárnapján reggel 8 órakor nyílik meg ünnepélyesen az újváros háza díszteremben. A kongresszus ma délután 8 órakor Szabó János elnökle alatt előtervezésként tartott, mely kijelölte a tisztikart. Elnöknek Pucher Józsefet, társelnökül Thék Endrét, Kausser Gyulát és Szabó Jánost, főjegyzőköül: Kunfalvy Nándort, Cságor Ignácot (Miskolc), Achim Jánost (Békés-Csaba) jelölték ki. Este ismerkedési estély volt a Wampetich-vendéglőben. Holnap délután 3 órakor díszbéd lesz a Vigadó éttermében. Délután 5 órakor megtekintik a városligeti iparcsarnokban rendezett iparkiallítást és a királyi várpalota építését és az új országházat. Este a kongresszus tagjai a népszínházba mennek, mely után közös vacsora lesz a Royal-szállóban.

— **Gyászruha.** Ma délelőtt a főváros egyik előkelő női divatruházában a következő jelenet játszódott le:

Egy elegáns, finom arcú hölgy lép be az üzletbe.

— Csókolom kezét, nagyságos asszonyom. Szolgálhatunk.

— Szöveget kérek.

— Milyen legyen az, kérem? Valami nyári, szürke, lila...?

— Nem. Gyász.

— Gyász?... Igen. Tessék helyet foglalni.

A kis, udvarias boltoslegény lerakta a hosszú vég szövegetek s miközben óvatosan teregette ki az áruasztalra, egyre a szép úr asszonyt nézte, mintha a szeméből akarta volna kiolvasni a gyászt. Aztán nagyon óvatosan kérdezte:

— Talán a...? Nagyságos asszony talán... kit is térszik gyászolni?

— Még nem, — mondta nagyot sóhajva a szép asszony, — de lehet, hogy mire hazadérek, már szükségem lesz erre a szövetre.

— S az orvosok?

— Oh az orvosok a vállukat vonogatják s azt mondják, hogy kevés a remény és szegény Ilonka...

— A lánykája.

— Az, igen.

— De hisz még minden jóra fordulhat. A mi kis lányunk is tavaly... S mégis, most...

— Lehet, igen. De azért mindenesetre készen akarok lenni mindenre. S ruha nélkül az ember...

Egy percig csend volt az üzletben. A sok elegáns asszony, aki ott állt az alacsony, bársony üléses székeken, lehajította a fejét, bánatosan, szomorúan. A kis, udvarias boltos pedig egy percre elfeledte a portékáját, az üzletet, a forgalmat s rekedő hangon, egy kissé dühösen szólt oda a szép asszonynak:

— S ezalatt... ezalatt nincs senki annál a gyereknél? Senki?! Aztán megint csend támadt. A kereskedő a kezébe vette a fekete, gyászos szövetet s miközben végig simította, így szólt:

— Ezt vegye meg asszonyom, ez jól fog állni önnek...

— **A pártai sakkverseny.** Párisból táviratozza tudósítónk, hogy ma volt a sakkversenyen a kilencedik forduló. Maróczy megnyerte a játékot Didier ellen, Marko Schlechterrel szemben győzött, Rosan megverte Bródyt, Showalter és Janowsky között végjátékra került a sor, de a francia mester feladta a partit. Mortimeer Pillsburyval állt szemközt, de gyöngén játszott s az amerikai versenyző könnyen nyerte meg a játszmát. Burn győzött Mises felett, a Marshall-Tsigorin játéka remis lett, Lasker megverte Mason, Sterling szabad volt. A verseny mai állása ez: Janowski, Lasker (1), Pillsbury (1) 6½, Marko (1), Maróczy, Marschall (1), Mises (1) 6, Burn (1), Showalter 4½, Schlechter 4, Tsigorin 3 (2) Mason 2, Bródy (1), Mortimeer, Rosen (1), Sterling 1, Didier (0).

— **Halálószer.** Dr. Kristinkovich Iván ügyvéd, jogtudományi jeles szakiró július elsején 40 éves korában meghalt. A boldogult 1894-ben nyitott Budapestben irodát s 1896-ban „A haszonbérleti jog mai érvényében” című nagy munkájával tünt fel. Pünkösd vasárnap délután 3 órakor temetik a József-kört 16. szám alatt lévő lakásából.

— **Látványosság** számba menő arckép- és festmény csoportot díszíti a Kossuth Lajos-utca 12. sz. alatt lévő kirakatokat, ahol Kossák József eszák. és kir. udvari fényképész újonnan berendezett műtermének munkái láthatók. A képek és festmények művészi kivitele és technikája meglepik a nézőt, bizonyosságot szolgáltatván annak a magas színvonalnak, melyen az atelier áll. Az izlésesen elhelyezett képek között vannak platinotípiák műhatterekkel, aquarell és pastel festmények, pillanatfelvételek a turizmi hadgyakorlatokról. Érdekesége egy kis anarrel kép, melyen egy meztelbbs fiú ő felségének kérvényt nyújt át. Nem kevesebb művészettel van maga a műtermen berendezve, folytatásat képezvén a kirakatban elhelyezett képeknek, melyek méltók a megtekintésre.

— **Egy színész szabadalma.** Az ifjabbik Náday, aki szintén a Nemzeti Színház tagja, a mesterségén felül ráer azon tűrni a fejét, hogy miként lehet a gyufaskatulya-burkolatot kanóccal ellátni. Legalább erre vall az értesítés, a mely szerint Náday Béla „kanóccal ellátott gyufaskatulya-burkolatra” szabadalmat kapott. Ez egyébként nem is az első eset a maga nemében; tavaly például nagyban hirdették egy operaneves szabadalmát, amelyet gyantával öszszegyurt gyaluforgács-algályujtórnak kapott. Így aztán lassanként azok a színészek is meggazdagodnak hazánkban, akik számára nem terem erdőstől a babér a deszkákon. Igaz, hogy Irving szabadalmairól nem tudunk, sőt valószínűleg Mounet-Sully se gondolkozik sokat a kanócos gyufaskatulyákról, de azért mi örömmel üdvözöljük az uttörőket ezen a téren. Utóvégre is nem lesz utolsó dolog, ha az ember Perotti-féle szabadalmazott asbest-cétpótlalban járvá ragygnyt a Náday-féle gyufával, aztán kényelmesen elnyújtózik egy Latabár-rendszerű széken, amely éjjel ágy.

— **Lujza hercegeasszony adósságai.** A bécsi főudvarmesteri hivatalban ma megint jelentkezett Lujza kóburgi hercegeasszony egyik hitelezője s keresetet adott be a hercegnő és Fülöp kóburgi herceg ellen. A párisi Josselin-cég csak most követeli azt a 22.000 frankot, amivel a hercegeasszony fehéreműkért adósa maradt. A kereset a hercegen akarja megvenni ezt az összeget, mert „a férj tartozik nejeinek szükségleteiről gondoskodni”. A Josselin-cég képviselője nem kapta meg a 22.000 frankot és pörre vitte a dolgot.

— **Párbaj a pedagógia szolgálatában.** Az a párosviaskodás, amiről tegnap azt írtuk, hogy készül, csakugyan megtörtént Szegeden. Tergina Gyula tanfelügyelő és Sidlovics Kálmán felsőbb-leányiskolai tanár között pisztolypárbaj ment végbe tegnap a lovassági laktanyában — sulyos föltételekkel. Huszonöt lépésről állították föl a feleket s öt-öt lépés avancera volt joguk. Csak a tanár lőtt, Tergina nem — s ezek után kibékülés nélkül távoztak. A párbajt följelentették az ügyészségnek s ilyenformán nyilvános tárgyaláson kell majd beszámolni a két pedagógusnak arról, hogy mennyire válik hátrányos vagy ártalmára az ellentétek illetően elintézése a közoktatás ügyének...

— **Nagy alapítvány a Vöröskeresztnek.** A magyar vöröskereszt egyesület erzsébet-kórházi ágyalapja ismét tekintélyes összeggel növekedett. A netelteli és boronkai Boronkay család két nemesen érvő mőtágya: Boronkay Mária és Ilona kisaasszonyok vajki lakosok, elhunyt fivérüknek Boronkay István és kir. kamarásnak emlékére az Erzsébet-kórház javára 20.000 koronát adományoztak oly rendeltetéssel, hogy ezen összeg ellenében a magyar vöröskereszt egyesület a kórházban örök időkre egy ágyat tartson fenn, melyen az alapítók által kijelölt betegek ellátásában és orvosi kezelésében dímentesen fognak részesíttetni. Az urhölgyek nevében Köves György ügyvéd az összeget a mai napon befizette az egyesület pénztárába és bemutatva egyszerűen az alapító oklevelet, mely szerint béke idején az alapítók maguk kívánának az égy föltölt rendelkezni, háboru esetén pedig az alapítványi helyen sebesült harcsook gondozhatók. Az egyesület igazgatósága köszönetel fogadta az alapítványt és hozzájárulván az alapító oklevélben foglalt rendelkezésekhez, az ingyenes ágy fenntartásá iránt maris intézkedett és Boronkay István nevét a kórházi táblára vésette. Ez összeggel az Erzsébet-kórház ágyalapja 380.000 koronára emelkedett.

— **Iskolatársak találkozója.** A nyitási római katolikus főgimnáziumban 1890-ben érettség vizsgát tett iskolatársak tíz éves találkozója nem június 22-ikén, hanem június 28-ikán, szombaton, este nyolc órakor lesz a nyitrai Szarvas-fogadó ebédlőjében.

— **Tömeges betegségek egy német ezredben.** A Berlinben állomásozó Sándor lövészedred egyik zászlóaljának legénysége közül — mint berlini tudósítónk táviratozza — tegnap ebéd után hirtelen nyolcevan katona megbetegedett a vérhas szimptomái között. Valamennyiüket a helyőrségi kórházba vitték. Utközben egy katona meghalt. A betegségek valószínűleg a kutyvz az oka, de nem lehetetlen, hogy az ebédől betegedtek meg a katonák, mert a lövészedred legénysége már régóta panaszokdott az étel rosszassága miatt. A kutakat azonnal elzárták. Tegnap óta újabb megbetegedés nem fordult elő.

— **Újságírók Lapja.** A Magyar Újságírók Országos Szövetségének hivatalos értesítője, az *Újságírók Lapja* ma jelent meg először. Rábel László és Lenkei Zsigmond szerkesztik a havi értesítőt, amelynek első száma gazdag és változatos tartalmú. A magyar hírlapirodalmról értékes statisztikát állított össze Lenkei Zsigmond, a szövetség érdekes jegyzője, a többi szákokk is érdekes.

„MORT” poloska irtószesz hatásában felülmúlja az összes eddig létező szerekét; nemcsak a poloskát, hanem a petéket is kezesség mellett véglegesen kírja. A „Mort” legcélszerűbb foltolt sem hagy hátra, tehát a legfinomabb butorok és tapétáknál is bátran használható. 1 üveg 20, 40, 60 és 1 frt 25 kr. Kapható: **Ma j t h e n y i - l e g e r o g e r i á b a n** IV. Egyetem-utca 11., továbbá minden fűszer- és droguista-üzletben.

— **A pénzügyigazgatóság cíói.** A szerdai pénzügyigazgatóság palotájában nagyon elszaporodtak az egerek. Az aktatömög elintézésére vállalkoztak olyanformán, hogy megfőrték apró fogaik között a sok adóvéghajást. Ez a gyors eljárás persze nem tetszett a felsőbbeknek és hogy hirtelen vége legyen az aknamunkának, két macskát vezényeltek ki az egerek ellen. A macskák csakugyan beállottak a hivatalba. A nevezetes az — és ez egészen komolyan van mondva — törzslapot kaptak, a létszámbhoz csatoltattak és mivelhogy még nem teljesen képzett hivatalnokok, egy díjnyokot gondnokul neveztek ki melléjük. A macskák eleintén komolyan fogták föl a hivatásukat, de aztán megcsömöröttek, vagy egyéb bajuk esett, egyszerre ellustultak s akár az orruk előtt tanítható jární szürke fiata az egér anyó, oda se pislogtak. Határozottan apátia vett erőt rajtuk, hízta, vénültek szép esendően s az egerek visszahódították a birodalmukat. Olyan szemtelen is akadt közöttük, aki a macska farka végére telepedett meg hintáznai. Ezek után a gondnok kérelmet adott be védenői és a közérdek szempontjából is a pénzügyigazgató urhoz, amiben két heti szabadságot kér a macskák számára. A kérelem teljesített s a macskák levogóváltoztatásra a zöldbe utaztak.

— **Gróf Zichy Jenő balesete.** Gróf Zichy Jenő sajnálatos baleset ért, mely könnyen végetessé válhatott volna. Tegnap a Rózsa-utcai palotájának építkezéseit szemlélte meg s az alkalommal az építmény legfelső részén járva egy megerősítetlen pallóra lépett, amely a két emeletnyi magasságban felbillent, úgy hogy a gróf alázuhant. Esős közben egy állványt kapott meg és egy gerendára esve, némileg megtámaszkodhatott. Ebből a kritikus helyzetből a közelben levő munkások rudak segítségével mentették ki a gróft, aki ilyenformán a gondviselés kegyelméből menekült meg egy súlyosabb következményekkel járható balesettől. Apró zuzódásokon kívül semmi komolyabb sérülést nem szenvedett, úgy hogy ma már teljesen az egészséggel üdvözülheték barátai szerencés megmenekülése alkalmából.

— **A baktériumölő Röntgen-sugarak.** Münchenből jön a hír, hogy dr. Tyrler, a nagyfontosságú Röntgennek egyik jeles tanítványa, nagyfontosságú felfedezéssel gazdagította az orvostudományt. Rájött ugyanis a Röntgen-sugaraknak arra a hatására, hogy bizonyos elektromos hullámok alkalmasak azoknak a fertőző betegségeknek a gyógyítására, amelyeket baktériumok okoznak. Dr. Tyrler mostanig várt felfedezésének publikálásával, mert ki akarta próbálni találmányát. A müncheni távirat szerint ez a gyógyítás egyáltalán nem fájdalommal s több orvos-tanár is azt mondja róla, hogy új korszakot nyit meg a fertőző betegségek gyógyításában. Dr. Tyrler buvárvadásának eredményét kisebbíteni nem akarjuk, de rá kell mutatnunk arra, hogy előtte már többen kísérleteztek oly irányban, hogy mennyiben alkalmasak a Röntgen-sugarak a fertőző betegségek leküzdésére. Már ezek is konstataáltak, hogy az X-sugarak megölik a baktériumokat.

— **Az egyetemi címeronkítások.** A rendőrség még mindig folytatja vizsgálatait az egyetemi címeronkítások ügyében, a tettesek azonban mindeddig nem kerültek meg s valószínű most már, hogy meg sem kerülnek. Az egyetemen ma híre járt, hogy egy újabb füljelentés folytán már megvan a tettes és hogy a rektor már fel is szólította a jelentéskészre. Kiderült azután, hogy az egész dologból egy szó sem igaz. A rendőri sajtóiroda a tegnapi címeronkításokra nézve kijelenti a következőket: A címeronkítás ügyében az egyetemen járt ma Ruttner kapitány és az építészekkel együtt megállapították, hogy azok a rongálások, melyeket most észleltek, nem újak, hanem már régebbi keletűek, melyeket az egyetemen járt detektívek még régebben láttak.

A tegnapi két párbajon kívül ma újabb lovagias affér keletkezett a címeronkításokból. Köpösdý Dezső, az Egyetemi kör elnökét provokálta Hamvay hirlapíró, egy könyvomat lap munkatársa Wolfner Pál és Cheria Ferenc által. Az ügy előzménye az, hogy az illető hirlapíró tudósításában a multkori ifjúsági gyűlés után többek közt azt írta, hogy a gyűlés vezetőivel az ifjak a pápai himnuszt is énekeltek. Ezt az állítást Köpösdý a kör nevében — még két aláírással: a Horváth Zoltánéval és Kárpáti Zoltánéval kapcsolatban — egy, a lapokhoz intézett nyilatkozatában otromba hazugság kifejezéssel illette. Köpösdý még nem nevezte meg segédeit.

Pósfalvi Porföldy László jogszigorló aláírással ma a következő levél érkezett a Budapesti Napló felolós szerkesztőjének címére:

Engedelmet kérek, hogy a sokat hánytorgatott egyetemi címersértés ügyéhez én is hozzájáruljak. Tegnap délután 6 óra tájban a fenyegető vihar elől az alulba menekültem. Unaimban bejártam a folyosókat s megnéztem a lépcsőházat. Egyszerre csak a táblapályában egy csomó fecske rebbent föl

előttem s össze-vissza röpködtek; az egyik majdhogy le nem ütötte fejemről a kalapot. Aztán megrühentek az architektonikus díszítéskén, azt, szavamra mondom, az egyik éppen valamelyik címer keresztjére ült.

Eszembe jutott ekkor a címerkérdés s azt hiszem, hogy ebben az egyszerű természeti tünényben, hogy — fecskék vihar előtt minden-hova bemelegszkednek, már meg is van a címerkérdés megoldása is. Ha jól emlékszem, május 25-ikén lett nyilvánvaló az elkövetett címersértés. Nohát május 24. óta, s erre azt hiszem, mindenki emlékszik, délután 4—5 óra tájban mindig pontosan beborul és fenyegető sötétség fekszi meg a várost. Ilyenkor aztán a bűnös fecskék, mint tegnap is, berohannak az alulba és szárnyacsapásaikkal leverik azokat a gyöngyön megerősített keresztcséket. A többi mese és szuggesztio.

Nem tudom, hogy helyes-e az okoskodásom, de erős a sejtésem, hogy ez az egész címerkérdés egy homéroszi kacaba fog belefutni.

Tekintetes szerkesztő urak alázatos szolgája
pósfalvi Porföldy László
jogszigorló.

— **A felhőszakadás.** A tegnapi felhőszakadás a főváros területén nagy károkat tett. Sok száz pincét öntött el s az éjszaka, sőt ma reggel is százával fordultak a tűzoltósághoz segítségért. A tűzoltók azokra a helyekre, ahol veszedelem forgott fönn, ki is mentek és mintegy ötven helyen nyújtottak segítséget. Az 6-budai körte-utca, mely egészen víz alá jutott, gőzszivattyúval vonultak ki és ma egész nap dolgoztak, mert könnyen megeshetett volna, hogy az apró házak, ha sokáig maradnak a vízben, összedőlnek. A tűzoltók ma dolgoztak még a Rottenbiller és Damjanich-utcaban, ahol szintén több pince teit megvizelt.

— **A produkció halottja.** Messze esett meg tőlünk, Tirlemontban, de megtörténhetett volna nálunk is. A cirkuszban többek közt egy D'Alenbert nevű lövmester produkálta magát. Hogy annál izgatott legyen a produkció, persze élő ember is kellett hozzá és pedig egy szép példány az emberek közül. Azért remeg igazán a publikum. Ennek az élő embernek a szerepére egy tirlemonti gyönyörű szép asszony vállalkozott. Talán az izgalom vitte őt is a cirkusz porondjára, vagy pénzért cselekedte meg, de minden este végigfektűt egy pamlagon s aztán nyugodtan várta, hogy a homlokára tett üveggyölybist lelejtje a kóker. Ment is a dolog simán néhány estén át s tapsot kapott a szép asszony is, meg a lövész is. A minap este azonban szerencsétlenség történt. A szép asszonyt megölte a vállalkozása. Ugy esett, hogy a férjét pillantotta meg a publikum között s erre megijedt. Az ura, egy látszik, nem tudta, hogy hol tőli az estét s rémültében a szép asszony egy meggondolatlan mozdulatot tett. Eppen csak egyet, de az elég volt. Ösztönszerűleg fölemelte kissé a fejét, abban a pillanatban dördült el a lövés és nem az üveggyömb pukkant szét a szép asszony homlokán, hanem magán a szép homlokon ütött rést a golyó. A férj a porondra rohant, de már bucsuzni se tudott az asszony. Elvosztotta az eszméletét és többé vissza se nyerte. — Azért írjuk, hogy nálunk is megtörténhetet volna az eset, mert ezekkel az életveszélyes produkciókkal mindenfelé könnyelműen bannak el a hatóságok.

— **Házasság.** Kronstein Ferenc, a *Neues Politisches Volksblatt* zeneretense nőül vette öz. Göcsey Rezsőné, néhai Göcsey Rezső zongoraművész özvegyét.

Dr. Geszi Andor budapesti alügyész eljegyezte Barta Irén kisasszonyt, Barta Odón országgyűlési képviselő leányát.

Dr. Schäfer Zsigmond e hó 16-ikán tartja esküvőjét Hahn Irén kisasszonytal, Liptó-Szent-Miklóson. Kálmán Károly, a Guttman Ádám cég főosztályos eljegyezte Reismann Regina kisasszonyt, Reismann Samuel leányát Budapesten.

— **A sztrájk.** Az államvasutak gépgyárában és a Ganz-féle vagongyárban kitört sztrájk — úgy látszik — befejezéséhez közeledik. Vajhaz, az államvasutak gépgyárának vezérigazgatója ma megkezdte a munkásokkal az ismert követelések alapján a tárgyalásokat, amelyek valószínűleg eredményre fognak vezetni. Hasonlóképpen a Ganz-féle vagongyár munkásaival is tárgyalásokat folytat Fritz főmérnök. Az alkudozások itt is valószínűleg eredményre vezetnek és valószínű, hogy az ünnepek után kedden mindkét gyártelepen megszűnik a sztrájk.

— **Husz éves találkozó.** Fodor Károly műegyetemi vivőmester és dr. Szabó Ambrus ügyvéd felkérte volt iskolatársait, akik 1880-ban a nagy-kőrösi református főgimnáziumban érettségét tettek, hogy június 9-én délelőtt a gimnázium dísztermében gyülekezzenek.

— **Tűzek a fővárosban.** Az éjszaka óta három tüzeset fordult elő a fővárosban. A gyár utca 31. sz. alatt Frankl Lajos fűszerkereskedő bolyta gyuladt ki és az aruk nagy része elpusztult. A tüzet a VI. kor. őrség fojtotta el. A Wesselenyi-utca 68. sz. házában egy fa- és szénraktár gyuladt ki. A tüzet hamarosan eloltatták. A Lloyd-épület Maria Valéria-utcarra nyíló részének pincéjében ma reggel nyolc órakor tűz támadt, mely harmón bál papirt és makulaturát nyomtatványt elhavasított. A tűz vaterlejedését az V-ik kerületi őrség akadályozta meg.

— **A totalizátor és a szerelem regénye.** Az Alföld egyik nagy városában esett meg az a történet, amit akár novellának is meg lehetne írni a vonal alatt, ha nem ebbe a rovatba tartoznánk, mivelhogy szóról-szóra igaz. Egy szerelmes pár eljutott odáig szerelm dolgában, hogy ráadta az áldást mind a két oldalon az apa, anya, s a fiatal ember, a vőlegény feljött Budapestre bevásárolni mindazt, ami az első berendezkedéshez szükséges. Butort, ezüst holmit s a maga részére fehér ruhát, szóval mindazt, ami kiállítás dolgában megelőzi az esküvőt. S mindjárt feljövetele napján kiment a lóversenyterre. Innen kezdve már körülbelül ismeretes a történet. Ha egy vidéki a nagyvárosi praktikákban járatlan ember kivetődik a lóversenyterre, annak rossz lehet a vége. A vége csakugyan rossz volt a dolognak, előbb azonban apró totalizátor-nyereségek vezették be a végzetet. Amikor a fiatalember pár száz forintot nyert a totalizátoron, belépett a játékba alaposan s aztán két nap alatt elvesztette azt a pénzt is, amit ő hozott föl Budapestre a maga szükségleteinek beszerzésére, de még azt is, amit a menyasszonya bízott rá. Ennek éppen öt esztendeje. Mikor ilyenformán készen volt a pénzével, végtelenül kétségbeesett. Hazamenni nem mert. Rémitő volt neki arra gondolni, hogy el kell számolnia s a jövőendő életet vagy azzal kezdi el, hogy hazudik vagy pedig bizonyítékot állít ki arról, hogy megbízhatatlan, léha ember, akire nem lehet pénzét bízni. S ebben a kegyetlen helyzetben eljutott az öngyilkosok promenádájá ki a Dunához. Ott levette a kabátját, gombostűvel rátűzte a névjegyet és bedobta magát a hullámok közé. A kabátot a névjegygyel együtt megtalálták, elment a hír haza is, hogy vége a vőlegénynek s otthon nagy siralom következett, gyász — és azoközben a vőlegény paraszt lett valahol. Nem hullá, hanem paraszt. Az történt meg tudnillik, hogy a fiatal ember, amikor elnyelte a Duna, meggondolta magát. A hideg víz észretérítette s míg azon igyekezett, hogy egy erős lökessel a víz felé kerüljön, arra gondolt, hogy talán lehet még valahogyan más-képpen is élni. Mindenesetre megpróbálta leg-alább és legfontosabb majd csak azután hal meg, ha kívül, hogy minden igyekezet haszontalan. Úszott, elért egy csomó tutajost. Akkor már olyan fáradt volt, hogy ki kellett emelni a vízből. Aztán halászokra akadt, beajánlkozott hozzájuk és paraszt lett. Halász. Lekopott róla minden uri forma, megfeketedett, még a beszédmódora is hozzáalkalmazkodott az új környezethez és remekül tudta főzni a halpaprakást. — Ebben a minőségében találkozott ezéltől néhány nappal egy uri társasággal, amely az ő halásztanyájukon megállott s hamisítatlan, igazi halászlévet akart enni. Ő főzte s azoközben hallgatta, hogy mit beszélgetnek az urak. Az urak sok mindent összehozáltak, csupa ismerős neveket emlegettek s végre, amint ez már beillik a jó-nevelésű románba, rátértek arra a lánra is, akinek a pénzeszkéjét ő előlversenyezte öt esztendővel ezelőtt. Azt beszéltek róla, hogy még mindig gyászolja a vőlegényét, hogy igen nagyon szerette azt a szegény fiut, aki már régen meghalt. Erre a halász fölfedezte az inkognitóját, az urak ölelték, csókolták, diadabban vitték haza — s most új pénzen új butort vásárolnak és esküvőre készül a család. — Ami pedig az egész történetben fontos, az az, hogy igaz az első betűtől az utolsóig.

— **Két sikkasztó.** Schwarzcs Gyula pénzbeszedő volt a Rózsa-utcai és Társa szállítóegnél. Schwarzcs az utóbbi időben sokat járt a lóversenyekre, kártyázott, dorbézolt, természetesen a főnökei pénzéből. Így mintegy 6000 korona uszott el a kezén. A cég füljelentésére a rendőrség a sikkasztót letartóztatta. — Beesky Ignác posta- és táviratizát a kincstár kárára elküvetelt sikkasztás után megszökött. A nyomozás megállapította, hogy Beesky minden valószínűség szerint május 30-án éjjel a csáktornyai vasúti állomáson fordult meg s ott vasúti összekötöttet keresett Bécs felé. A 26 éves sikkasztó kézlekerítésére, akinek fő ismertető jeli: erősen himlőhelyes volta, olajbarna arca, mélyen becsüt szemei — a postaigazgatóság 600 korona jutalmat tűzött ki.

— **Öngyilkosság a kávéházban.** A Fehérvári-utcon lévő Fehérvári-kávéházban az éjjel egy körülbelül 25 évesnek látszó munkásember mulatott. Mulatás közben egyszerre revolvert rántott elő és szíven lötte magát. A vendégek rémülten oszódultak össze a szerencsétlen ember nagy vértócsában fekvő holtteste körül. Gyorsan a mentőkért telefonáltak, azonban az orvosi segítség már későn érkezett. A holttestet a rendőrség a törvényeski orvostani intézetbe szállította. A nála talált iratokból megállapították, hogy a szerencsétlen Hauer Adolfnak hívják és kertészlegény volt.

— **Budapesti öngyilkosok Fiumében.** Fiuméből táviratozzák, hogy Herold Jakab budapesti vállalkozó, aki Fiumében közevesi munkát végezett, ma délelőtt a *punto francoban* két tologató waggon ütközés közü dugta fejét, minek következtében halálosan meg-

szék. Zsebében levelet találtak, melyben családi és pénzügyi bajokról panaszkodik.

Egy másik öngyilkosság is foglalkoztatja a főmei rendőrséget. Ma délelőtt Abbazia előtt egy elegánsan öltözött ifjú holttestét fogták ki a tengerből. Az öngyilkos kilétét eddig nem lehetett megállapítani. Állítólag három nap előtt érkezett Budapestről.

— **A római zarandoklások.** Rómából táviratozzák: A *Tribuna* nyomán az a hír terjedt el, hogy az apostoli vikárius a politikai hatóságokkal egyetértéssel június 15-től szeptember 15-ig egészségügyi okok miatt felfüggesztette a zarandoklásokat. Erre vonatkozólag az *Osservatore Romano*, a vatikán hivatalos lapja azt jelenti, hogy ez a hír minden alapot nélkülöz. A zarandokok fogadása az előre megállapított sorrendben szünet nélkül meg fog történni.

— **Tüdővész az irattárban.** Hogy miért nem jó nyelvvel megnedvesíteni az ujját, amikor az ember lapot, mutatja a következő eset. *Karlsruhe*ban (Oroszország) nagy tüdővész-járvány ütött ki a városi hivatalnokok közt. Az orvosok megvizsgálták az irattárt s a bakteriológiai vizsgálat során kiderült, hogy az akták valóságos fészkei a tüdővész bacillussainak. A vizsgálat aztán azt is kiderítette, hogy az a hivatalnok, aki éveken át kezelte az iratokat, tüdővész volt s rendszeren nyelvéhez értette előbb az ujját, mielőtt lapozott. Így aztán sorra minden aktát megfertőztetett. A bacillusok valóságos kis telepeké fejlődtek a régi iratok közt s mindazokat inficiáltak, akik később foglalkoztak velük. Ugyanez a veszedelem rejtezik a kölcsönkönyvtárak küteteiben, amelyeket legtöbbször betegek és üdülők vesznek igénybe. Ezek valósággal viszik egyik házból a másikba a betegségeket.

— **Nyári mulatság.** A rákoskeresztúri kaviarban létesítendő iskolaezredet alapítókéje javára június 10-én a *Szemle György-féle* vendéglő mellett levő erdőben zártkörű nyári mulatságot rendeznek.

— **A természetes gyógymód hazánkban.** A modern orvostudomány tapasztalatai alapján tudjuk, hogy a legtöbb betegség gyökeresen csak a természetes gyógymóddal gyógyítható. A hazai orvostudomány ebben a tekintetben is lépést tart a külfölddel. Ujjabb időben a szakkörök és a nagyközönség figyelmét különösen magára vonta *Dr. Falcz intézete* (Budapest, Kerespesi-ut. 10.), mely oly tökéletességgel van berendezve, hogy a külföldön is ritkítja a páriát. Ez teszi érthetővé azokat a kitűnő eredményeket, amelyeket még idült (krónikus) betegségekben szenvedőknek is ezen intézetben évek óta elérnek.

— **A gyógyító balzsam.** A Thierry-féle balzsam biztos gyógyszer mindenféle betegségben. A kitűnő gyógyszerekről hirdetésünkben bővebb felvilágosítás olvasható.

— **Kossuth arcképe 1849-ből.** Gróf *Kreith Béla* a budapesti 1848—49-iki és Kossuth-múzeum alapítója, már régen farad azon, hogy a szabadságharc jelesének képeit mennél hűvebb reprodukcióban terjeszse. Most jelent meg Kossuth Lajos életnagyságu arcképe, fénykép utanzatu nyomtatva. Ez a képe Kossuthnak 1849-ből, tehát abból a korból való, midőn küzdelmek és diadalmak között állott. A kép számos egykoru dagnertvények és fényképek nyomán készült. Ruttkaynéknak, Kossuth nővérének és Kossuth Ferencnek, valamint több olyan festőművészeknek közreműködése mellett, kik Kossuthot személyesen ismerték. Az egykoru fényképek nyomán Kossuth Ferenc festette meg gróf Kreithnek ajándéka a legtökéletesebb 1848-iki Kossuth képet. Az életnagyságu arckép ára 5 forint 50 krajcár. A fővárosi 1848—49-iki múzeum (Városház-utca 14.) kiadmányainak yevői tetemes árleengedéssel kapják a képet.

(x) **Ha őszül a haja,** használja Zoltán *Hair-re-generátort*, mely a haj eredeti színét adja vissza. Ára 2 kor. Zoltán győgytárban, Bpest, N.-korona-utca 23.

(x) **Linhart Vilmos** festő műtermében készülnek: Arcképek, szentképek, gobelin-dekorációk, aquarell stb. festmények művészi kivitelben. Festett fényképeszeti hátterek és színpadok kölcsönbe kaphatók.

(x) **200.000 koronát** készpénzben nyerhet, aki a XXXIII-ik államsorsjátékhoz, amelynek húzását már e hó 7-ikén tartják — sorsjegyet vesz. Egy sorsjegy ára csak 4 korona. Sorsjegyek kaphatók donánytűzdekben, váltóüzletekben, posta- és adóniva-talokban.

(x) **Árva János és Tárza** magyar királyi udvari szállókat Budapesten, Erzsébet-tér 7., Bécsi-utca 9. Alapították 1849. Ajánlják csusan felszerelt tárházakat sejmekben, mosó sejmek, himzett és festett gaze de Chambrier (Louis XV. Hautes Nouveautés.) Ururakura alkalmas angol kelmék. A ceg kizárólagos udvansági, nyári toietekre béles nélküli sejm vasznak és himzett battiszok. Ruhazati osztály: I., II. emelet több nagy kelengye kiállítása.

(x) **A Fischer-féle** szák- és ponyva-gyárat (Budapest, Nagykörna-utca 13.) mint a legmegbízhatóbb és legolcsóbb bevasarlati forrást ajánljuk. Minták ingyen és bérmentve.

Az építőiparosok kongresszusa.

Budapest, június 2.

(nr.) Az építőiparosok kongresszusa nem a kongresszusok sablonja szerint jött össze. Azok a betegségek, amelyeknek orvoslása építőiparosainknak összejövetelét szükségessé tette, káros hatásukat körülön jóval túl is éreztetik. A kongresszus programja gazdag, emeli értékét az is, hogy a minden rendű és rangu kongresszusok ugynevezett „sérlemait” nem találjuk benne. Ahol javítani való van, ott alapos indítványokat találunk. Különösen a mi a szakoktatás, továbbá a képzésre tekintettel az építésvállalkozás megszorítása körül mondani valójuk van, az a szakkörökön túl terjedő általános érdeklődést kelt fel. A tárgysorozatnak két oly pontja ragadja meg figyelmünket, amelyeknek tárgyalása az általános, de főleg a székesfővárosi gazdasági viszonyokkal szoros kapcsolatban van. E két pontnál nem holmi szépséghibákról, nem is valamely könnyebb természetű betegségről, hanem súlyos bajról lesz szó. Az építési ipar nehéz válsága, okai és megszüntetésének módjai kerülnek itt szóba. Az indítványozók a válság okait kutatóknak valódi okokra találtak, de nem az összesekre és nem a leglényegesebbekre, a felsorolt orvosszerek mind gyógyító hatásúak, de a betegséget meg nem szüntetik.

Az építőipar válsága, mint gazdasági betegség gyógyítására különösen két indítvány irányul. Az egyik az építőiparosokat a szédülő építetőknek üzemeltől akarja megvédeni. E részben *Neuschloss* Marcellnek nagybecsű laboratóriumával körülbelül egyetértünk. Helyes praemisszákból helyes következtetéseket vont le. A terhelési tilalomra vonatkozó bírói gyakorlatunkkal való rnt visszaélés tagadhatatlanul egyik nagy megrontója az építkezési viszonyoknak. Megnehezítette, sőt ugyszólván lehetetlenné tette magánemberek számára az építést, ha csak az utolsó szöveget is készpénzzel nem fizetheti, — ezek a specialitások azonban élénk építési forgalmat pillanatig sem tarthatnak fenn. Az a helytelen bírói gyakorlat, mely a terhelési tilalom bekezezésének következményeit a *strictum ius* merevégevel odáig viszi, hogy a zálogjogot a terhelési tilalom sérelme nélkül bár, de legalább annak megszüntése és idejére való érvénytelen előjegyzetelni sem engedi, az építésben részt vevő iparosokat megfosztja még annak reményétől is, hogy munkájuk árát valaha is láthassák. Ez a bírói gyakorlat pedig már kiindulási pontjánál helytelen, mert azt a gazdasági abszurdumot létesíti, hogy az idejét multa, de törvényneikben gyökerező, s nemzetiségi tekintetéből még el sem ejthető régi természetű hitbizományoknak költőtebb tulajdonokat terem, amidőn azokra nemcsak az elidegenítési, de még a megterhelési tilalmat is alkalmazza. Már az általános közgazdasági hátrányokkal szemben eltörpül minden érv, amely fenntartása mellett szólna, — hát még amikor ilyen kátákat okoz s az építőiparban nem dolgozik, vagy ha igen, vagy kiteszi magát munkája, vagyona elvesztésnek.

Mi nem tartanók messzehatónak azt a törvényhozási intézkedést, amely az építőiparosok munkájuktól származó követelésének az épület árverési vételára erejéig egyetemlegesen elsőbbséget biztosítana; elvégre is az intézkedésnek legalább is volna oly józan alapja, mint például a bérbeadó törvényes zálogjogának.

A másik indítvány azt célozza, hogy az építkezések hathatós előmozdítására egy, a földhittelintézet mintájára privilegizált jelzáloghitelbank szervezessék. Ez azt a célt tekintve, hogy a verseny intenzívebbé, a pénz olcsóbbá legyen, helyeslendő volna. Más kérdés az, hogy vajjon szükséges van-e rá. Ha a bankot okvetlenül szükségesnek tartjuk, fel kell tennünk, hogy az építésre nem áll elég pénz rendelkezésre. Pedig nem ugy van. Pénzintézeteink csak az irrealis építkezéstől tagadják meg a kölcsönt, — ám ez könnyen megmagyarázható s belőle a pénzpiacra kedvezőtlen következtetést levonni nem lehet. A tőke kapva-kap a reális vállalatban. Van erre egy klasszikus példánk. A székesfővárosi polgárság épp a pangó ipar és kereskedelem fellendítése érdekében széleskörű mozgalommal felkarolta a budapesti pályaudvarok egységes rendezésének tervét, amelyet különben a forgalom és a nyugati pályaudvar beékelte volna a város fejlődésének és közegészségének érdeke már amugy is régen követel. Nos, alighogy a mozgalom komolyabb jeleget öltött, a legnagyobb hazai és külföldi pénzintézetek siettek a vezető férfiakhoz kérdést intézni, hogy a munkálatok finanszírozásához mily formában tehetnek ők illetékes helyen ajánlatot. Pedig itt, tekintve a felszabaduló területen végbemenendő nagymérvű építkezést, nem kis összegekről, hanem száz millió koronánál többről

van szó — s kellene bármily summa, az rögtön rendelkezésre állana.

A súlyos veszteségeket szenvedett építő iparosokat, hogy a nagyobb bajnak eleje vételessék, munkával kell ellátni. Ez ma csak közmunkák útján lehetséges. Első sorban pedig az állannak kell sorompóba lépnie szükségessé közmunkáival. A kongresszus tőhát, amidőn nagybecsű munkálkodásával az erkölcsi anyagi és a törvényes garanciákat megszerezni igyekszik, egyuttal oda is hason, hogy építőiparosainknak s velük együtt az egész iparnak jelenét is elviselhetővé tegyék. Mert különben a jövő alkotásaiban is benne lesz a betegség csirája.

A képes levelezőlap-kiállítás.

— A megnyitás előtt. —

Budapest, június 2.

Hétfőn a magyar királyi posta szép kis pénzecskehez jut majd a képes levelezőlapok, vagy magyarul: az anziktek kiállítása révén. Az első budapesti nemzetközi képes levelezőlap-kiállítás ugyanis hétfőn nyitják meg. És ebből az alkalomból *képeslevelezőlapozni* fogok én is, te is, ő is, képeslevelezőlapozni fogunk mindnyájan. Nem lehet ez alól kibujni. Szép lányok kínálják az anzikcet és a kiállításra posta is működik. Ez a posta be sokat használ a szép, de némileg kopott ügynek. Ha a levelezőlap nem teszük, sebai, mégis kell küldened az unokahugodnak, mert a posta egészen különös bélyegzővel látja el a kártyát. Az új bélyegző pedig értékessé varázsolja a gyűjtő előtt az özvívzi levelezőlapot is. Egyébként ne tessék kárthatni semmiféle alkalmat sem, amely egy-egy képes levelezőlapnak megadja a jogosultságát. Maskor ki merészelt levelet írni az ideálnak? Ma, hej, minden akadály legyőz a képes lap. Egy-két betű, titkos írás, szerelmi hieroglif ráfér a képre: és az anzik diadalmasan konkurrál a letűnt század post restante intézményével. Vége a titkos levelezésnek, nyílt kártyával játszik ma a szerelmes lovag, az ábrándos trubadur, a melankólikus diák és a komoly pénzügyi tisztviselő.

És a sóhaj, az ábránd, a szerelmes szó nem vész a semmiségbe. Losz belőle spanyol fal, kályhaellenző vagy egyéb gyakorlati célt szolgáló, kedves — és mindenkéféltől olosó — házi butor. Mondja még valaki, hogy ábrándozás az élet megrontója...

Nem illő, hogy a kiállításról rosszat mondják, mikor még meg sem nyitott. Az illem kötelez, hát engedessék el a kritika. Különbön még javában rendezik az Iparművészeti Múzeumban a képes levelezőlapokat. De nemzeti büszkeségünknek mégis meg kell bántanom. Téved ugyanis, aki azt hiszi, hogy Budapesten rendezik az első képes levelezőlap-kiállítást. Volt már ilyesféle Milánóban is, Münchenben is, Velencében is. A velenceit — velencei emlékek igen csunya — magam is láttam. Szép, nagy plakátok hirdették a kiállítást, egy líra belépődíjat is szedtek két terem nagyképi elhelyezéssel tele volt jobbára németországi litografusok és papirkereskedők reklámjaival. Elárassztották a látogatókat izléstelen reklám-levelezőlapokkal, valamennyien rajta volt: *Ricordo della prima esposizione internazionale di cartoline postali illustrate — Venezia 1899*, Összehasonlítván pedig a velenceivel a mi kiállításunkat, konstátálhatom, hogy a miénk különb a velenceinél. Ám még se méltóztassék valami nagy várakozással az első budapesti képes levelezőlap-kiállításba menni.

A magyar képes levelezőlapok kiadói feltűnően csekély számban vannak a kiállításra képviselve. A külföld sokkal több érdeklődést mutat az ügy iránt. A gyűjtés szenvedelmé nem sorozhat hivi közé, mégis észreveszem, hogy egy csomó eredeti, kedves magyar képes lap hiányzik a kiállításból. Van azonban sok szép képes kártya. Diwald budapesti képei, Károlyi György vármegye térképei, Silberer Béla művészeti lapjai, Stohanzli relief-képe, Galantai préselt virágai, Wald seiyemhímzése, Cattarino szines Tátra-képei, Fejér Jónó történelmi lapjai, Klöckner Péter humorisztikus rajzai, Vévér Oszkár zsanerói, Gerő Imre kotái: mind csinos, eredeti díszet egy-egy levelezőlapnak. Ami csak szemléltethető, már mindent megörökítették levelezőlapon. Persze többkevesebb hibával. Példának okáért a budapesti szobrokat ábrázoló lapok elárulják a fotográfus, a cinkográfus, a nyomdász, a kiadó, a szabaldalmi iroda nevét, de a szobor alkotójáról hallgatnak. Ebben különben — budapesti szobrokról lévén szó — van némi gyöngédség.

Képes lapok gyűjtői is szerepelnek a kiállításban. Egészen szervezett gyűjtési módszerről ad számot a *Hungaria képes levelezőlap gyűjtők hazai egyesülete*. Kedves a dr. Dingha Béláné gyűjteménye: egy album

tele olyan levelezőlapokkal, amelyen vidám kooak vannak. *Leasing* Antal kereskedelmi iskolai tanuló kiállított egy levelezőlapot, amelyre hétezer szóban ráírta olvasható betűkkel a király életrajzát. *Lukaich* Béla név izléses spanyol falat készített ezernégyezer levelezőlapból. Szép, eredeti, még reprodukálásra váró rajzokat állítottak ki, *Heyer* Artur, *Sándó* Samu, *Plüpp* István és még többen.

A külföldi kiadók tömördek szép képes lapot küldtek. *Bajosak* a *Ferliner Theatrum Album* lapjai, amelyeken — merő jóakarathból — ilyenféle fölrások vannak: *A gyermek Kedvéért*. Ami különben az ortografiai hibákat illeti, abban a magyar kiadók sem fővönyek. Egy német cég olyan képes levelezőlapot készít, amelyeken a hölgyek haja valódai haj, akár frizurát is lehet rajta csinálni. A bájos szubrettből persze, mire *Pestrl* Szilágyi-Somlyóba ér, tragika lesz a javából, mert a hajra nem lehet tekintettel a mozgó pósta...

A kiállításnak nem utolsó érdekessége a képes levelezőlap gyűjtők szaklapja. Ilyen nálunk keltt is van már: *A képes levelezőlap*, ez Székesfehérvárott jelenik meg és a *Látóképes Levelezőlapok*, ez — látóképességével — Tatán készül. Már veszekszenek is a szaklapok. Hogy is ne, a tait azt írta egy becsületes urról, hogy „erkölcstelen levelezőlapok kiadója”. Ez pedig a képes lapok világában nagy sértés, jól lehet elég jövedelmező foglalkozás.

(H-u)

A nyomorúság öngyilkosai.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, június 2.

Megható dráma történt Ó-Buda egyik csendes, szegény lakásában: ma reggel halva találtak egy öreg asszonyt, meg egy fiatal embert. Anya és fiu lettek együtt öngyilkosok s a nyomorúság elől menekültek a haláiba. Valamikor jobb mód an éltek, de a fiatal ember elvesztette állását s a kis lakásba beköltözött a gond. Egy ideig küzdöttek ellene, de belefáradtak a küzdelembe s megérlelődött bennük az öngyilkosság gondolata.

Özvegy *Komáromy* Józsefné született *Clementin* Etel ötvenegy esztendő magánzó az egyik halott, a másik meg *Gyula* nevű fia, aki még csak huszonegy esztendő. *Komáromy* József katonai szabónak az özvegye volt a szerencsétlen asszony. Amikor a férje évekkal ezelőtt meghalt, vagyon nem maradt utána, tehát két keze munkájával kereste meg a mindennapi kenyeret, amelyből *Gyula* fiát is eltartotta. *Gyula* később egy magánvállalatnál komptóarista lett, de a vállalat megbukott és neki is távoznia kellett. Sokáig szaladgált kenyér után, míg végre valahogy az Óbudai Jókai-Körnél kapott szerény állást, amelynek jövedelméből azonban alig tudta eltartani magát és édesanyját, akit rajongásig szeretett. A szegény család mindazonáltal nem panaszkodott senkinek sem, némán tűrte balsorsát, amíg végre megunták a nyomorúságot és a haláiba menekültek.

A Vörösvári-ut 33-ik szám alatt laktak kis szerény lakásban. A házban lakó *Bergler* József cipész-mesternek feltűnt, hogy *Komáromyék* már napok óta nem mutatkoznak. Ma reggel bekopogtatott hozzájuk, de nem kapott választ. Rosszat sejtve, összehívította a házbeliakat, akik aztán előhívták a közelben álló 472. számú rendőrt, aki *Schick* Ferenc lakatossal felnyitatta a lakást és értesítette a főkapitányságot, ahonnan *Huszár* Károly inspekción rendőrtisztviselő *Raisz* Aladár rendőrvossal a helyszínre hajtattott. A feltűnően tiszta és rendez konyhában semmi különöset nem találtak, de amint benyitottak a szobába, amelynek ablakai gondosan le voltak függönyözve, borzalmas és egyben megható látvány tárult eléjük. A szobából erős szénegáz tödült ki, amelyhez halottszag is járult, ami azt bizonyította, hogy már régebben beállt a halál. A felvetett ágyban feküdt egymás mellett az anya fiával, holtn, hidegen. A kályha előtt nagy serpenyő állt, amelyben kőszénhamu volt, az is teljesen kihűlt. A rendőrvos konstatálta, hogy szénegázzal oltották ki életüket, még pedig két-három nappal ezelőtt.

A szobában meglegő rend és tisztaság uralkodott s más körülmények azt mutatták, hogy készültek a halálra. Az asztalon egymás mellett két imádságos könyv volt, úgy látszik, hogy haláluk előtt buzgón imádkoztak. Valószínű, hogy mikor a gyilkos levogót érezték, lefeküdtek az ágyba. Az asszony fekete ünneplőjét vette magára, fia szalonkabátot öltött, fehér nyakkendővel, aztán mind a kettő felkötötték állukat fehér kendővel, hogy le ne essenek a halál után. Előzőleg a szobában található tárgyakat cédulákkal látták el, amelyeken jelezték, mit kinek hagynak.

Az asztalon több levélre akadtak. Az öngyilkosok levelet hagytak *Hódi* Ilonának (Kiskorona-utca 58.), *Hermanec* pékmesternek (III. Kerék-utca 3.) *Kiss*

Pálnénak (Kórház-utca 40.), *Hainek* Jakabnak (Vörösvári-ut 33.) *Nebenführer* Istvánnak, a *Jókai-kör* elnökségének, a *Cselka* betegsegítő-egyesületének, *Bayer* Borbálnak (Laktanya-utca 31.) *Palmer* Emmának (Newyork N. Y. City 216 East 14. Street) és *Szilágyi* Károlynak.

Tragédiájukat megmagyarázza a következő levél, amit a rendőrségnek írtak:

A székesfővárosi m. kir. államrendőrségnek

Budapest.

Kereset hiány miatt közös elhatározásból meggyünk a haláiba. Kívánságaink a következők: Mindenekelőtt kívánjuk, hogy ne boncoltassanak föl s halálhőzöttan kívánjuk, hogy a rajtuk levő ruhában temessenek el, gyűrűinket hagyják újjonkon. Halálunkról kérjük értesíteni legközelebbi rokonunkat, *Palmer* Emmát New Yorkban. Ifj. Szilágyi Károly urnak (Szentlélek-tér 4.), aki temetésünkről gondoskodni fog, kérjük átadni a következőket: összes fényképeinket, a szabóságok betegsegítő-egyesületének tagsági könyvét s az összes reánk vonatkozó iratokat, a Jókai-kör irományait, könyveit, pecsétjét, éremgyűjteményét, leveleinket, munkáimat, *Hainz* Jakabnénak, aki e házban lakik, a kávédaralót, mert az ő tulajdona. *Hangelmayer* Mihálynénak a karantányt, boat, fekete kabátot, a mellette levő tárgyakkal együtt, melyek tulajdonát képezik. *Matt* Jánosnénak egyik ágycat a benne levőkkel együtt, a benyitásban a konyhaszekrényt, amelyek vétel útján az övek. Szilágyi Károly ur kézbesíti a leveleket. Ha nem sikerül neki a temetési járulékot megkapni, úgy a temetés költségeire butoraink elárverezéséből befolyó összeg szolgáljon. Ha lehet, temessenek az Óbudai temetőbe, közös sírba. Kiváló tisztelettel *Komáromy* Gyula. Özv. *Komáromy* Józsefné, Budapest, május 31. 1900.

Ennek a levélnek a dátumából is kiderül, hogy a dráma már tegnapelőtt történt. A két holttel bevitték a törvényszéki orvostani intézetbe, lakásukat pedig lepecsételték.

FŐVÁROS.

Az új városháza.

Budapest, június 2.

Hiába a polgármester minden erőlködése, a főváros polgársága nem tud beleyugodni abba a gondolatba, hogy a központi városházára kereszttel *Károlykaszárnya* reprezentálja a magyar székesfővárost. Ma a mérnök- és építész-egyesületben értekezlet volt a nagyfotosságu kérdésben s ha a meghívott polgármester nem is jelent meg ott, az ő távolléte mégsem szállíthatta le az értekezlet jelentőségét, mert a mérnök és építésztestület igenis hivatott arra, hogy az új városháza kérdésében véleményt mondjon. Miután *Czigler* Győző elnök ismertette az értekezlet összehívásának célját, *Pártos* Gyula műépítész bemutatatta azt a határozati javaslatot, amelyet ő, mint fővárosi bizottsági tag, a város szerdai közgyűlésén előterjeszteni óhaj.

E határozati javaslat utasítani kívánja a tanácsot, hogy a *Károlykaszárnya* tervezett átalakításának mellőzésevel tanulmányozza azt a kérdést, hogyan lehetne két éven belül a fővárosi központi hivatalok feladására elegendő helyiségeket létesíteni oly új építkezésekkel, amelyek már a végleges megoldás szerves alkotásait képeznék. E tervezésnél kiindulásul szolgáljon a granátos-utcai szárny végleges meghagyása és az újvilág-utcaiak a régi *Károlykaszárnya* telken keresztül való folytatása, továbbá a mellékutcaik legalább 10 öltre való kiszélesítése. A tanács három hónapon belül mutassa be a közgyűlésnek ideavágyó javaslatát. Végül kéri a javaslat a közgyűlést, hogy mondja ki a sürgősséget a tárgyalására.

Pártos Gyula hosszú indoklással kíséri határozati javaslatát és ebben a kérdés egyetlen helyes megoldásának azt mondja, hogy a *Károlykaszárnya* granátos-utcai része beláthatatlan időkre fenntartandó, hogy az Újvilág-utca folytatása a *Károlykaszárnya* telken keresztül már most véglegesen elhatározatik, és ha a tíz öltre szélesített *Károly-*, *Sütő-* és *Rostély*-utcaik és meghosszabbított és husz öltre kiszélesített *Újvilág-utca* közti telken felépítenék a reprezentatív jellegű díszes városházát egészen a volt *Károlykaszárnya* modorában (II) és architektúrájával (I). Az indoklás szerint ez az új szárny 850 ezer forintba kerülne, tehát alig kétszáz ezer forinttal többbe, mint a *Kaszárnya* tervezett átalakítása, amely *Pártos* nézete szerint költsévesztet dolog volna.

Beható vita indult meg *Pártos* határozati javaslata felett. *Zipernovszky*, *Ludvig* János, *Marx* János, *Csepregly* János, *Neuschloss* Ödön és *Hindy* Kálmán szólalnak föl, mindannyian hibáztatva az átalakítást és helyeselve a *Pártos* határozati javaslatának lényegét. *Pártos* Gyula tehát a *Mérnök* és *Építész* Egyesület egészé alatt megszűlletett indítványát beterjeszti majd a legközelebbi városi közgyűlés elé.

Megvalljuk őszintén, hogy az ő javaslata sem érdemel szammal, sem több figyelmet és rokonszen-

vet, mint *Zipernovszky*, vagy *Neuschloss* Ödöné és igazán sajnáljuk, hogy annyi kiváló műépítészünk közt nem akadt egy sem, aki azon az értekezleten nyíltan szembe szállt volna a szatcs-szellemmel felépült ideával. Hat igen is számolni kell Budapest nyomorúságos pénzügyi viszonyaival, de ebből nem az következik, hogy minél olcsóbban építsük meg az egységes városházát, a mely miatt jobbízűsü utódnaink szegénykezniök kell, hanem az, hogy a mennyire lehet, használjuk ki egyideig a *Károlykaszárnyába* fektetett milliókat és huzzák meg magokat ott a hivatalok. Ha majd jóra fordul a város pénzügyi helyzete, akkor építsék fel az új székházat, olyat, amely méltó Budapesthez és az országhoz, amelynél többet egyetlen egy állam sem tett fővárosáért. Ha a tanács és a főváros inézői ily irányban teszik meg kötelességüket, meg merjük jövendőlni, hogy szerencsésebb utódaik végre fogják hajítani a monumentális székháza tervét büszkeségére azoknak is, akik most csak álmodni mernek róla.

SZÍNHÁZ, ZENE.

Nemzeti Színház. *Mészáros* Gizella kisaszony, a kassai színház tagja, vendégszerepelt ma este a nemzeti színpadon. *Jókai Arany emberben* *Noémit* játszotta és kedves, természetes játékkal egy csapásra megnyerte a budapesti közönség szimpátiáját. *Mészáros* kisaszonynál bájos egyéniség párosul élénk temperamentummal és kiváló értelmességgel. Szerepköre voltaképpen a szalon-vígjáték, a *Susannek* és *Moissand* *Marták* szerepében tünteti ki legjobban tehetségét és tudását, de a kisaszony azok közé tartozik, akik a fiatal leány testi és lelki üdeségét minden alakban hódító kedvességgel tudják bemutatni. A közönség sokat tapsolt a vendégnek és jeles partnereinek: *Vizváryné*nek, *Gabányin*ak, *Náday*nak, *Maróthy* *Margit*nak, *Abonyin*ak, *Szacsay*nak, *Pálffy*nak.

Goldmark az újságírókhoz. *Goldmark* Károly, a *Budapesti Újságírók Egyesülete* üdvözlő táviratára a következő köszönő levelet intézte *Vézi* *József*hez, az *Újságírók Egyesületének* elnökéhez:

Gmunden, május 30. 1900.

Nagyraecsőlt uram!

A számos rokonszenves nyilatkozat közli, melyeket kaptam, a *Budapesti Újságírók Egyesületét* bizonyára egyike a legürvendesebbeknek és megtisztelőbbeknek. Mely hála értem magam kötelezetnek ez illusztris társaság irányában azért a jóindulattal, melylyel művészi törekvéseimet mindenkör kísérte. Fogadja mélyen tisztelt uram legszívélyesebb benső halamat.

Alázatos szolgálja

Goldmark Károly.

Hírek az Operaházból. A *Magy. kir. Opera* utolsó előadása ebben a szezonban szombaton lesz, mely alkalommal a *Walkür* kerül színre *Burrián* *Károly* vendégszereplésével. *Sigríd Arnoldson* hódton lép fel utoljára *A sevillai borbély* *Rosinájában*. *Burrián* *Károly* a hamburgi *Városi Színház* tenoristája, holnap pünkösd vasárnapján kezdi meg az Operaházban a *Tannhäuser* címszerepében néhány estére terjedő vendégszereplését. A tenorista vendégszereplését az Opera arra használja fel, hogy a szezon zártával *Wagner* néhány operáját előadassa: ennél fogva a *Tannhäuser* en kívül *Lohengrin* és a *Walkür* is színre kerülnek, amely a szezon egész folyamata alatt nem volt műsoron. Mind a három *Wagner*-opera előadása hosszú tartama miatt 7 órakor kezdődik.

Hírek a Nemzeti Színházból. A *Nemzeti Színházban* az idén június tizenhatodikán tartják meg az utolsó előadást. — *Sudermann* darabja, az *Othlon*, pénteken kerül először színre *Márkus* *Emiliával* *Magda* szerepében.

Hírek a Vígsházából. A *Vígsház* nagy sikert aratott kacagató bohózata, a *mintafő*, a jövő héten is a műsor nagy részét betölti. Az igazgatóság a mulatságos darabot, melynek eddigi előadásait is állandóan nagy közönség nézte, váltakozva új kiosztásban is színrehozatja, amelyben *Szerény* *G.*, *Tapolczai* és *Vendrei* játszószék a főszerepek. — *Lány* *Ilka*, akinek szerződése legközelebb lejár, e héten bucsuzik a *Vígsház* közönségétől és pedig szerdán *Az államtől* *ur* című bohózatban és szombaton a *Hutelen* című vígjátékban. — A *Vígsház* igazgató-sága előadásra megszerezte a *La mouche* című bohózatot, mely a párisi *Palais-Royal* színházban rendkívüli sikert aratott. *A Mars* darabja *Héitai* *Jenő* átdolgozásában fog színielőadni.

Blaháné *Budán*. Pénteken kezdi meg *Blaha* *Lujza* urnó házon estére terjedő vendégszereplését a budai színházban. Első este *Fólinusz* *Aurél* pályanyertes népszínművében a *Nániban* játszsa a címszerepet; szombaton ifjú *Bokor* *József* *Telen* című pályanyertes népszínművében; vasárnap este *Rákai* *László* *Fehő*

Klárájában lép fel a vendégművésznő. *Blaha Luiza* vendégfellépőire jegyek szerdától kezdve előre váltóhatók.

** **Hírek a Wépszínházból.** *Blaha Luiza* asszony kedden, e hó 5-én lép föl utoljára a Népszínházban a nyári szabadságidejének megkezdése előtt. Előadásra kerül a *Falurossza*, amelyben a művésznő *Füvés Rózsát* játssza. Pénteken a *Baba* kerül színpadra *Kéry Klárával* és *Hegyi Arankával*, jövő vasárnap este pedig *A kis szökevény*. A hét többi estéit a *Robinson Crusoe* foglalja el. — *Rákosi Szidi* színészkolajának növendékei, e hó 10-én vasárnap délután a Népszínházban kezdik meg vizsgálati előadásait. Először az operett-osztály mutatkozik be egy vizsgálati előadásban. Színpadra kerül az *Ejtel az erdőn I. és II.* felvonása és az *Elizondói leány* című operett. Ez előadásra a jegyek — a rendes délutáni előadások helyett — hétfőtől fogva válthatók a színház elővételi pénztárában (Népszínház-utcai oldal).

** **Salamon Ödön Párisról.** *Salamon Ödön*, jeles íróúrunk, aki éles szemével pompásan tud megfigyelni, azonfelül pedig színes és elmés elbeszélő is, darabot írt Párisról az *Urania* számára. Az *Urania* a szezon utolsó újdonságaként *Páris* hozza színpadra. *Salamon Ödön*, ki a párisi élet alapos ismerője, nem akarja fölfedezni Páris jól ismert architektikus szépségeit, hanem a modern nyüzsgő, hullámzó világvárost tárja elénk. Aki még nem látta Páris és oda készül, az ebből a látványos darabról tájékozódhatik arról, hogy mi az igazi megfigyelni való a párisi életben. S aki már volt Párisban, az nemcsak kedves emlékeket talál *Salamon* darabjában, de egyúttal Páris rejtett szépségeit is megismerheti. Az eddig nem ismert, érdekesnél érdekesebb képek összegyűjtésével az *Uranianak* külön e célra Párisba küldött megbízottja és fényképeze foglalkozik. Elénkíti az előadást 12 mozgó fénykép, melyek a párisi élet legjellemzőbb részleteit mutatják be. A darab premierjét *Urnajára* tűzték ki.

** **Fővárosi Nyári Színház.** Vasárnap este került színpadra először *Hercegy* Ferenc kitűnő életképe a *Gyurkovics lányok*. A darabban kitűnő szerepe van *Peites Imrénének* is *Tárnoky Gizának*, Hétfőn *Csepregyi Sára* csikóját elevonítik fel. A főbb szerepeket *Sugár Aranka*, *Rudányi Dezso*, *Klenovits György*, *Mihályi Ernő*, *Krémer Jenő* és *Szilágyi Aladár* játsszák. Csütörtökön *Folt*, amely tisztít kerül színpadra, melyben *Tuboly Klementin*, mint vendég játssza *Matilde* szerepét.

** **Városi Igéti Színház.** A *Városi Igéti Színház*ban pünkösd mindkét napján két előadás lesz. Vasárnap délután négy órakor fél helyárrakkal *A tót leány*, hétfőn délután pedig *Strauss* operettje *A bőrgér* kerül színpadra. Este pedig mindkét napon rendes helyárrakkal az *Új Szulamitot* adják elő.

** **A Kisfaludy-Színház operett-premierje.** A *Kisfaludy-Színház*ban szombaton, június kilencedikén *Millicke*nek egyik nálunk ismeretlen operettje, *A viceadmirális* kerül bemutatásra. Az igazgatóság egészen új díszleteket és jelmezeket készített a darabhoz. Ebben a darabban lép fel először *Hódosi Jolán*, a színház újonnan szerződött énekesnője.

** **Színházak műsora.** *Nemzeti Színház.* Vasárnap: *Folt*, a mely tisztít. — Hétfőn: *A menyem*. — Kedden: *Bánk bán*. — Szerdán: *Armány és szerelm*. Csütörtökön: *Kaméidás hölgy*. — Pénteken: *Vájunk el*. — Szombaton: *Othon*. — Vasárnap: *Othon*.

Magyar királyi Opera. Vasárnap: *Tannhäuser*. Hétfőn: *A sevillai borbély* (Arnoldson Sigríd utolsó vendégfellépéssel), *Rococo*. — Kedden: *Lohengrin* (Burián Károly vendégfellépéssel). — Szerdán: *Nincs előadás*. — Csütörtökön: *Hunyadi László*. (A M. Kir. Operaház és a Nemzeti Színház nyugdíjintézte javára). — Pénteken: *Nincs előadás*. — Szombaton: *A valkár*. (Burián Károly vendégfellépéssel, a M. K. Operaház és a Nemzeti Színház nyugdíjintézte javára).

Vigaszínház. Vasárnap: *A mintaférj*. — Hétfőn: *A mintaférj*. — Kedden: *A mintaférj*. — Szerdán: *Az allamtitár*. — Csütörtökön: *A mintaférj*. — Pénteken: *A mintaférj*. — Szombaton: *Hütel*. (Lánczy Ika bucsufellepője). — Vasárnap: *A mintaférj*.

Népszínház. Hétfőn: *Robinson Crusoe*. — Kedden: *Falurossza*. (*Blaha Luiza* asszony utolsó fellépése a színpad előtt). — Szerdán: *Robinson Crusoe*. — Csütörtökön: *Robinson Crusoe*. — Pénteken: *A baba*. — Szombaton: *Robinson Crusoe*. Vasárnap 10-én délután: *Rákosi Szidi* színészkolajának vizsgálati előadása: *Ejtel az erdőn* (I. és II. felv.) és; *Az elizondói leány*. Este: *A kis szökevény*.

Magyar Színház. Vasárnap délután: *Szulamit*. — Este: *El Párisba!* — Hétfőn: *Szulamit*. (L. Komáromi Mariska fellépéssel). — Kedden: *El Párisba!* Szerdán: *New York szépe*. — Csütörtökön: *A szerelem övodája* (Elsőszőr). — Pénteken: *A szerelem övodája* (Másodszer). — Szombaton: *A szerelem övodája* (Harmadszor). Vasárnap: *A szerelem övodája*. — Hétfőn, ez évadban utoljára: *Szulamit* (L. Komáromi Mariska fellépéssel).

Fővárosi nyári színház. Vasárnap délután: *Cigánybáró*. — Este: *A Gyurkovics lányok*. — Hétfőn délután: *Arany lakodalm*. — Este: *Sára csikó*. — Kedden: *A Gyurkovics lányok*. — Szerdán: *Cyrano de Bergerac*. — Csütörtökön: (Tuboly Klementina k. a vendégfellépéssel) *Folt amely tisztít*. — Pénteken: *A vendégfellépéssel* *Folt amely tisztít*. — Szombaton: (*Blaha Luiza* vendégfellépéssel) *Náni*. — Szombaton: (*Blaha Luiza* vendégfellépéssel) *Tánc*. Vasárnap délután: *Virágcsata*. — Este: (*Blaha Luiza* vendég fellépéssel) *Felhő Klári*.

Urania Színház. Vasárnap délután 4 órakor mérsékelt helyárrakkal: *Transvaal. A föld regénye. A felhők*. Este: *A női szépség*.

** **A pünkösdünnep és a Telefon Hírmondó.** Pünkösd két napjára a Telefon Hírmondó programja a következő: Vasárnap délelőtt a rendes olvasását tartja a Hírmondó, hétfőn az olvasás szünetel. Mindkét nap délutánján fél 5 órától 7-ig katonazene lesz hallható a nagylő-tánjánál és Erzsébet-téri kioszkban. Vasárnap este a magyar kir. Operaházban színpadon *Tannhäuser*, hétfőn pedig a Sevillai borbély előadást közvetíti a Telefon Hírmondó előfizetőinek szórakoztatására. azután még 11 óráig katonazene cigányzene-átvitel lesz hallható.

Robinson Crusoe.

— A Népszínház utolsó bemutatója, —

Budapest, június 2.

A termopilei hősök nem küzdöttek nagyobb elszántsággal, mint amilyennel a színházak küzdenek, az évadvég felé, hogy a közönséget beédesessék nézőtereikre. Mert nyár elején sincs szomorubb egy nézőtérnél...

A *Népszínház* a *Robinson Crusoe* című látványossággal megy bele a hősiés küzdelembe és nem minden remény nélkül. Pierre Decourcelle látványos drámája egészen alkalmas arra, hogy beédesse a közönséget s ha a párisi *Chateletben De Foe* világhírű hősnéek a kalandos sorsa még most is egyre szűfolt házakat csinál, miért ne huzhatná ki a *Népszínház* ezzel a darabbal az évadot.

Robinson Crusoe! Melyikünk ne olvasta volna valamikor visszafojtott lélekzettel *Robinsonnak* és az ő hű *Pentek-jének* az izgalmas történetét. A világliteratúrának ezt az egyik legmerészebb fantáziájával megírott gyermekmeséjét, melyről szerzője, *De Foe* aligha gondolta volna, hogy ez fogja számára megszerezni az írói halhatatlanságot, míg száznál több más könyve — akkor divatosabb és kedveltebb a *Robinsonnál* — régesrég feledésbe ment?

Decourcelle a párisi szerzők rutinjával dramatizálta a kalandos történetet. Nagykörül és aprókról egyaránt gondoskodott benne: a nagyok szenzációsan izgalmas drámai jelenéseket, a kicsikék a fiatal gyermeklelkét és gyermekszemét lekötő látványt kapnak benne.

A színmű gerince, természetesen *Robinson Crusoe* története, amelyet mindnyájan ismerünk. A darab maga kilenc képre oszlik, amelyek közül mint látványosságok kiemelkednek a *Velada* hajó égése a nyílt tengeren, *Robinson* szigete, a tengeri csata a kalózzokkal, a karácsonyi nyugalom London házatól fölött.

A *Népszínház* az egész darabot és különösen a felsorolt látványos képeket nagy ambícióval állította ki. A darab díszletek szépek és hatásosak s a rendezés is a legnagyobb gondosságra vall.

A címszerepet *Szirmai* játszotta azzal a lelkiismeretes művészgondal, amely a *Népszínház* derék bonvivántját akkor is jellemzi, ha drámai hőssé kell lennie. Szolgáját, *Penteket*, *Kovács* adta egész komikai erejével, amelylyel mindenkit meg tud kacagtatni. A látványosság drámai akcentusairól *P. Lukács* Juliska gondoskodott első sorban, aki *Robinson* feleségét játszotta sok erővel és nagy bensőséggel. Fel-tűntek szép tolettjei is s ezek közt különösen gyászruhája, amelyben a *Népszínház* egy lelkiismeretes megfigyelőjének a véleménye szerint olyan szép volt, mint a *Madame Sans-Gen*e szépséges nápolyi királynője óta nem volt.

Két józú alakot játszik a darabban *Z. Bárdi Gabi* (*Betty*) és *Németh*, (*Peterpatt*). Mind a kető a legpajkosabb jókedvvel van tele s az izgalmas darab vidámságáról ők gondoskodtak. *Bárdi Gabi* kislányát is szépen énekelte. A darabban még *Kápolnai* Juliska, *S. Harmat* Ilon, *Horváth Kiss*, *Szerdahelyi*, *Szabó*, *Ujvári*, *Endrei* állnak derekasan helyet.

Végül igazságtalanok lennénk, ha meg nem emlékeznénk még három szereplőről a *Robinson* papagályáról, kecskéjéről és a kuttyjáról, akik mind fényesen játszották szerepeiket, anélkül, hogy a — sugóra halgattak volna. A legutóbbi, a kutyá t. i., még a meglepő dresszurájával is feltűnt.

A közönség zajosnag megragadta a látványos képeket, amelyek nagyon tetszeltek.

A darab *Komor Gyula* gondos fordításában került színpadra.

(M—s.)

MŰVÉSZET.

□ **Munkácsy szobra.** A Munkácsy-szoborra a Műcsarnoknál eddig bejelentett adományok összege, a múlt számban kimutatott 14.740 koronával együtt 16.092 korona 84 fillér, amelyből 1846 korona a művészek adománya. A kegyeletes célra a legcsekélyebb adományt is hálás köszönettel fogadja a társulat és kéri az adakozókat, hogy az emlékszoborra szánt összeg nagyságát a *Műcsarnok* szerkesztőségével (Városliget, Műcsarnok) közöljék. magát a pénzt pe-

dig az Országos Magyar Képzőművészeti Társulat számvetéségre (VI., Bulyovszky-utca 2.) szíveskedjenek küldöni.

□ **A kecskeméti katolikus templom festményei.** *Kecskemétről* írja levelezőnk, hogy az ottani katolikus egyház intézőbizottság szerződést kötött *Roskovics Ignác* festőművésszel, amelynek értelmében a művész elvállalja a templom kifestését. A szentek képeit ezidén készíti el, a többi képet a jövő évben. *Roskovics* 40,000 korona tiszteletdíjat kap ezért a munkáért.

Az aranyérem odsszeaja.

Budapest, június 2.

Művészabourról beszélnek ismét, pedig roppant nagy a csönd a művészek körében. A legjava neki-feküdt a tavasz pompázó színeinek és örül annak, hogy a budapesti től után fölledhet valahol künn, falun, mezőn. Dehogy is háborognak a művészek, sokkal zesebb és okosabb dolgokkal foglalkoznak. Hogy mégis hirtelen valamilyen képzőművészeti viharok, azt két nagyon egyszerű faktum félreértése és hiányos appreciációja eredményezte. Az egyik faktum az, hogy *Klein Miksa* szobrát nem kapta meg az állami nagy aranyéremet. A másik faktum az, hogy *Csók István* festő nem fogadja el a neki szánt állami kis aranyéremet.

Az utóbbi faktummal néhány sorban végezhetünk. Ha *Csók István* nem fogadja el a kitüntetését, az az ő legsajátosabb személyes ügye, senkinek nincs joga annak motívumai után kutatni. Nincs az a kitüntetés a világon, amelyet a szabad ember vissza ne utasíthatna. Ha neki nem kell, ám jó: ráerőszakolni nem lehet. Maga *Csók István* hangoztatja ezt az alábbi levélben, amelynek tartalma ellen senki sem emelheti a legkisebb kifogást sem. A levél így szól:

A legelső fővárosi lap tévesen közölte, hogy én *Klein Miksa* mellőzése folytán lemondtam a nekem szánt kis aranyéremről. *Klein Miksát* én föltétlenül méltónak találok még nagyobb kitüntetésre is, mint a nagy aranyérem, de nem tartanám részemről sem helyesnek, sem illőnek, hogy a zsűrit bármely irányban befolyásoljam. Az az egy tény, hogy én visszautasítam a kis éremet, ha — amint hírlik — nekem ítélté volna a zsűri, de ez akkor is pusztán személyi ügy volna és semmi más.

Csók István.

Csók István ezzel tükéletesen korrektilt lezárta a neki szánt kis aranyéremre vonatkozó aktákat.

Más kérdés a *Klein Miksa* ügye, amely lényegében szintén nagyon egyszerű, de temérdek, félreértéseken alapuló megjegyzések vált forrásává. A *Klein-ügy* genezise a következő:

A *Képzőművészeti Társulat* elhatározta, hogy ezidén tavasszal nem rendezi a szokásos nemzetközi műtárlatot, mert a külföldi jelesebb művészek munkáik legjavát a párisi világkiállításra küldték s így a budapesti nemzetközi műtárlat művészi sikere nem volna biztosítva. A *Társulat* tehát elhatározta, hogy magyar műtárlatot rendez. Csakhogy nomrég, télen, volt már egy kizárólag magyar művekből rendezett kiállítás, főtolt tehát, hogy a magyar művészek nem küldhetnek ily rövid időköz lefolyása alatt akkora és oly minőségű műveket, hogy azokból egy nagyobb arányú tárlatot lehetne rendezni. Ennél-fogva elhatározták, hogy tavasszal kiállítanak néhány kiválóan jeles külföldi művésztől eredő kollekciót is s e céből összekötetésbe léptek a többi közt *Lebach*chall. A kért kollekciókat azonban nem lehetett megszerezni, a külföldről csak *Klein Miksa* szoborgyűjteménye érkezett. Ezt ki is állították, mint ahogy kiállították volna *Lebach*ét is, ha küldi.

Azután következett a tavaszi tárlat zsűrijének ülése. A zsűrinek az volt a feladata, hogy ajánljon valamely a tavaszi tárlaton kiállító magyar művészt az állami aranyéremmel való kitüntetésre. Még mielőtt a zsűri összeült volna, több művész és nem-művész hangulatot iparkodott csinálni a mellett, hogy *Klein Miksát* hazahívják Berlinből és hogy neki adassék az állami nagy aranyérem.

A zsűri összeült, tanácskozásának és szavazásának eredménye egy felterjesztés a közkutatásügyi miniszterhez, amelyben a zsűri ajánlja, hogy ezuttal ne adassék ki a nagy aranyérem, hanem helyette egy-egy kis állami aranyéremmel tüntesse ki a miniszter *Csók Istvánt* és *Roskovics Ignácot*. Hirtelen jár annak is, hogy a zsűri azért nem ajánlotta *Klein Miksát* az állami nagy aranyéremmel való kitüntetésre, mert a nevezett művész nem magyar állampolgár.

E hírre a zsűrit több oldalról megtámadták s azt állították, hogy ha *Klein Miksa* nem is magyar állampolgár, mégis magyar születésű s ennél-fogva részvehetett az állami aranyéremre való pályázatban. Ha tehát — ugymond — a zsűri csak azért nem

ajánlotta e legnagyobb kitüntetésre Klein Miksát, mert ő nem magyar állampolgár, azokat a zsüri töves alapon készítette felterjesztését, ezt tehát meg kell semmisíteni és az aranyérem-ügyet új szavazás tárgyává kell tenni.

Ennek az okoskodásnak egy nagy hibája van: olyat kíván a zsürítől, amit az aranyérem pályázati feltételei tiltanak. Ha egyszer az állami aranyéremmel csak magyar művészt lehet kitüntetni, akkor a zsüri sem ajánlhat mást e kitüntetésre, mint magyar művészt.

Klein Misa saját akaratából, önszántából, opportunista szempontból *elvetette magától a magyar állampolgárságot* és porosz alattvaló lett. Nyilván jobban érezte magát Poroszországban, mint nálunk, ahol — valljuk be őszintén, — a művészek nem örvendenek a legrosszabb sorsnak. Klein Miksa több munkát kapott Berlinben, mint amennyit szülőhazájában remélt, tehát akklimatizálta magát a porosz fővárosban. Klein Miksa részt akart venni egy oly szoborpályázaton, amelyen csak német alattvaló vehetett részt, tehát lett német, illetve porosz alattvaló s letette a porosz honpolgári esküt. Érdekei Poroszországba húzódtak, tehát magyar honpolgárból porosz honpolgárrá vedlett.

Ha magyar születésű ember önszántából hazát cserél, semmi közünk hozzá, de aztán ne akarja, hogy egyenlő sorsba állítsuk őt a mi hazánkhoz híven maradt emberekkel. Dupla beszámítás alá esik ez művészembernél, aki gazdag érzéseit alakítja művekké s akikben az érzésvillár kell, hogy finomabb, tökéletesebb legyen a közönséges emberénél. Az egész magyar közönség teljes joggal megrójjja a művészt, akiben az érzések e legfinomabbika, a faji érzés alku tárgya lehet. Amikor Richter János — aki pedig a maga művészetében legalább is akkora, mint Klein — hazát cserélt, az egész ország utat mutatott neki s egyhangulag élesen elítélte. A magyarság teljes joggal lehet ennyire soványsza, drága kínosát őrzi vele: a nemzeti érzést. Nálunk Magyarországon senki sem tekint a magyar honosságot levethető s újra felülthető ruhának. A magyar ember érzi, hogy magyar honpolgári mivolta érzéseinek lélekéhez: szívéhez tapadt. Cseréberélni ily dolgokat Magyarországon nem szabad, legkevésbé művészeknek, mert hisz a magyar művészetet éppen azért melengeti a magyar állam, hogy fontos munkatársrá tegye a nemzeti érzés kultuszában. Ha magyar embernek születik a művész, első kötelessége, hogy e dicsőséges cél szolgálatába álljon. S e ólt nem lehet azzal szolgálni, hogy valaki megtagadja magától magyar állampolgári mivoltát.

Igaz, hogy azok a művészek, akik ily gyönyörű feladat szolgálatába szegődtek, eddig nem igen jártak rózsás utakon. Sok erkölcsi és anyagi nélkülözéssel kellett és kell még ma is küzdenők. De éppen ez teszi munkálkodásukat kétszerezsen nemessé. Ez szenteli meg missziójukat. Magyarországon első sorban ez önt hitet egy értékes nemzeti művészet lehetőségébe. A honvédek is rongyban szolgálták a hazát, de szolgálták kitartással, tüszel, lelkesedéssel, életük, mindenük kockáztatásával. Ennyi mindent nem kíván a magyar haza a magyar művészekétől. Csak egy kis lemondást, egy kis türelmet kér, de joggal követeli a hűséget. (L*)

TUDOMÁNY, IRODALOM.

○ Az utolsó fejezés. Ily című kötetre hirdet előfizetést Cserög Hugó fiatal író. Ebben a könyvben bűnösökkel foglalkozik, képeket fest a törvényszéki teremről, meglátogatja a börtönöket, javítóintézeteket, a válpörök tárgyalásait. A drámai jeleneteket válogatja össze, s így könyve e nemban az első lesz nálunk. Az előfizetéseket (egy forintjával) címére, a Pesti Napló szerkesztőségébe küldendők.

○ Az Új Idők pünkösdi száma a szokottnál gazdagabb tartalommal jelent meg. Néhány igen szép kép van benne a múlt heti lovasjátékokról s egyéb versenyekről, több érdekes keleti fotográfia, amelyeket az Új Idők munkatársa Konstantinápolyban és Kis Ázsiában vett fel. A többi képek a világkiállítás mutatják be, azonkívül egy-egy a királyt s Hollan Ernőt. Az aktuális képen kívül sok gyönyörű kép díszít még az Új Időket. William Colton szoborműve, Garay Ákos rajza, különösen szép a színes műmélleket, egy bájos jelenet, amelyet Neogrady Anál festett. Horkagyné véleményét mond a név eseményeiről, költő elbeszélést ír Marics Ferenc, verset Teleki Sándor, novellát Wolner Pál, cikket a keleti setájáról Lyka Károly, elbeszélést Tömörkényi Istvan. Szikra befejezte regényét. A regény helyén Tabori Róbert kezd elbeszélést. Az Új Idők előfizetési ára negyedeve négy korona. Mutatványokat mindenkinek ingyen küld a kiadóhivatal, Andrássy ut 10.

○ Magyar Köztisztviselő. A magyar állami tisztviselők országos szövetségének ez a jeles közlönye érdekes tartalommal jelent meg. Ez már az

ötödik füzeté a Magyar Köztisztviselőnek, amelyet az országos szövetség ad ki. A májusi szám első cikke Tallán Bélának, a képviselőház alelnökének nagyrdeküli és becses tanulmánya: A főispán kormányzati körének jellegessége. A kiválóan hivatott cikkirő egész közigazgatásunk mai szervezetét felülről tanulmányában, amely történelmi alapon ismerteti a főispáni intézmény multját és átalakulását.

SPORT.

*. Lawn-tennis verseny. A budapesti Lawn-tennis Klub országos lawn-tennis versenyt rendez június 6. és 7-ikén. A verseny iránt rendkívül nagy az érdeklődés a szép sport hívei között s a június 4-iken záródó nevezések minden jel szerint igen szép eredménnyel fog végződni. Az érdekes versenyek, amelyeknek létszáma a magyar lawn-tennis bejövőkés, meghívott közönség jelenlétében fognak lefolyni; a meghívottak most küldte szentgyörgyi Imre, a klub tuzgó elnöke. A nevezések a klub helyiségébe (Hermina-ut 49.) küldendők.

*. A Derby eredményét, amelyet oly lázasan vár a sportközönség, leg hamarabb a *Telefon Hírmondó* fogja közölni, mert a Hírmondó kiküldött tudósítójának telefon-jelentései alapján mindjárt a verseny lefutása után felolvastatja a részletes eredményt. A többi versenyekről is — mint rendszeren — már a kora délutáni órákban részletes tudósítást olvasat fel a beszéző újság, minden olvasást riadójel előz meg.

A Derby.

— A Budapesti Napló tudósítójától. —

Budapest, június 2.

Sportsmanek vágya, az egész turfivilág személfénye a Derby, mely pünkösdi hétfőjén dől el Bécsben, a Freudenau gyöpen. E körül forog az egész versenyestendő; nyertőjéről nevezik el a három éves évszaratot, sőt az egész túrlevét is, a minthogy van Gago-esztendő, Tokio-esztendő, s a minthogy lesz *Incredible*, *Topromene* vagy *Attila*-esztendő. Mondtak ugyan más évben is, de most talán komolyan mondható, hogy soha sem volt talán Eolipstől kezdve máig olyan homályos Derby, mint az ideí. Nemcsak hogy a lovak egymáshoz való talentuma iránt nincs olyan mérték, mint más évben, hanem még a járványos löbetség is alterálja a chanceokat, úgy hogy alig van turfember, akinek határozott tije lenne a Derbyre. Mig az angolok is a sötétben tapogatóznak. Az egyik félve mondja *Incredible* vagy *Attila*, a másiknak *Capo Gallo* lenne a tije, de fél a repedt patájától, mely nem bírja a kemény talajt; a harmadik nem tartja elég klasszisnak *Topromene*t vagy *Polonius*t. Nincs tip, egy világot ért sincs, pedig bizonyos, hogy az egyik crack, úgy, mint maskor, holnap is megnyeri a Derbyt — s a tipmestereknek maguk megáll az eszük, leg-eljebb az orrukhoz, a szimatjukhoz folyamodnak, hogy melyik lesz hát mégis a kék szalag hőse?

Az indulók ezek lesznek:

Déceg lovagolja	Gilchrist
Kartal	S. Luitford
Capo Gallo	Sharpe
Attila	Park
Incredible	Wilton
Polonius	?
Davensberg	Poole
Gondi	?
Sternbusk	Adams
Topromene	Clemson
Glend'or	Barker
Max	?

Max pacemaker, Sternbusk a Topromene kedvéért szalad, a Gondi kiútása egy labatkat sem ér, Davensberg némkülönb; Kartalnak és Décegnek is kar a Derby-distanciát megtutniok — hat lovat tehát mégis ki lehet venni a nyílt verseny mellett is a startolók sorából. Ami hátra van, mindegyiknek van több-kevesebb kilátása. A papir *Incredible* mondaná, mely a Király-díjat és alagi-díjat megnyerte, de itt már annyira le volt dolgozva, annyira tetőtökán volt a kondíciójának, hogy teljesen ki van zárva annak a lehetőségé, hogy az alagi-díjat javult volna. Talán megállt kondíciójában, talán rosszabbodott; annyi bizonyos, hogy nem éri meg a mestérszeres oddsot, meyyiel favorizálják. Ezenkívül még *Attuaval* és *Capo Gallo*val, meyyek tavaly jobbak voltak nálánál, ez idén még nem is találkoztak. Minden esetre van kilátása mar azert is, mert olyan ügyes sportman, mint báró Harkányi János, bizik benne, de bennünket inkább meglepne *Incredible* győzeleme, mint a veresége.

Ellenfelei közül a tavaszi formák alapján *Attila* és *Capo Gallo*t, az ideí futások alapján *Topromene*t és *Glend'or*t lehet legkomolyabbnak tekinteni. Ezek a lovak lesznek együtt a finisunel, előí talán mégis

Incredible,

esetleg *Polonius*, mely szintén indul a Harkányi-

istállóból, de *Attilával* és *Topromene*vel nagy küzdelme lesz. A meglepetés lova *Glend'or*.

A két napra itt adjuk a tipeket:

Vasárnap.

- I. *Da Capo*—*Waterloo*
- II. *Avar 11*—*Doppeladler*.
- III. *Garcia*—*Szabass*.
- IV. *Fragile*—*De Iujo*.
- V. *Tam-Tam*—*Aranyosó*.
- VI. *Stewarton*—*Arhangyalát*.
- VII. *Heimchen*—*Sebes*.

Hétfő.

- I. *Ezermester*—*Ananas*.
- II. *Melfitano*—*Vak Botlyán*.
- III. *Újast*—*Dogma*.
- IV. *Incredible*—*Attila*—*Topromene*.
- V. *Alice*—*Uceagon*.
- VI. *Valaki*—*Schr mögliche*.
- VII. *Tam-Tam*—*Rohonczy-istálló*.

TÖRVÉNYSZÉK.

§§ **Közvédők a királyi táblán.** A királyi tábla előtt június 5—30-ikáig kitűzött főlebbviteli főtárgyalások bíróságára, a budapesti ügyvédi kamara közvédőit és védőhelyetteseit a következő ügyvédekkel rendelte ki: Az első tárgyalási tanács melé közvédőül dr. Gonda Dezsőt, helyettesül dr. Hidy Attilát, a második főtárgyalási tanács melé dr. Gyöngyösi Józsefet, helyettesül dr. Glasner Samut. Júnus 11—16-ig az első tanács melé dr. Guthi Somat, helyettesül dr. Haász Frigyeset; a második tanács melé dr. Edvi Ilés Károlyt, helyettesül dr. Kesztes Antal. Júnus 18—23-ig az első tanács melé dr. Kenedi Gézát, helyettesül dr. Krassnay Ferencot; a második tanács melé id. dr. Környei Edét, helyettesül dr. Lipsey Adámot, Júnus 25—30-ig az első tanács melé közvédőül dr. Mangold Ármint, helyettesül dr. Murányi Elemért; a második tanács melé dr. Mózes Lászlót, helyettesül dr. Nagy Emilt.

§§ **Az elmozdított tanító bosszúja.** Mintegy tíz évvel ezelőt Mácsa községnek volt egy kvalifikáció nélküli tanítója, aki ellen az aradi görög keleti konzisztórium a mácsai polgárok kérelmére feyyelmi vizsgálatot indított. A vizsgálobiztos mintegy kétszáz panaszot az iskola terembe hívott és a panaszosok újból kérték a tanító elmozdítását, kérelmüket Braggia György lelkes terjesztette elő. A tanítót el is mozdították állásából. A kényerét vesztett ember most a hatvanégy panaszos ellen az aradi törvényszék előtt magánlakértés és becsületesítés miatt büntető feljelentést tett. A törvényszék ezt a feljelentést, mint bűnvádi eljárásra alkalmatlan félre tette. Felebezés folytán az ügy a Tabláhos került. A Tabla az első bíróság ítéletét megváltoztatta és a panaszlottak közül huszonegyet — köztük a főlelkészt, két közési bírót, az esküdteket, a község színe-javát — 14—3 napi fogházra ítélte, mely ítélet a kuria is megerősítette. Az ítélet Mácsa községben óriási konsternációt idézett elő és a polgárság megbizásából dr. Gleichman Lajos fővárosi ügyvéd feyyelmi kérvényt adott be a felséghez. A feyyelmi kérvény folytán az ítéletet hatályon kívül helyezték és új tárgyalást rendeltek el. A panaszlottakat dr. Gleichman Lajos védelmezi az új tárgyaláson, amely elé nagy izgatottsággal néz az egész község.

§§ **A bosszualló hitelesők.** A Fischer és Spitzer kézműaru cég tulajdonosa Spitzer Lipót beszűntette a fizetéseit s a hitelezők bécsi véadógyesületével kezdett egyezkedni. Közben eladta a boltját is a ötven százalékban kiegyezett a bécsi egyesülettel. Erre aztán a többi hitelezők csodót kértek ellene, meyyel azonban a törvényszék vagyon hiányában nem rendelt el. A kijátszott hitelezők ezért ossais miatt feljelentést tettek ellene. Ezt az ügyet ma tárgyalta a budapesti büntetőtörvényszék Eördögh bíró elnöklségei s Spitzer Lipótól ossais vetésében bűnösnek mondta ki s három hónapi fogházra és husz korona pénzbüntetésre ítélte.

§§ **Peres főnyeremény.** Nagyváradról táviratozza tudósítónk, hogy egy odaváló orvos, dr. Ternér az osztályorsjáték egyik buzásán egy negyedsors-eryyeg megütötte a főnyeremény negyedrészét, nyolcvanezer koronát. Gyogyosvasky fürdőgondnok képviselében dr. Déry Géza ügyvéd nyolcvanezer korona erejéig pürt indított a főnyeremény ellen, mert a sorsjegyet közösen vásárolták. Ternér ezt tagadta, s azt mondta, hogy a sorsjegy egyedül az övé s megbizta dr. Tetlenni Ármint fővárosi ügyvédet a képviselével. Az osztályorsjáték igazgatósága a pörrel megátadott főnyeremény felét visszatartotta. A nagyváradai törvényszék a bizonyítási eljárás után ma a nyeremény felét, negyvenezer koronát Gyogyosvaskynak megítélte, mert kétségbevonhatatlannal beigazolta, hogy a sorsjegyet közösen vették, mind a hat buzason közösen fizették és a közönséget dr. Ternér is többek előtt elismerte. A pör jogi szempontból azért érdekes, mert a sorsjegy dr. Ternér tulajdonában volt, az osztályorsjáték igazgatósága mégis visszatartotta a nyeremény felét Gyogyosvasky ügyvédjének közbelépésére.

Legujabb.

Loiurengo-Marques, június 2.

A Transvaallal való távirati összeköttetés a község elől el van zárva. Az utóbbi jelentések szerint a körülbelül 10.000 emberből álló boer kommandók esütőreig a Pretória körül levő kopjékban az összes állásokat megszállva tartották. Egy másik nagy boer kommandó Braeklorstpruitnál áll. Krüger elnök még Machadodorpban időzik. Vajának Eloffnak és orvosának, dr. Hejmannnak Laurengo-Marquesben való titokzatos látogatásának a olja valószínűleg az volt, hogy nagyobb pénzküldemény biztosítására előkészületeket tegyenek.

Maseru, június 2.

Rundle és Brabant tábornokok Vicksburgtól öt mérföldnyire körükerítették a boerokat. Ezek csak a Bazuto-föld határán át menekülhetnek, ott azonban Jonathan törzsfőnök áll sok ezer bazutóval. (Reuter.)

London, június 2.

Lord Roberts jelenti Johannesburgból tegnap esti kelettel:

A highlander-dandár a múlt hó 29-ikén Heilbronba érkezett. Az egész uton Ventersburgtól Heilbronig több-kevesebb ellentállásra találtak és közben a következő veszteségeket szenvedték: 8 embert megöltek és 4 tisztet, valamint 32 embert megsebesítettek. Rundle tábornok jelenti, hogy vesztesége 30 halott és 150 sebesült.

TÁVIRATOK.

Bécs, június 2. Június 28-ikán a schönbrunni kastély parkjában 6 feisége 70-ik születése napjának megünneplésére a hadsereg tagjai nagy fátylásmenettel rendeznek. A központi bizottság felhívást bocsátott ki az előkészítő intézkedések tárgyában.

A walesi herceg Párisban.

London, június 2. A Daily News szerint az a hír, hogy a walesi herceg lemondott a párisi kiállítás megnézéséről, nem igaz. A herceg még ebben a hónapban Párisba utazik.

A japán kormányválság.

Yokohama, június 2. A kormányválság még nem ért véget. Valószínűnek látszik, hogy Ito marquis alakítja meg az új kabinetet.

Tüntetés egy temetésén.

Páris, június 2. Fallateuf ügyvédnek, Deroulde védőjének mai temetésén Coppé és a nacionalista közélettanácsosok is megjelentek. A templomból való kijövetelnél a Coppéet illető tüntetők és ellentüntetők között kisebb verekedés támadt, miközben egy ember megsebesült és két embert, köztük Evains közélettanácsost letartóztatták.

Zavargás a spanyol határon.

Gibraltár, június 2. Ma délután a spanyol határon komoly zavargás támadt, mert néhány ezer spanyol munkástól, akik innen Spanyolországba tértek vissza, kapudót akartak szedni. A rendőrség ráült a város bejáratánál összecsendült munkásokra, de nem tudta megakadályozni, hogy a munkások az adó befizetése nélkül vonuljanak be. Hír szerint több ezer ember megsebesült. A rendet végre katonaság állította helyre.

Sztrájk.

Köln, június 2. A városi közúti vasút alkalmazottjai ma reggel kimondták és azonnal meg is kezdték a sztrájkot. A forgalom az összes vonalokon szünetel.

Közgazdasági táviratok.

New York, június 2. (Terményárak.) (Zárulat) Gyapot: New Yorkban helyben 9.— (9.—) júliusra 8.33 (8.32). szeptemberre 7.84. (8.82). New-Orleansban helyben 8.19/10. (8.19/10). — Petróleum Stand white New Yorkban 8.— (8.—). Stand white Philadelphianban 7.95. (7.95). Refined in Cases 9.30. (9.30). Credit Balances at Oil City 1.28. (1.28). — Zsír: Western steam 6.90. (7.10). Robe és Brothers 7.15. (7.20). — Tengeri irányzata állandó. Júniusra —.— (—.—). Júliusra 42.1/2. (41.1/4). Szeptemberre 42.1/4. (42.1/2). — Buza irányzata gyenge. Piros őszi helyben 82.1/2. (82.1/2). Júniusra —.— (71.1/2). Júliusra 72.1/2 (72.1/2). Szeptemberre 73.1/4. (73.1/2). Decemberre —.— (—.—). Gabona szállítási díja Liverpoolba 3.1/2 (3.1/2). — Kávé: fair Rio 7. sz. 8.1/2. (8.1/2). Júliusra 7.15. (7.15). Szeptemberre 7.25. (—.—). — Liszt: Spring Wheat clears 2.65. (2.65). — Cukor: 4.1/16. (4.1/16). — On: 28.— (28.—). — Réz: 16.50. (16.50). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Chicago, június 2. (Terményárak.) (Zárulat). — Buza irányzata gyenge. júniusra 65.1/2. (65.1/2). Júliusra 66.1/2. (66.1/2.—). — Tengeri irányzata

állandó. Júliusra 37.1/2. (37.1/4). — Zsír: Júniusra 6.62. (6.72). Júliusra 6.62. (6.72). — Szalonna short clear 6.90. (6.85). — Sertéshús: Február —.— (—.—) júniusra 11.05 (11.05). — (A zárójelben lévő számok a tegnapi árakat jelzik.)

Nyíltér.

Vérgyógyászat

(Hämopathia.) Új, kipróbált gyógymód. Kimaradhatatlan siker asztma-, szív-, vese-, gyomor-, bél- és hólyagbántalmaknál, deg-, vér- és borbajoknál. Biztos védelem szélhűtés, korai vakság és elmezavar ellen. Évente száz meg száz teljes gyógyulás még a leg súlyosabb és legérgebb bajoknál. E gyógymód feltalálója és egyedüli képviselője

Dr. Kovács J. orvosudor
egyet. rendel. u. pontá intézetében V. Váci-körút 18. Házon kívüli is kezel; meghívásra vidékre is megy.

„Gleichenberg gyógyhely“

Szt. Lukácsfürdő Nagy kénes iszapfürdő, melynek 620—630 méter magyagság természetes forrasedencében az ásványvíz naponta négyezer megunt. Mindennapi gyógy- és fürdőfürdők. Kétféle szálloda. Vendéglő saját üzemben. Olcsó árak. Prospektust ingyen küld az igazgatóság.

Felhívás tejfőzőgép versenyre!

Nyílt levél az összes tejgazdasági gépgyárosokhoz és azok képviselőihez!

Tudomásomra jutott, hogy az újonnan megalakuló falusi tejszövetkezeteknél és egyes tejgazdasági foglalkozó birtokosoknál különböző rendszerű tejfőző gépeket arra való hivatkozással ajánlanak és adnak el, hogy az illető főzőgépek épp olyan tökéletes módon választják a zsírt a tejből, mint az alfa separatorok. Szükségem van a gyakorlatosság érdekében szem előtt tartásával a tekintetben felvilágosítást nyujtani.

Hivatkozhatnék ugyan az 1899. évben legutóbban Angolországban megtartott versenyre, hol az alfa separator messze felülmúlt az összes használatban lévő főzőgépeket. De, hogy a t. gazdaságosoknak alkalma legyen az alfa separator versenyképességéről és felülmúlhatatlanságáról meggyőződést szerezni, tisztelettel felhívom az összes főzőgépgyárosokat és azok képviselőit: legyenek részt egy Budapesten rendezendő főzőgép versenyben, hadd lássa a t. gazdaságosság, mely géppel minő eredményeket és minő kibaszálást lehet elérni.

Hogy pedig a versenytől való tartózkodást semmi kifogással megokolni ne lehessen, kijelentem, hogy a főzőgép-verseny összes hivatalos és rendezési kötelességeit viselni fogom, a verseny tehat a t. főzőgép eladókak költségeit nem fog okozni, továbbá, hogy a földművelésügyi miniszterhez beadványt intéztem, melyben szakközlegnek és megbízottjának a versenyre való kiküldetését kértém. Egyttal kötelezően kijelentem, hogy a kiküldendő közeg intézkedéseinek magamat alávetem. Ennélfogva tisztelettel felkérem a főzőgép gyárosokat és képviselőit, sziveskedjenek a versenyben való részvételüket velem tudatni, hogy a kellő intézkedéseket megtehessem.

Pfanhauser Alfréd mérnök,

az Alfa-Separator Részvénytársaság igazgatóság tagja.

Gyakorlott ügyvédjelölt,

Dr. Révész Károly

BUDAPEST, Bálvány-utca 2. szám.

A világ legnagyobb és leggazdagabb biztosító-társasága.

THE MUTUAL NEW-YORKI ÉLET-BIZTOSÍTÓ-TÁRSASÁG

Alapítottak 1842-ben.

Tisztán kölcsönös. Részvényesei nincsenek.

Változatlan díjtételek utánfizetési kötelezettség nélkül

Kivonat az 1899. dec. 31-én lezárt mérlegből.

Összes vagyon 1899. végén	1,563,961,394.30
Tehermentes nyereség tartalék (felesleg)	248,458,802.64
A biztosítottak között 1899-re felosztandó nyeresmények	11,295,336.79
Összes bevétel 1899-ben	305,129,933.73
Összes kifizetések kötvénytulajdonosoknak 1899-ben	136,627,132.38
Érvényben levő biztosítások	5,454,223,894.51

Legszabadelvébb kötvény-feltételek.

Díjtáblázatokkal és felvilágosítással szolgál a

MAGYARORSZÁGI VEZÉRIGAZGATÓSÁG:

Budapest, IV., Károly-körút 28.

Tekintélyes képviselők alkalmazást nyernek.

Rohitsi
FŐRÁKÁR
Budapest
Kellmann József-é
Bathory-utca 8. sz. m.
A Rohitsi savanyúvíz mint gyógyszer felülmúlhatatlan hatás gyomor- és bélhurutnál, az ivarszervek hurutjainál máj- és lépajánál, de különösen váltókorál.
A Tempel forrás borral vegyítve kitűnő bűztűz ital.
A víz iránt ellenben kizárólag ivókúrára használhatik.

(Az e rovat alatt közöltetnek sem tartalmáért, sem alakjáért nem felelős a szerkesztőség.)

Napirend.

Naptár. Vasárnap, június 3. — Római katolikus: G. Pünkösöd v. — Protestáns: G. Pünkösöd v. — Görög-orosz: (május 21.) A Konst., II. — Zsidó: Szivan 6. Schabuoth. — A nap két 3 óra 50 percek. — Nyugszik este 7 óra 34 percek. — A hold két reggel 9 óra 47 percek. — Nyugszik este 11 óra 19 percek.

A miniszterek nem fogadják. Az építőipari kongresszus megnyitása reggel 8 órakor az új városháza dísztermében. Közös ebéd a Vigadóban délután 3 órakor.

Szűdhelyi busc. Ünnepi mise délelőtt 10 órakor a svábhegyi templomban.

A Stefánia gyermek-kórház egylet közgyűlése d. e. 10 órakor. Üllői-ut 74.

A Szabadság munkásképző-egyesület mulatsága a Diana-kertben.

A lakatoslegények segítő-egyletének mulatsága a Gizella-ut 31. sz. a.

Nemzeti múzeum: Képtára. Nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig.

Tavaszi tárlat a városligeti Műcsarnokban, nyitva délelőtt 9 órától délután 6 óráig. Belépődíj 1 óráig 1 korona, azontul 4 fillér.

Iparművészeti Múzeum és az Iparművészeti Társulat állandó házjárja nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Földtani múzeum (Stefánia-ut 14. sz.) nyitva délelőtt 10—1 óráig. Belépődíj nincs.

Teknológiai iparmúzeum nyitva d. e. 9—12 óráig.

Országos Képtár és a népiszkolai szemléltető képek kiállítása az Akadémiaiban, nyitva délelőtt 9 órától 1 óráig.

Közlekedési Múzeum a Városligetben, nyitva délelőtt 9—12 óráig.

Természettörténeti gyűjtemények múzeuma (Múzeum-körút 4. sz.) nyitva délelőtt 10—12-ig.

Egyetem könyvtár nyitva délelőtt 9—12-ig, és délután 3—8-ig.

A többi könyvtárak zárva vannak.

Naptár. Hétfő, június 4. — Római katolikus: Pünkösöd h. — Protestáns: Pünkösöd h. — Görög-orosz: (május 22.) Baziliszk. — Zsidó: Szivan 7. — A nap két 3 óra 49 percek. — Nyugszik 7 óra 35 percek. — A hold két 10 óra 49 percek. — Nyugszik este 11 óra 41 percek.

A pénzügyminiszter fogad délután 4 órakor.

A székesfővárosi magánépitési bizottságának ülése d. u. 5 órakor az új városházán.

Az építőipari kongresszus második (utolsó) ülése d. e. 9 órakor az új városháza dísztermében.

A Kókus-kórház felavatásának évfordulója. Ünnepi mise d. e. 10 órakor a kórház kapujánál.

A budapesti atletikai klub football-mérkőzése.

A magyar állami alkalmazottak egyesületének mulatsága a Hermina-kertben.

A képes levelezőlap kiállítás megnyitása déli 12 órakor az Iparmúzeumban.

Nemzeti múzeum: Allattára, nyitva van délelőtt 9 órától délután 1 óráig. A többi tárai 1 korona belépődíj mellett meglekintethetők.

Országos képtár zárva.

Tavaszi tárlat a városligeti Műcsarnokban. Nyitva délelőtt 9 órától esti 6 óráig. Belépődíj 1 korona.

Teknológiai iparmúzeum nyitva délelőtt 9—12 óráig és délután 3—5 óráig.

Iparművészeti múzeumi könyvtár zárva.

Műszaki múzeum zárva.

Földtani múzeum zárva.

Egyetem könyvtár zárva.

Szabadalmi levéltár (Erzsébet-körút 19.) nyitva délelőtt 9—1-ig.

A m. kir. központi statisztikai hivatal nyíltéves könyvtára és térképgyűjteménye (II. Oszlop-utca) nyitva délelőtt 9—1 óráig.

Múzeumi könyvtár nyitva d. e. 9—1-ig.

Iparművészeti múzeum zárva.

Akadémiai könyvtár nyitva délután 3—8-ig.

Magyar Kereskedelmi Múzeum. Igazgatóság: VII. kerület Kerepesi-ut 20. szám alatt. Hivatalos órák: délelőtt 9-től délután 2 óráig. Tudakozó-osztály és Kereskedelmi szakkönyvtár: VII. kerület, Kerepesi-ut 22. szám alatt. Hivatalos órák délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 3 órától 6 óráig. A hazai termékek állandó kiállítása, a Keleti mintatár és kereskedelemtörténeti gyűjtemény, továbbá a házi-ipari kiállítás (melyben az üzletvezetés feladatokat is eszköztől) a városligeti iparcsarnokban nyitva: délelőtt 9 órától 12 óráig és délután 2 órától 4 óráig. A külföldi kiállítások központi üzletvezetése (Magyar kereskedelmi részvénytársaság) V. Váci-körút 32. szám alatt.

Szórakozó helyek.

Allatkert nyitva egész nap.

Somosy Malató. Nagymező-utca. Ma egész új szenzációs műsor.

Folies Caprice. VI., Róvay-utca 18. Naponta fényes műsor.

Stefánia-szálloda, Murányi-utca 53. Budapest legolcsóbb szállója.

Union-Szálloda díszes nagy étterem, villanyvilágítás, specialitás konyhájában.

Petanovits Metropoli szállódaja. Naponta hangverseny (lásd hirdetését.) Újjonnan berendezett fényes étterem.

Putzer-pince Deák-tér naponta a pince őt-termékben Dobronyi Géza 1-35 rangú zenekaraának hangversenye.

MÓKA BÁCSI MÉSÉI.

A király szemüvege.

Hol volt, hol nem volt, volt egyszer egy király, annak olyan szemüvege volt, hogy minden meglátott vele, ami csak az országában történt, még azt is, hogy minden házban mit főztek ebédre.

Egyszer odaállt az ablakba, föltette a pápaszemét, nézett, nézett, hát látja, hogy nagy messziről egy gyönyörű gyémántmadár röpül feléje s amint közelebb jön, úgy ragyogott, úgy csillogott, hogy nem bírta többet nézni és a pápaszemét letette maga mellé az ablakra.

Alig hogy letette, ott termett a gyémántmadár, föltapta a szemüveget és egy szempillantás alatt úgy eltűnt vele, mintha soha ott se lett volna.

No hiszen volt most szegény király bajban. Hogy tudja meg, mi történt az országában? Bizony nem tudta és úgy busult, de úgy ám, hogy jobban nem is lehet.

Mit tehetett volna a nagy bánatában, kidoboltatta az egész országban, hogy aki megkeríti az ellopott szemüveget, annak neki adja az egyetlen lányát, meg a fele királyságát.

Lett erre keresés, de mekkora. Akinek ép keze-lába volt, az mind fölkereskedett; minden gödröt, minden fűszalat megnézték, a folyóvizet is másfelé eresztették, a tavakat is lecsapolták, de még a háztetőkön, toronytetőkön is csak úgy feketélt a sok ember, mindenfelé keresték a szemüveget, de hiába, sehol se találták.

Volt abban az országban egy szegény ember, annak volt egy legény fia. Mikor ez meghallotta a nagy dobolást, azt mondta:

— Édes apám, én is elmegyek, megkeresem a király szemüvegét, de nem maradok a mi országunkban, itt úgy se találnám meg. Jól látam, hogy egy gyémántmadár vitte el arra messze napnyugatnak.

Az apja nem akarta ereszteni, hogy minne menne el, úgy se találja meg, de a legény addig-addig kunyerált rajta, hogy utóljára eleresztette.

Jól föltarisznyázott, aztán elindult. Ment, mendegélt kilenc nap meg kilenc éjjel uttalan utakon, árkon-bokron keresztül s mire a kilencedik nap is eltelt, úgy elfáradt, úgy lesoványodott, hogy szinte lerogyott a lábáról.

Estefelől járt az idő, hát valami helyet nézett, ahol éjjelre meghúzódhatnék. Ott volt nem messze egy rémítő nagy szikla, abban meg egy hasadék.

— No, ide bebujok, gondolta magában.

Odament, hát amint bent van a hasadékban, nagy messziről mintha valami világosságot látta.

— Ejnye, ki lakhatik ebben a sziklában? Összeszedte minden erejét és ment a vilá-

gosság felé. Ment, mendegélt jó sokáig, utóljára odaért egy kis házikóhoz. Bemegy, de majd meghűlt benne a vér, mikor látta, hogy ki van a szobában.

Egy csunya, csunya öregasszony ült a szoba közepén egy asztal mellett, fél szeme volt a homloka közepén, orra pedig akkora, hogy az állat verte. Az orra cimpáján keresztül kétél volt huzva, úgy volt odakötözve az asztallárhoz.

Nézte a legény, nézte, még a szája is nyitva maradt a nagy nézésben, egyszerre csak megszólalt az öregasszony.

— Bá! Mit tátod itt a szadát? Gyere inkább ide, szabadíts el az asztaltól!

Erre valahogy nekibátorodott a legény és azt mondta:

— Jaj, öreganyám, de hát hogyan szabadítsalak el?

— Ott lóg a falon egy aranyvessző, vedd le, aztán üss vele az orromra.

Levette a legény az aranyvesszőt, ráütött vele a vénasszony orrára s abban a szempillantásban leszakadt róla a kétél.

— No, csakhogy megszabadítottál, legalább megehetlek. Már tíz napja várlak, fenem rád a fogamat.

— Jaj, édes öreganyám, azt mondta a legény, ugyan mit enne rajtam? Iszen annyi hus sincs már a testemen, mint a bőregéren!

— Készönd, hogy így feleltél. Ne félj, nem bántalak, inkább mondd meg, mi járásban vagy?

— A királynak a pápaszemét keresem, akit a gyémántmadár lopott el tőle. Nem tudnál róla hirt mondani?

— Nem biz én, édes fiam, hanem fogd ezt az aranyvesszőt, menj ki ebből a hasadékból, aztán menj addig, míg egy másik sziklát találsz. Ha odaérsz, vágd meg a vesszővel. A vágásra majd szétnyílik a szikla, te pedig csak menj be bátran. Ott lakik a néném, az talán többet tud a dologról.

Megköszönte a legény az aranyvesszőt, kiment a hasadékból, ment kilenc nap, meg kilenc éjjel s a tizedik nap este ért egy rémítő nagy sziklához. Megvágta, szétnyílt, bement.

Itt is látott messziről valami világosságot. Odamegy, hát egy kis házikóban egy még öregebb, még csunyább asszony volt az orránál fogva az asztalhoz kötözve. Mikor a vesszővel elszabadította, ez is meg akarta enni.

— Jaj, édes öreganyám, azt mondja, ne egyen meg! Ugyan mit is enne rajtam, mikor soványabb vagyok, mint a hét szük esztendő?

— Készönd, hogy így feleltél. Ne félj, nem bántalak, inkább mondd meg, mi járásban vagy.

Hát ennek is elmondta a mondokáját, de bizony ez se tudott róla hirt mondani, merre van a gyémántmadár.

— Hanem tudod mit, édes fiam, mivel megszabadítottál, fogd ezt a kalapot. Amit evvel leteritesz, azt senki se tudja alóla elvenni, csak te. Most pedig eredj tovább, míg még egy sziklát

találsz. Ott lakik a néném, az bizonyosan tud hirt mondani a gyémántmadárról.

Megköszönte a legény a kalapot, eltette s ment ki a hasadékból. Ment kilenc nap meg kilenc éjjel s a tizedik nap este odaért a harmadik nagy sziklához. Megvágta az aranyvesszővel, szétnyílt előtte és bement, míg egy kis kunyhóhoz nem ért.

Itt olyan csunya egy öregasszony volt az asztalhoz kötözve, hogy csupa rémület volt ránézni s mikor megszabadította, ez is meg akarta enni.

— Jaj, édes öreganyám, ugyan mit enne rajtam? Iszen látja, hogy még a deszkánál is soványabb vagyok!

— Készönd, hogy ezt feleltél. Ne félj, nem bántalak inkább mondd meg, mi járásban vagy.

Hát ennek is elmondta, hogy ő bizony a királynak a pápaszemét szeretné visszahozni a gyémántmadártól, ha tudna róla hirt mondani.

— Hogyne tudnék! Hogyne tudnék! Iszen az a förtelmes gyémántmadár kötözött ide engemet is meg a két őcsémet is aludtunkban az asztalhoz. Azok nem látták, úgy aludtak, de én megláttam, amint kiröpült innen. A kunyhóm mellett van az istálló, abban van egy szőlő, azt nekem adom. Új föl rá s addig nyargalj, míg a gyémánthez nem érsz. Három nap alatt ott teremsz, de gyalog ezer esztendőig se érni oda. Ha ott leszel, csak vágd meg a hegyet az aranyvessződdel s mindjárt szétnyílik előtted. A gyémánthez közelebb van egy torony, a torony tetejében fészkel a gyémántmadár. Lesd meg, mikor elröpül hazulról, aztán ugrass föl a szőlővel a torony tetejére és amit a fészkelben találsz, azt terisd le a val a kalappal, akit a középső testvérentől kaptál.

A legény megtalálta az istállóból a szőlővet, fölült rá, megköszönte az öregasszonynak a jószágát és elnyargalt. Nyargalt három nap meg három éjjel, sebesebben, mint a forgószél, egyszerre csak ott volt előtte a gyémánthez. Ugy csillogott, úgy ragyogott, hogy majd megvakult belőle.

Megvágta az aranyvesszővel, szétnyílt előtte és benyargalt. Addig nyargalt, míg meglátta a közepében a gyémánt tornyot. Nem ment egészen oda, hanem leste, mikor repül el a gyémántmadár a fészkelből.

Nem is sokáig kellett neki várni. Egyszerre fölroppant a gyémántmadár, és akár hiszitek, akár nem, a király öklujája ott volt az orrán. A legény se volt rest, fölragasztotta a lovával a torony tetejére, hát mit látott a gyémántmadár fészkelben? Hat iei-piei gyémántmadarat. Hamar fogta a kalapját és letakarta vele a kis állatokat.

Alig hogy letakarta, jött nagy zugással a gyémántmadár. Neki esett a körmével a kalapnak, próbálta tépni, szaggatni, hiába, nem bírta meg se mozdítani. Utóljára megszólaltott:

— Vedd el, te legény, a fészkekről a ka-

REGÉNY.

A TŰZ

— REGÉNY —

Irtá: GABRIELE D'ANNUNZIO

(9)

Stelio Effrena latolgatta a csöndet, amelyben először hangozott el a szava. Mialatt ajkára lebbent az akarattól hajtott szó, szemével felfedezte Foscarinát. Az asszony neki egyenesedve állott ama nagy éggömb mellett. Area nagyon halovány volt, nyakán nem diszlett ékszer, vállainak tiszta hajlása megett látni lehetett a glóbus állatvénének jeleit. Stelio megbámulta a művészetet, amely ebben a jelenségben rejlett. Rájazogóvén a távolból imádatlalt teljes tekintetét, lassan beszélni kezdett, mintha csak fülébe zsongana még az evezőlápátok ritmusa:

— Nemrégiben, reggeltájan, a midőn a Giardini publici felől a langyos riva degli Schiavoni felé tértem vissza, amely kőszáló költőemberek előtt úgy tűnik fel, mint egy bűvös aranyhíd, amely összeköti a fény és csönd tengerét a végtelen Szépség álmával, — nos ott ama regelen elgondoltam, — mi több: mint valami csodás színpadon megláttam az Ősnek és Velencének nászát az ég alatt. A szeretet és költészet valamely adományának segítségével képes voltam figyelő szemmel nézni a mély és rendületlen látományt. De hol van az erő, amelynek segítségével közölni tudnám a szépség és gyönyör e vízióját? Nincs pityámat és nincs napzállta, amely ily fényt tudna vetni a kövekre és a vizekre. Tavaszí erdőben ha megjelenik nekünk az imádat asszony: nem oly mámorító, mint hirtelen jelenése ennek a hősi és kéjes városnak.

amely márványkarjain hordozta a latin lélek leggazdagabb álmát.

A szónok hangja tiszta és átható, sőt talán hideg volt kezdetben, de most hirtelen meggyült valamely láthatatlan lángon. E láng élesítette agyában a gondolatokat, amelyeknek esőngését figyelmesen ellenőrizte a kényes fül. Folyt a szava megszakítás nélkül s a mondatok ritmikus vonala úgy záródott, mint valamely lendületes kéz által egyetlen vonallal odahuzott alak. A hallgatókat ez a harmónia megragadta, mint valamely cirkuszi játék, amelyben az atléta herkulési erőye feszíti az izmokat és inakat. Erezték, minő élő, forró közvetlenség van az így kifejezett gondolatban és élvezetük fokozódott, mert meglepetésükre látták, hogy a stílus e mestere nem szaval nekik gondosan előre összeállított szónoklatot. Híveit mely megindultsággal töltötte el a vakmerő kísérlet s most szinte betekínthettek a műhelybe, amelyből gyönyörűségüknek annyi adományt kaptak. S ez az érzés tovaszállt, hallgatóról hallgatóra és általános lett és megsokorosodott és visszazállt arra, aki előidézte. Sőt szinte urrá lett rajta.

Ezt a veszedelmet előre látta. Megrezdült, mintha valami óriás hullám csapott volna rája. És egy pár pillanatra sötét homály borította agyvelejét, gondolatának fénye ellobbant, mintha szél fúta volna el, szeme elhomályosodott. Érezte, hogy a bukás szédítő volna, ha engedne ennek az érzésnek. De akarata hatalmas támadással új szikrát esiholt a sötétben, mint az acél a kemény sziklán.

Tekintetével és gesztusával odairányította a tömeg lelkét ama remekműre, mely az aulia boltozatán napként ragyogott.

— Biztos vagyok, — kiáltott fel, — hogy ily formában jelent meg a nagy Paolo előtt, amidőn ez bensőjében a diadalmas királynő képét kereste. Óh, biztos vagyok, hogy e nagy művész akkor megrendült és tétet hajtott, mint valaki, akit lesújt és felemel egy csoda. És amidőn le akarta festeni erre a boltozatra, hogy a csodát

megmutassa a többi embereknek is, óh ideöntötte a nagy Veronese minden aranyát, a gemmáit, a bibort és hermelint, de ama dicsőséges arcot nem alakította volna meg, ha nem így, a boru glóriájával. Óh, ezért a boruért egymagáért az egekig kellene magasatlni Veronesét!

— Velence minden varázsa, minden misztériuma benn van eme remegő boruban. Emberi alakzatokba rögzítette a hódító várost, kifejezte lelkét...

A költő gesztusának engedve a temérdek arc mind az Apotéozis felé fordult, minden tekintet ámulattal nézte a mesterművet, akárcsak most látnák első ízben.

Ő pedig ihletében tovább fűzte harmonikus mondatait, mint megannyi verssort.

— Óh, ugyanilyen tüzet éreztem tegnap, amidőn soha nem látott formában pillantottam meg Velencét. Az egész város vágytól égett és szorongva reszkedett, mint a szerető, amidőn a gyönyörűség óráját várja. Kitérta márványkarjait a vad ősz felé és érezte a gyönyörteljes halálának és a messzi mezőknek nedves-illatos lehelletét.

Hallgatta a sajátmaga előidézte csöndben a kertekből kisuromló szellő susogását. És minden, ami csak köröskörül látható volt, új és ékes nyelven beszélt s valamely isteni kegyelemből a művészet magasabb igazságát élte.

— Biztos, gondoltam tehát magamban, hogy e kőből és vízből való városban ugyanaz a harmonia felé való törekvés lakozik, ami a művészekben. Szinte azt hinném, hogy vannak e városnak csodás képei, amelyek elszendergetik a fényt és árnyékot a szépség jegyében. Almodik és álmából táplálja munkáját...

A költő tekintete — amidőn így beszélt, — Daniele Gláurot kereste a hallgatók sorában. És megpillantotta: villogtak annak szemei nagy gondolkodó homloka alatt és mellette lélegzet-visszafojtva és lelkesedve tanítványai és a hívek kisdéd nyája.

(Folytatása következik.)

lapodat s akkora gyémántot kapsz tőlem, hogy egész királyságot vehetsz rajta.

— Jól van — azt mondja a legény — de a gyémánttal még be nem érem. Add ide a pápaszemet is, amit a királytól ellopál.

— Jaj, csak azt ne kérd! Iszen éppen azért loptam el tőle, hogy ha nem is vagyok itthon, mégis mindig láthassam a fiaimat.

— Már én nem bánom, akármiért loptad el, de addig nem látod a fiaidat, míg a szemüveget ide nem adod.

Mit volt a gyémántmadárnak mit tenni, nagy keserves fohászokkal levette a pápaszemet az orráról, odaadta a legénynek és ráadásul akkora darab gyémántot tört ki neki a hegyből, hogy testvérek között megért egy királyságot.

Erre aztán a legény is levette a kalapját a kis madarakról és kinyargalt a grémánthegyből. Nyargalt, nyargalt és addig nyargalt, míg utóljára odaért a királyi kastélyba.

Itt a király már annyira busult, hogy se nem evett, se nem ivott, se nem aludt s minden órán válták a halálát. A lánya ott sirt-rít mellett, de nem tudta megvigasztalni.

Azonban jött be a legény:

— Királyi felség, megkövetem alásan, nem ez a pápaszem. Mert ez hoztam vissza a gyémántmadártól.

Nem volt a királynak már jártányi ereje, de erre a szóra fölugrott az ágyáról, kikapta a legény kezéből az ökulát, fötette az orrára s a mint fötette, elkezdett ugrálni, táncolni, mint valami fiatal gyerkőc és egyre kiáltotta:

— Ez az! Ez az!

Aztán nekiesett a legénynek, össze-vissza csókolta és azt mondta:

— Meghóztad a szemüvegemet, megmentetted az életemet. A tied a leányom meg a fele királyságom.

Aztán megvolt a hetedhét országra szóló lakodalom. Elhívták a legény apját is és mind boldogul éltek.

Ha meg nem haltak, most is élnek.

KÜLÖNFÉLÉK.

Bálban.

Mennyi szép nő, mennyi úri dáma,
Csupa gyémánt, csupa selyem rajtuk,
Szemökben a boldogság sugára
S égő vágytól piroslik az ajkuk ...
Unalmamban el-elemezem őket,
Fel-feltűnnek s eltűnnek mellettem,
Tetszik is tán' egyik, vagy a másik:
De ha láttam, már el is feledtem!

Nem volt rajtad se selyem, se gyémánt,
Nem is voltál még talán te bába,
Úgy láttalak, úgy szerettek meg
Egyszerű kis rózsaszín ruhádba:
De az Isten látja az én lelkem,
Nem tudlak egy percbe sem feledni —
És a lányunk nagy lesz már ma-holnap
S a hajam is elkezd deresedni!

Horváth Elemér.

Akácvirág.

Akác bódító illatával
Telik be most minden zugoly.
Langy esti lég, akác-illat
Édes mámorban összefoly.

Virágszál pusztán, bérletetőkön,
Bármilyen árva, elhagyott,
S a nagyváros poros utcáin
Terjesztéd édes illatod.

A nagyváros sápadt fiának
Illat szavával hirdeted:
Lásd, nyújtott néked is virágot
Kövek között a kikelet.

Csak rólad tudja, hogy tavasz van,
A város vézna gyermeke,
Hisz ide nem hat fény, se szellő,
Sze pintymadárnak éneke.

Belopsz oda tavaszi álmot,
Hol nincs öröm, nincs enyhe fény.
Te vagy a szegények virága,
Talán azért szerettek én.

Feléi Sándor.

— **Hercegi vágyak.** A velszi herceg a The Gem című angol folyóirat szerint bizalmas körben így nyilatkozott nemrégiben:

— Vágyakozom a magánember életére és tudom, hogy soha nem érem majd el. Minden tekintetemet, minden mozdulatomat megfigyelim. Ha nyilvános helyen megjelenek s arcomon egyetlen mosoly

sem mutatkozik, akkor azt írják az újságok, hogy: „Ő királyi fensége nagyon fáradszik és szomorúnak látszik és attól tartunk, hogy a legközelebbi időben jelentékeny leleplezések kerülnek napvilágra.” Ha ellenben mosolylyal az arcomon jelenek meg, akkor az újságok így írják: „A velszi herceg elégedettnek és boldognak látszott és a legjobb színben van,” holott talán gyalázatosan érzem magamat. Ruhám mintája, nyakraválómnak a színe, hogy X. vagy Y. urnak megszorítottam a kezét, vagy csak köszöntem neki és az ok, hogy miért köszöntem — mindezeket az apróságokat megfigyelik és közhírré teszik. Ha valami újságot vagy folyóiratot olvasok, s a nevemet megpillantom, sietve tovább lapozok, mert tudom, hogy ha elolvasnám a rólam írottakat, sok olyat olvasnék, amit már tudok és sok olyat, amit nem akarok tudni.

Karoly dán hercegné sincs megelégedve a helyzetével.

— Néha torkig vagyok már a „királyi fenség-gel”, különösen, ha néznek és megbámulnak, mintna madam Tussaudnak egy viaszabuja volnék. Gyakran elgondolom, milyen pompás lehet egy omnibuszra felugrani, a jegyet megváltani, valahová kirándulni mint akármely más. Eddig még nem volt ebben részem, de egyszer okvetlenül megpróbálom.

— **Gyermekek az olvasmányokról.** Klara Vostrovsky közli a Pedagogiai Semnaryban egy érdekes ankétnak az eredményét, amely a gyermekek olvasmányaira vonatkozik. Kaliforniában a stocktoni iskolákban tette meg vizsgálódásait s az összes iskolákban ugyanab az évében ugyanazokat a kérdéseket intézték a gyermekekhez. A kérdések a következők voltak:

1. Nyilvános könyvtárból kölcsönözték a könyveket?
2. Hányszor kölcsönözték ki könyveket?
3. Milyen könyvet vettek ki legutóbbára?
4. Miért kölcsönözték ki éppen ezt?
5. Hogy tetszett nektek és mi okból?

1269 gyermek (604 fiú, 665 leány) felelt a kérdésekre. A fiúk közül ötven, a leányok közül negyven percent használta a nyilvános könyvtárt. A gyermekek kora kilenc és tizenkilenc év között ingadozott. A tizenhatodik év előtt több fiú használta a könyvtárt, mint leány, a tizenhatodik év után a leányok vannak többségben, kilenc és tizenöt év között úgy a fiúk, mint a leányok az ifjúsági könyveknek adnak előnyt, tizenöt éves koruk után a leányok nagyon kedvelik az elbeszéléseket és regényeket, a fiúk általában irodalmi munkákat (elétrajzokat, históriát stb.) A fiúk több könyvet olvasnak és hamarabb vegeznek velük. A fő okok, amikért a gyermekek a könyveket kivették: ezek: a cím miatt harmincegy percent fiú és huszonkilenc percent leány; más tulajdonság miatt, például, amiért a könyv jó, vagy érdekesítő: tizenkilenc percent fiú és huszonharom percent leány; ajánlatra tizenöt percent fiú, huszonegy percent leány; tizenkét percent fiúnak azért tetszetek a könyvek, mert gyermekekről szólnak s ugyan ez okból a lányok közül ötvenkét percentnek tetszetek a könyvek. A kalandokat hetvenhat percent fiú kedveli, míg a lányok közül csak huszonegy percent érdekli a kalandos tárgyú könyvek iránt. Hat percent fiú és tizenkét percent leány azért olvasta szívesen a könyveket, mert vicák voltak; hat percent fiú és tizenkét percent leány még más különböző okokat említett. Míg néhány könyvet azért ajánlottak a leányok, mert fiúkról mondtak el történeteket, addig a fiúk nem különböztették meg azokat a könyveket, amelyek csupán a leányokról szólnak. A leányok hetvenkilenc különböző szerzőről tettek említést, a fiúk csak hatvanötöt. Általában — így fejezi be értekezését miss Vostrovsky — a fiúk határozottabbak a feleleteikben, mint a leányok és önállóbbak az állásfoglalásban.

— **Hannibálokról.** Mandet-Grancey helga író A Kongon című könyvében a következőképpen jellemzi a kongóbeli kánnalokat:

Ma reggel hét órakor egy embert végeztek ki. Erős kusznővénnyel tíz méternyi magasságra egy fára kötötték fel. Tíz órakor megjelent a faluból a főnök tyukkal, tojásokkal és egy tökből való edény „malafou"-val (pálma-pálinka), amellyel megkinált bennünket. Kér bennünket, hogy ne haragudjunk rá s adjuk át neki a kivégzettnek a holttestét. A kivégzett az ő őcsese s meg akarja enni. A főnököt három-négyen kísérték a feleségei közül. Megengedik neki, hogy a holttestet elvigye. Ekkor kiküldi az egyik feleségét, hogy kuszszék fel a fára és mossa el a kusznővénnyel való kötelet. Mikor a holttest a kezükben volt, levágták az egyik combját, nyomban ott megsültöttek és megették reggelire, mire elbusz-

tak, haza mentek, magukkal vitték a holttest megmaradt részét. És mindenfelé beszélnek nekünk hasonló esetekről. Így egy tiszt mondta el, hogy egyik őrszeme megölt éjszaka egy embert, aki a táborba akart behatolni. Hajnalban rájön, hogy az apját ölte meg. Ez nagyon elszomorítja, mert az ő törzseben nem szokás az apát megenni. Eladja hát egy társának, aki ott a szemelattára falja fel az apját. Vásárolkon sokszor látni, amint egy ember kötelen vezet egy tizenöt-tizenhat esztendő fiút, akinek a teste olajjal van bekenve, hogy tetszetősebb legyen. Előzőleg néhány hétig gondosan huzalták. Az emberek műértőleg vizsgálják, amit az a fiú közönyösen tűr. Aztán krétával egyes részeket jelölnék meg a bőrén az emberek, s amikor már az egész teste össze-vissza van rajzolva, a gazdája a legelső sarkon levégre a fejét, szétdarabolja a rajzok szerint a testet, s mindenki elviszi a maga részét, amit kijelölt, lefizei az árat, s otthon, békes családi körben elköti. Ha lakodalmi ebédre, vagy halotti torrról van szó, az eljárás más. Először összeuzzak az áldozat karját és lábát, aztán tizenkét-tizenöt óra bedugják a tőbe, de a fejét gondosan oda erősítik egy cölöphöz, nehogy megfulladjon. Mert úgy, kiztatva jobb lesz a husa.

— **Modern rabszolgaság.** Tolsztoj tudvalevőleg ilyen cím alatt új könyvet ír, amelynek egyes részeit bizalmas magánkörben már fel is olvasta, s ott nagy hatással voltak ezek a részletek. Ez az új könyv vasuti munkásokról szól. Tolsztoj egy állomáson maga figyelte meg, hogy a vasuti munkások harminchat óránt át hordták a terhet a vagonokra csaknem megszakítás nélkül, s csak harminchat óra után váltották fel őket. S ezek a munkások megadással türik a sorukat, s csak azt panaszkodtak el neki, hogy rossz a szállásuk. Olyan szobában, ahol legelőjebb tíz ember alhatik, kétszer annyoknak kell eltölteni az éjszakát. Ebből a tapasztalatából indul ki Tolsztoj és elmélkedik a modern rabszolgaság fölött. A könyvet először egy petervari lapban akarta megjelentetni hanem a cenzura miatt nem akadt lap, amely kiadhatná. Még a Szewerny Kurjer, W. Varjainski herceg ultraliberalis lapja, amely a múlt év november havában indult meg, sem közölneti, mert a fősajtóhatóságtól intést kapott már. Így a könyv valószínűleg Berlinben vagy Londonban jelenik meg először.

— **Költséges motorkocsizás.** A párisi felelővíteli bíróság érdekes pörben ítelt végérvényesen. A vádlott a Cuarron és Tarsa cég, amelynek automobil üzlete is van, s ennek az üzletnek a vezetője egy napon elgázolta automobiljával Mme Beugnon-Rival énekesnőt és ének mesternőt és oly súlyosan megsebezte, hogy a miatt egész életére megakadályozta abban, hogy hivatalát teljesítse. A művésznek ennek következtében huszonegyezer frank kártérítés iránt panaszkolta be a céget, s a bíróság el is tette a céget, mert bebizonyult, hogy ha az automobil nem rohant volna olyan örületesen, akkor a katasztrófa nem esik meg. A főbbeszést tehát visszautasították.

— Megoldás.

— Tegnap végre rendeztem ügyeimet a hitelezőimmel.

— Ezt már szeretem, fiú! És ugyan hogy fogtál hozzá?

— Hát nagyon egyszerűen, kedves bácsi. Magamhoz hívtam mind a hitelezőimet és oda adtam nekik a — cimedet.

Ötletek.

(Barnay berlini színigazgatótól.)

A szivar olyan, mint a szindarab. Hogy használható legyen, le kell vágni belőle valamit.

A szivar olyan, mint a szinpadí udonság: sokat kell érte fizetni, mert bíres gyárostól való, de legtöbbször semmit sem ér.

A szivar olyan, mint a látványos darab: néha pompás a kiállítás, de a tartalma semmi.

A szivar olyan, mint a realiztikus dráma: akinek erős, az rosszul lesz tőle, aki elbirja, annak izüik.

A szivar olyan, mint a virág: nekünk illatozva hal meg.

A szivar olyan, mint a leány: férfit ér.

A szivar olyan, mint az éjjeli ór: nem ér semmit, ha minduntalan elalszik.

A szivar olyan, mint a politikai bosszú: ha rossz helyen vessz ajkára az ember, megégeti magát vele.

A szivar olyan, mint az ember: hamuvá lesz.

KÖZGAZDASÁG.

Heti szemle.

Budapest, június 2.

Gabonaszlet. (Goldmann és Engel jelentése a Budapesti Napló számára.) Az időjárás e héten is kedvezően alakult. Meglehetősen magas hőmérséklet mellett az idő a hét első felében napos és száraz volt, később azonban fokozódó felhőzet mellett csaknem mindenütt többé-kevésbé bő csapadék következett be, mely a vetések állására igen előnyös hatással volt. Ugy a buza vetések mint a tavaszi vetések felől alig hallani panaszt és ezek fejlődésével általában meg vannak elégedve. A rozs, mely mint tudva van, sokat szenvedett, szintén tetemesen javult. Külföldön az időjárás kielégítő volt.

A külföldi piacok üzletmenetét illetőleg, kevés az említeni való. A terméskilátások inkább kielégítőek kivéve a déloroszországi vidéket, melyeknek csak kedvezőtlen termésre van reményük, de ez nem elég arra, hogy a világpiaci áralakulására befolyást gyakoroljon, annál kevésbé, mivel a készletek még mindig nagyok és a tengerentúli kínálat — habár gyengébb is — még mindig teljesen elég arra, hogy a fogyasztás szükségleteit kielégíthesse. Amerikában a látható buzakészletek jelentékeny — Bradstreets szerint 2.374.000 bush. tévő — apadást mutatnak fel, miáltal prompt buza ca. 2 centtel emelkedett, míg későbbi szállítások csaknem változatlanok maradtak. Angliában valamivel jobb volt a forgalom, anélkül azonban, hogy ez az árakra befolyással lett volna. A francia piacok valamivel szilárdabbak voltak. A többi kontinentális piacokon a forgalom normális és a fogyasztás változatlan árak mellett ment végbe.

Nálunk a kereslet az összes gabonacikkokban lényegesen csökkent, az iránzat ugy kenyeremgyak mint takarmánycikkokban csendes és az árak nagyobbára lánghuló irányt követnek. A júniusi határidő felmondása tegnap kezdődött és eddig 65.000 métermáza buza, 2000 métermáza tengeri és 3000 métermáza zab szállítását jelentették be.

Az üzleti hét részleteiről a következőket jelenthetjük:

Buza állandóan el volt hanyagolva. A malmok a kedvező időjárás és gyengébb lisztüzlet folytán tartózkodóbbak voltak és csak legzűlésebbé beavásárlásaikra szorítottak, míg a tulajdonosok eladási hajlamot tanúsítottak és olcsóbb árakkal is meg kellett, hogy elégedjenek. A kínálat kezdetben bővebb volt, utóbb csökkent és főleg vagonáruból állott, mi mellett a napiforgalom is állandóan szűk keretben mozgott. Az árak a múlt héthez viszonyítva 20 fillérral 50 kilogrammonként olcsóbbak. Az őszforgalom 60.000 métermázas, a heti hozatal 177.000 métermázasat tesz ki.

Rozs e héten csak jóval csekélyebb érdeklődésre talált. A kereslet tetemesen gyengült és az iránzat, amely már a hét elején lánghuló indult, állandóan csökkenő maradt. A forgalom, habár csak csekély mérvben, a fogyasztás és az export egyaránt vett részt; az árak e mellett ca. 15 fillért 50 kilogrammonként vesztettek. Minőség szerint 7.10—7.15, prima árut 7.20 koronáig jegyzünk budapesti paritásra, míg helyben 7.30—7.35 koronáig fizettek 8 óra. Nyirvidéki állomásokon kezdetben 6.60 koronáig fizettek, utóbb azonban 6.45 koronánál több Nyiregyháza—Debrecen paritásában nem volt elérhető.

Árpa (takarmány és hántolási célokra) továbbra is csak gyengén van kinalva, a kereslet azonban e cikk iránt is sokkal gyengébb lett. Az iránzat így laza maradt és árak a múlt héthez viszonyítva 5—10 fillért 50 kilogrammonként vesztettek. Minőség szerint gyárosoknál helyben 6.35, hízalóknál Kőbányán 6.45—6.50 koronáig jegyzünk. Jó minőségű sör-árpa állomásokon átveve alig kerül forgalomba. (Minden 50 kilogrammonként.)

Zab jobb kínálat és mérsékelt kereslet mellett lánghuló irányzatú volt és az árak a múlt héthez viszonyítva 5—10 fillérral olcsóbbak. Szin és tisztaság szerint 5.—5.25, finom minőségű árut 5.40—5.45 koronáig jegyzünk helyben 50 kilogrammonként.

Tengeri csak gyengén volt forgalomban. Szeszegétek csak bíbas árura reflektálnak. A vidékre való elszállítás céljaira ugy mint Kőbánya részére kisebb tételek keltek el, melyekért a határidő tengeri jegyzésekkel kapcsolatosan 5.52½—5.62½ kor-ig fizettek helyben. Állomásokon átveve a forgalom szintén gyenge maradt.

Olajmagvak: Káposztarepében (effektív ár) e héten sem volt forgalom. Káposztarepében érdeklődés teljesen megcsappant, az iránzat csendes maradt és szóranyos üzlet mellett a hét elején jegyzett 13.25 kor. utóbb 12.90 kor-ig esett vissza. A hét végéig ismét szilárdabb a hangulat és 13.10 koronán zárul. A mellékkekkelben sincs forgalom; vadrepce 6.—6.50 kor., gomborka 10.50—11.50 kor., lenmag 13.—14.—, prima áru 16.—kor. is ér el névleg helyben.

Hétfelnyesek: Babban e héten sem volt érdeklődés, a kínálat jobb, az árak azonban esőkentek. Törpebab Gyöngyösön 8.—kor., Félégyházán 8.—, gömbölyű Monáos 7.—, Zombor-Baján 7.—, Barnabab Kálócán 7.—, tarka bab Nagy-Károlyon 5.— Kander-mag helyben 10 koronáig jegyez. Bükköny 7.—7.25 kor. Muharmag 7.—7.50 koronát jegyez helybeli paritásra, minden 50 kg.-ként.

Liszt. (A Budapesti Napló tudósítójától.) A lisztüzletben a lefolyt héten lényegesebb változás nem fordult elő. Az árak mérsékelt forgalom mellett megtartották mult heti nivójukat. Az eladás igen szűk korlátok között mozgott, mert a gabonapiacraon mutatkozó jelenségek mellett a vevők nem bíznak mostani árainkban. A külföldi realizációinkban csak igen gyéren fordulnak elő újabb üzletek. Korpa mindkét fajtaban ugy készaruban, mint ósra való szállításban továbbra is nagyon keresett. Az árak 100 kilogrammonként zsákosól Budapesten szállítva:

Szám:	0	1	2	3	4	5	6
Ar kor:	27.10	25.50	24.20	22.60	22.—	21.10	19.30
	7	7½	8				
	16.50	14.20	11.40				
Finom korpa:							
Goromba korpa:							
Ár: korona	9.—			9.—			
Dara:	A B C						
		26,40	25,40				

Kávé. (Belák István kávénagykereskedő jelentése a Budapesti Napló részére.) Santos sp. 56. Good Average 50, Rio 65. Portorico 115. Guatemala 98—104. Jáva Kediri 92, Jáva Probolingó 96. Besoeki 104.

Ipar és kereskedelem.

Füstbe ment vasut-terv. A kereskedelmi miniszter a Széchenyi-hegrye vezeték kábel-vasut tervének szerződést hasonló gyár felállítására 500.000 korona befektetéssel. A város közönsége tizenöt hold földet, 16.000 korona segélyt, tizenöt évi közszégi adómentességet és egyéb kedvezményeket ad. Az építés a jövő hetekben kezdődik, az üzem pedig a jövő évben kora tavasszal.

Gyümölcskonzerv-gyár. A bozeni gyümölcs-és zöldség-konzervgyár részvénytársaság Kecskeméttel szerződött hasonló gyár felállítására 500.000 korona befektetéssel. A város közönsége tizenöt hold földet, 16.000 korona segélyt, tizenöt évi közszégi adómentességet és egyéb kedvezményeket ad. Az építés a jövő hetekben kezdődik, az üzem pedig a jövő évben kora tavasszal.

Fizetésektelenségek. A bécsi Creditoren-Verein a következő fizetésektelenségeket jelenti: Schwanke Ferenc rövidárkereskedő Bécs, Bloch Sándor kereskedő Tolna, jelenleg Budapest, Zeimer Izák kereskedő Sámber, Wacik József butoraszatlos Bécs, Klein J. vaskereskedő Nagy-Bittse, Seidler Adolf kereskedő Csaslau, Berger Ignác kereskedő India, Kádár Mihály és Társa cég Budapest.

Szeszárak. A kontingens nyersszesz ára Budapestén 38.50 korona pénzben, 39.— korona áruban. — Bécsben az iránzat szilárdabb. A kontingentált készárú 42.60 korona pénzben, 43.— korona áruban. **Endapeti sertés-konzumvásár.** A ferencvárosi petróleum-rakodónál lévő székcs-fővárosi sertés-konzumvásár árjegyzése 1900. évi június 2. Készlet 796 darab. Erkezett 549 darab. Összesen: 1318 darab. — Eladatok: 995 darab. Maradt 323 darab. — Napi árak: 120—180 kgr. sulyban 88—94 koronáig, 220—280 kgr. sulyban 90—98 koronáig. 320—380 kgr. sulyban 88—98 k.-ig. Öreg nehéz páronkint 400—500 kilos 80—90 koronáig. Malacok 80—korona 100 kilónkint. A vásár hangulata élénk.

A budapesti gabonátözsde.

Budapest, június 2.

Mérsékelt kínálat és csendes üzletmenet mellett 11.500 métermáza buza került a forgalomba, egyes tételek néhány fillérral alacsonyabb áron. Rozsban csekély volt a forgalom, az árak 5 fillérral estek.

Eladatok:
 Buza Tiszavideki: 100 mm. 78 k. 7 K. 90 f., 100 mm. 76½ k. 7 K. 80 f., 100 mm. 72½ k. 7 K. 60 f.
 Pestmegyevidéki: 100 mm. 80½ k. 7 K. 90 f., 200 mm. 78 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 77½ k. 7 K. 80 f., 300 mm. 76½ k. 7 K. 80 f., 400 mm. 76 k. 7 K. 95 f., 700 mm. 77½ k. 8 k. — f., 400 mm. 77 k. 7 K. 80 f., 100 mm. 76½ k. 7 K. 80 f.
 Adai: 3970 mm. 72½ k. 7 K. 75 f.
 Fehérmegyevidéki: 900 mm 76½ k. 7 K. 87½ f.
 Bajai: 2400 mm. 73 k. 7 K. 50 f.
 Erdélyi: 100 mm. 80 k. 8 K. 10 f., 100 mm. 77 k. 7 K. 75 f.
 Zentai: 1500 mm. 72½ k. 7 K. 70 f.

Mind 3 hónapra.
 Rossz: 350 mm. 7 K. 15 f., 100 mm. 7 K. 10 f., 100 mm. 7 K. 10 f., 400 mm. 7 K. 20 f. mind három hónapra.
 Árpa: 450 mm. 6 K. 30 f., 100 mm. 6 K. 27½ f., 500 mm. 6 K. 20 f., 100 mm. 6 K. 27½ f.

Készpénzfizetés mellett.
 A készáru hivatalos jegyzése a budapesti áru-és értéktözsde szokásai szerint, készpénzben 50 kilogrammonként. — A minőség hektoliterenkint és kilogrammonként.

Eszaki	Kétsz.	100 kilogramm ár		Kétsz.	100 kilogramm ár	
		Kétsz.	Kétsz.		Kétsz.	Kétsz.
iszavidéki	6	75	7,45	75	7,75	8,10
"	"	75	7,5	75	7,95	8,15
"	"	75	7,60	81	8,15	8,25
"	"	75	7,70	84	8,45	8,55
fehérmegyei	6	75	7,45	78	7,75	8,10
"	"	75	7,50	80	8,10	8,10
"	"	75	7,60	81	8,15	8,20
"	"	75	7,70	83	8,35	8,45
pestvidéki	6	75	7,15	75	7,60	7,90
"	"	75	7,20	78	7,85	8,15
"	"	75	7,30	81	8,15	8,25
"	"	75	7,45	84	8,45	8,55
bánási	6	75	7,20	78	7,65	7,95
"	"	75	7,30	80	7,85	8,15
"	"	75	7,40	81	8,15	8,25
"	"	75	7,50	83	8,35	8,45
bácskai	6	75	7,15	75	7,60	7,90
"	"	75	7,25	78	7,85	8,15
"	"	75	7,40	81	8,15	8,25
"	"	75	7,50	83	8,35	8,45

Egyéb gabonafélék		Kétsz.	100 kilogramm ár	
			Kétsz.	Kétsz.
Rozs	uj elsőrendű	—	7,10	7,25
"	másodrendű	—	6,80	6,95
Árpa	inkarnány	—	5,10	5,15
"	szórtvárosi	—	5,60	5,65
"	sűrűvárosi való	—	5,45	5,50
Zab	—	—	5,55	5,60
Tengeri	6 bánási	—	—	—
"	m szomsz.	—	—	—
Repece	uj káposzta	—	—	—
"	bánási	—	—	—
Köles	—	—	5,10	5,20

A határidőüzlet folyamán a következő kútszek történtek:

Buza júniusra	7.51—7.52
Buza októberre	8.02—8.03—8.01—8.—8.02
Rozs júniusra	—
Rozs októberre	7.18—7.16—7.15—7.16
Zab júniusra	—
Zab októberre	5.15
Tengeri májusra	4.92—4.89—4.01
Tengeri júniusra	5.51
Tengeri júliusra	5.58
Tengeri augusztusra	5.54
Repece augusztusra	—

Déli egy órákor a következő záróárakat állapították meg hivatalosan a tőzsdén:

Buza júniusra	7.49	pénz 7.50	áru
Buza októberre	8.05	8.06	
Rozs júniusra	—	—	
Rozs októberre	7.15	7.16	
Tengeri júniusra	5.53	5.54	
Tengeri júliusra	5.60	5.61	
Zab júniusra	—	—	
Zab októberre	5.10	5.12	
Repece augusztusra	12.95	13.—	

Délután fél 5 órákor zárul:

Buza júniusra	7.48—7.49
Buza októberre	8.05—8.06
Rozs májusra	—
Rozs októberre	7.16—7.18
Zab májusra	0.—0.—
Zab októberre	5.12—5.13
Tengeri májusra	4.90—4.91
" júliusra	5.62—5.63
Repece augusztusra	—

A budapesti értéktözsde.

A mai értéktözsde irányzata szilárd magatartást tanúsított, de tekintettel arra, hogy a kilissz a hét utolsó napja alkalmából engagmentjeit lebonyolította, nem fordultak elő tekintélyes árváltozások. Ugy lát-szik, hogy a gyengébb elemek az üzletről ki vannak szorítva s a járadékok szilárd irányzata az értékpiao szilárdulását továbbra is kilátásba helyezi.

Zárlat kedvező volt.

A helyi értékek piaca előtőzsdénken tartott, de mérsékelt forgalmu, a déli tőzsde gyengébb volt, a helyi értékek közül Közútiak 2 koronával gyengébben zárultak.

A valutapiac gyengébb.
 Az előtőzsde tartott.
 Jegyzetek: Osztrák hitelrészvény 719.25—719.75. Jelzálogbank 452.—453.—, Leszámitolóbank 481.—483.50.

A déli tőzsde gyengébb.
 Jegyzetek: Magyar hitelrészvény 719.—720.—, Osztrák hitelrészvény 717.50—718.—, Osztrák-magyar államvasut 653.50—654.—, Jelzálogbank 452.—453.—, Leszámitoló-bank 481.—482.—, Közúti vasut 635.50—636.50, Déli vasut 126.—127.—.

Forgalomba került: 4%-os magyar korona-járadék 91.75—91.95, Molnárak és sítők gőzmalomának részvénye 395—390 korona árfolyammal.

Utőtőzsde. A 4 órai zárlatkor maradt:
 Osztrák hitelrészvény 718.75, Magyar hitelrészvény 720.—, Leszámitoló bank 481.—, Rimamuranyi vasut 78.—, Osztrák-magyar államvasut 657.—, Közúti vasut 635.—, Villamos vasut 313.— korona árfolyammal.

A budapesti terménytőzsde.

A terményüzletben a szezon szerinti hangulatnak megfelelően alakultak az árak és végül a terményüzleti árjegyzőbizottság hivatalosan a következő ár-folyamokat állapította meg:

Jegyzések: Heremag: lucerna magyar —, korona, vörös aprószemű —, korona, vörös erdélyi —, korona, vörös bánási —

korona, közepesemű — korona, nagysemű
 — korona. Disznószőr: budapesti 53.—54.—
 korona, vidéki — korona. Táblasalonna:
 légonszártított vidéki — korona, városi 4
 darabos 45.—46.— korona, 3 darabos 48.—49.—
 korona, füstölt — korona. Szilva: boszniai,
 szokás szerinti minőség 18.75—19.— korona, 120 da-
 rabos — korona, 100 darabos 24.50—25.—
 korona, 85 darabos — korona azonnali
 szállításra. Szerbiai szokás szerinti minőség 16.75—
 17.— korona, 100 darabos 28.—23.25 korona, 85
 darabos — korona. Szilvaiz: szilvioniai
 — korona, szerbiai 16.50—17.— korona
 azonnali való szállításra.

A bécsi gabonátözsde.

Bécs, június 2. (A Budapesti Napló telefon-
 jelentése.) Az itteni terménytözsde a héten hanyatló
 árfolyamot mutatott, mert a külföldi piacokról semmi
 sem készlettel vásárlásokra. A forgalomban majdnem
 teljes fennakadás állott be. Ma Romániából és Ma-
 gyarországból esőt jelentettek s ennek következtében
 a nyomott árfolyamok javultak. Buza és rozs az
 utolsó pillanatban 8, illetőleg 9 fillérrel emelkedtek s
 így a mult heti árakkal szemben már csak 9, illető-
 leg 22 fillér volt a hátrányuk. Zab 11, tengeri 3 fill-
 lérrel esett, repce pedig amely a romániai kedvező
 aratás hírére 80 fillérrel hanyatlott, ma a veszteség
 felét behozta. Zárlatok maradtak: Buza május-
 júniusra 7.96, buza észre 8.27, rozs május-júniusra
 7.40—7.45, rozs észre 7.37, zab észre 5.51, tengeri
 május-júniusra 5.77, tengeri július-augusztusra 5.83,
 szeptember-októberre 5.94—5.95, repce augusztus-
 szeptemberre 13.50—13.60 K.

Ami a mértékadó külföldi piacokat illeti, Páris
 javulást jelentett, egyébként kisebb gyöngülések ál-
 talánosok voltak. A kedvező időjárás a határidő ár-
 folyamokra bénítólag hatott, mert vásárlási kedv
 nem mutatkozott. A készáruban a togyasszias tar-
 tózkodása következtében majdnem egyáltalában nem
 volt üzlet. Buza 15 fillérrel olcsóbb lett, mint a mult
 héten, de így sem volt kereslet, mert a vidék az ün-
 nepek miatt távol tartotta magát az üzletlől s a helyi
 fogyasztás is tartózkodó volt. Eladatott kis részle-
 tekben: 76 kgr. 7.15—7.20, Balassa-Gyarmatról 7.20
 K., Ipolyságról 77 kgr. ipolysági 8 K., Marheggről,
 77 kgr. 7.60 K., Szönyről 78 kgr. 6.65 K., Nyitráról,
 78½ kgr. 7.87½ K., Galantháról, 79 kgr. 7.95 K. N.-
 Szombatról, 79½ kgr. 8.20 K. Marheggről. Rozsban
 alig volt üzlet, 15—20 fillérrel olcsóbb lett, kecs-
 keméti árúrt 7.45 K. Marheggről. Pápa 73 kgr. 7.40
 K., elsőrendű 7.55 Bécs délvasut, 7.—K. Ipolyságh,
 7.10 Érsekújvár, 6.90 K. Léva. Tengeri tartotta az
 árát, különösen magyar 6.—6.5 K., szerb 5.90—6.—
 K. Zab 10 fillérrel olcsóbb lett. Magyar zab minő-
 seg szerint 5.45—6.10 koronán kelt.

A bécsi értéktözsde.

Az előzőssén ma fizetlenség volt, tekintettel az
 ünnepekre. Ellátás 5—5¼% melletti.

A déli tőzsde nagyon csendes.

Zárlat csendes, de tartott.

Bécs, június 2. (Magyar értékek zárlata.) 4% arany-
 járadék 116.25. Tiszai és szegedi kölcsön sorsjegye 138.75.
 Magyar vasuti kölcsön esztiben 190.—. Magyar keleti vasuti
 állami kötvény 115.75. Magyar leszámított és pénzártóbank
 —. Rimamurányi vasműrészvény 575.—. Magyar ko-
 ronajáradék 91.85. 4%-os Magyar földterem.kötvény 91.20.
 Magyar hitelbank részvény 719.—. Magyar nyeresémi köl-
 csön sorsjegye 159.50. Kassa-oderbergi vasuti részvény 349.—.
 Magyar kereskedelmi bank 2655.

Bécs, június 2. (Osztrák értékek zárlata.) 4 2/10 papír-
 járadék 98.10. 4%-os osztrák aranyjáradék 116.45. 1860-iki
 sorsjegye 135.—. Osztrák hitelrészvény 397.—. Angol-osztrák
 bank 283.—. Bécsi bankjegyzület 515.—. Osztrák-magyar
 bank 1762. Déli vasut 129.50. Dunagőzhajózási részvény
 757.—. Dohányrészvény 299.—. Császári és királyi arany
 11.37. Német bankváltók 118.32. 4 2/10 eszt. járadék 97.90
 Osztrák koronajáradék 97.45. 1864-iki sorsjegye 200.—.
 Osztrák hitelintézeti részvény 718.75. Unionbank 587.50.
 Osztrák Länderbank 446.—. Osztrák-magyar államvasuti
 657.—. Elbvölgyi vasut 480.—. Alpesi bányarészvény 506.50.
 20 frankos arany 19.26 Londoni váltótár 242.12. Bécsi
 Tramway 324.—. Az irányzat nyugodt.

Bécs, június 2. (A Budapesti Napló tudósítójának
 telefonjelentése. A délutáni magánforgalomban a zárlatok a
 következők voltak: Osztrák hitelrészvény 719.— Magyar
 hitelrészvény 722.—. Angol-Osztrák bank 283.—. Bécsi bank
 egyesület 515.50. Union bank 588.—. Länderbank 446.50.
 Osztrák-magyar államvasut részvény 657.50. Lombard 128.—.
 Elbvölgyi vasut 481.—. Eszaknyugati vasut részv. 468.—
 Dohányrészvény 299.—. rimamurányi vasmű 508.—. Alpesi
 bányarészvény 508.—. Májusi járadék 98.10. Magyar ko-
 ronajáradék 91.55. Török sorsjegyek 113.75. Német birodalmi
 márká 118.38. Napoleon d'or 19.26.

Külföldi értéktözsdek.

Berlin, június 2. (Háeseli tudósító.) A tőzsde
 eleinte nem volt egyéges irányzatú. Míg a bankértékek
 szilárdan indultak, a bányarészek mind alacsonyabbak vol-
 tak realizálók nyomása alatt, aminek az Iron Monogener
 az amerikai vasipac helyzetéről szóló kedvezőtlen jelentése
 is hozzájárult. A járadékpia 3/10 tartotta magát, de később
 szabálytalan volt. 3/10-os beföldi járadék ártárog. Vasuti
 értékekben nincs vételkedv, de azért tartózkodó voltak. Magán-
 leszámítottai kamat-láb 4 2/10.

Berlin, június 2. (Zárlat.) 4 2/10 papírjáradék
 —. 4% osztrák aranyjáradék 98.10. Elbvölgyi vasut
 —. Magyar koronajáradék 91.75. Osztrák-magyar állam-
 vasut 139.25. Kassa-oderbergi vasut —. Bécsi váltótár
 84.30. Magyar vasuti beruházási kölcsön 101.10. Alpesi
 bányarészvény —. Discont-Commandit 186.—. Általános
 —. Illamossári Edison 240.75. Gelsenkircheni 210.80. Laura-
 loho 255.75. 4 2/10 eszt. járadék 97.10. 4% magyar arany-
 járadék 97.—. Osztrák hitelrészvény 224.—. Déli vasut
 28.75. Károly Lajos vasut 100.—. Orosz bankjegy 216.30.
 4% új orosz kölcsön 98.25. Török dohányrészvény 156.—.
 Olasz járadék 95.10. Magyar hitelbank —. Dynamit
 Trust 158.25. Harpeni 232.30. Az irányzat ingadozó.

Berlin, június 2. (A Budapesti Napló tudósítójának
 távirata.) Esti forgalom. Négyezszázalékos magyar aranyjá-
 radék 97.—. Magyar koronajáradék 91.60. Osztrák hitelrész-
 vény 223.75. Osztrák-magyar államvasut 139.10. Déli vasut
 28.75. Eszaknyugati vasut —. Elbvölgyi vasut —.
 Orosz bankjegy készpénz —. Buschtiehradi —. Orosz
 bankjegy 216.30. (Uhlmo.) Lombard —.

Hamburg, június 2. (Zárlat.) 4 2/10 eszt. járadék
 96.60. 1860. sorsjegye 137.25. Déli vasut 28.50. 4% osztrák
 aranyjáradék 98.25. Osztrák hitelrészvény 224.—. Osztrák-
 magyar államvasut 139.—. Olasz járadék 94.95. 4% magyar
 aranyjáradék 97.30. Az irányzat nyugodt.

Frankfurt, június 2. (Zárlat.) 4 2/10 papírjáradék
 97.10. 4% osztrák aranyjáradék 98.—. Magyar koronajá-
 radék 91.40. Osztrák-magyar bank 128.10. Déli vasut
 28.90. Elbvölgyi vasut —. Londoni váltótár 204.32.
 Bécsi bankjegyzület 129.70. Villamos részvény 136.—. 3/10-os
 magyar aranykölcsön 77.50. 4 2/10-os eszt. járadék 97.10. 4%
 magyar aranyjáradék 98.10. Osztrák hitelrészvény 223.90.
 Osztrák-magyar államvasut 139.10. Eszakny. vasut —.
 Bécsi váltótár 843.66. Párisi váltótár 812.66. Unionbank —.
 Alpesi bányarészvény 253.—. Az irányzat kedvtelen.

Frankfurt, június 2. (A Budapesti Napló tudósító-
 jának távirata.) Árfolyamok januárja. Esti forgalom. Osztrák
 hitelrészvény 224.—. Osztrák-magyar államvasut 139.50.
 Déli vasut 29.—. Osztrák aranyjáradék —. Olasz járadék
 64.90. Laura-kohó 256.40. Harpeni 228.80. Discont —.
 Alpesi —. Bécsi bankjegyzület —. Szilárd.

Páris, június 2. (Zárlat.) Osztrák-magyar állam-
 vasut —. 4% osztrák aranyjáradék 97.05. Osztrák
 Länderbank 473.—. 3% francia járadék 101.45. Otomanbank
 575.—. 3 1/2% francia járadék 102.20. Alpesi bányá rész-
 vény —. Déli vasut —. 4% magyar aranyjáradék
 98.—. Párisi bankrészvény 1169.—. Olasz járadék 95.70.
 Francia törleszt. járadék —. Osztrák földhitelintézeti
 részvény —. Török dohányrészvény 324.—. Az irányzat
 szilárd.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelmi csarnok jelentése.

Június 2. A sertésüzlet irányzata változatlan.

A) Hízott sertések ára: L A) Magyar elsőrendű:
 Oreg nehéz (páronként 400 kilogrammon felüli súly-
 ban) 94—98 fillérig. Oreg közép (páronként 300—340
 kilogrammig terjedő súlyban) — krajcárig. Fialat ne-
 héz (páronként 320 kilogrammon felüli súlyban) 100—102—
 fillérig. Fialat közép (páronként 251—320 kilogrammig
 való súlyban) 98—100 fillérig. Fialat könnyű (páronként
 250 kilogrammig terjedő súlyban) 98—100 fillérig. —
 II. Magyar szedett: Nehéz (páronként 280 kilogram-
 mon felüli súlyban) — krajcárig. Közép (páronként
 240—280 kilogramm súlyban) — krajcárig. — Könnyű
 (páronként 240 kilogrammig terjedő súlyban) — kraj-
 cárig. — III. Romániai: Nehéz (páronként 320 kilo-
 grammmon felüli súlyban) fillérig. — Közép
 (páronként 250—320 kilogrammig terjedő súlyban)
 fillérig. — Könnyű (páronként 250 kilogrammig terjedő
 súlyban) fillérig. — IV. Romániai ered-
 eti (Stahl). Nehéz (páronként 240 kilogrammig terjedő
 súlyban) — fillérig. — Könnyű (páronként 250 kilo-
 grammig terjedő súlyban) — krajcárig. V. Szerbiai:
 Nehéz (páronként 260 kilogramm felüli súlyban) 96—98
 fillérig. — Közép (páronként 240—260 kilogrammig ter-
 jedő súlyban) 94—96 fillérig. — Könnyű (páronként 240
 kilogrammig terjedő súlyban) 92—94 fillérig.

Sertésárak június 2. 1900. máj. hó 31. napján volt
 készlet 45977 darab. 1900. évi június 1. napján felhajtott
 939 darab, 1900. június hó 2. napjára maradt készletben
 65408 darab.

Sternberg Armin és Testvére hangszergyár,
 es. és kir. udv. szállítók Budapest, VII. ker. (Keresztút 36)
 Zongora-termek Keszthely Lajos-utca 22. (Károly-körút sarkok
 Zenepalota. Megjelint! MAGYAR-TILINKO-SKOLA, melynek
 segélyével a tilinkon tökéletesítésre és alaposan meg-
 lehet tanulni jászani, — minden további magyarázat nél-
 kül. Egyszermind 65 legrszobb magyar s más kedvelt
 darab. Ára 1 frt 50 kr.

Budapesti takarékpénztár és Országos
 Zalogkölcsön Részvénytársaság. Befizetett részvénytöke:
 10 millió korona. Vezérigazgató: Benke Gyula, VI. ker.,
 Andrássy-ut 6.

Első Leánykínáztatási Egylet Budapestben,
 VI. ker. Teréz-körút 40—42. szám. Alapították 1863. évben.
 Kifizetett nászjutalékok 1892. december hó 31-ig 1,600,000
 frt. Legelőnyösebb feltételek kiháztatási biztosításokra
 300 frttól 10,00 frtig.

Kivonat a hivatalos lapból.

— Június 2. —

Kinevezések. A földművelésügyi miniszter a folyam-
 mérnöki hivatalok létszámába Reök Iván, Nagy Odón és
 Jasth Armin főmérnököket műszaki tanácsosokká, Maszold
 Lajos, Wenli Károly, Fitz Gyula mérnököket, Nyárády László
 főmérnököt címmel felruházott mérnököt és Forgó Ignác
 mérnököt főmérnökökké, a kulturmérnöki hivatalok sze-
 mélyzei létszámába Mátyás Sándor főmérnököt címmel fel-
 ruházott mérnököt főmérnökökké, a folyam és kulturmérnöki
 hivatalok személyzei létszámába László Domokos és Ka-
 rolyi Sándor segédmérnököt mérnökökké kinevezte. —
 A budapesti itéltőháza elnöke Grossmann Oszkár végzett
 joghallgatót a budapesti itéltőháza kerületére ideiglenes mi-
 noságú díjas joggyakorokkó, a kolozsvári itéltőháza el-
 nöke Ziegler Albert kolozsvári lakost, végzett joghallgatót,
 a kolozsvári kir. itéltőháza kerületébe segélydíjas joggya-
 korokkó nevezték ki.

Állásajánlatok. Az igazságügyminiszter Kóvér József
 hatvani járásbírószági irnokot a técsői járásbírószághoz he-
 lyezte át.

TÁJÉKOZTATÓ.

Miért vannak még emberek,
 kik a Kathreiner-féle
 Knipp malátát kávét még nem hasz-
 nálják, noha ez egy izletes és egész-
 séges kávéval?
 Mert nem tudja még mindenki,
 hogy mily nagy előnyökkel bír a
 Kathreiner kávé, a mely a kávé-
 növény egy kivonata által a bak-
 kávé ízét és zamaját nyeri. Ő ezáltal
 feltűnőhatatlan módon magában
 egyesíti a honi malátakészítmény
 értékes egészségégi tulajdonsáimat a
 bakkávé kedvelt ízingerével. A
 Kathreiner Knipp malátá kávé na-
 gyobb részt mint pótkávé szolgál a
 bakkávéhoz, azonban tisztán élvezve
 is kitűnően ízlik. Mindenütt kapható,
 de nyitva soha sem lesz árusítva,
 s csakis az ismert eredeti csoma-
 gokban valódi, a melyek Knipp
 páter arczképét viselik és a nevet:
 »Kathreiner«.

Időjelzés.

— A m. kir. országos meteorológiai intézet jelentése. —

Budapest, június 2.

A délkelet felé elvonult minimumot a Földközi-tenger
 nyugoti felén új minimum követi, míg a maximum Eszak-
 nyugaton változatlanon fennáll.
 Olasz- és Oroszország kivételével esők mindenfelé
 előfordultak. A hőmérséklet a kontinens délkeleti felén
 magas.
 Hazánkban a zivatarok ismét főleg az Alföldöt és az
 északi részeket és legkevésbé a dunántúli részeket látog-
 gatták. Az eső kiterjedés tekintetében csökkent és mennyi-
 sége 1 és 23 mm. között változott. Budapestet és Páztón
 (Hévesmegye) kevés jég esett. A hőmérséklet az évszaknak
 megfelelő.

Küldés: Enyhe idő várható, helyenkint zivataros
 esőkkel.

Vizálla s.

Június június 2. i.		Június június 1. i.	
méter		méter	
Inn	Schöding 1.90 2.00	Flasz	M.-Saloni 0.95 0.65
Duna	Passau 3.30 3.6		Tekobánya 0.50 0.0
	Linz 1.4 1.6		V.-Namány 0.70 0.80
	Bécs 3.00 3.4		Tokai 1.16 1.04
	Pozsony 2.61 2.6		Tisza-Türed 0.1 1.60
	Komárom 2.62 2.6		Szolnok 1.00 1.78
	Budapest 2.32 2.32		Csongrád 2.18 2.25
	Paks 2.9 2.9		Sáced 0.24 0.32
	Gombos 4.30 4.23		Tribi-Bocsa 2.86 2.92
	Nóhád 4.34 4.02		Titell 4.28 0.0
	Dyvidák 4.10 4.1	Óndova	Barta 0.75 0.78
	Pancsova 4.74 4.8	Tonolva	Boór 0.68 0.73
	Orsova 4.48 4.05	Szilág	Zemplén 1.42 1.40
	Macyarvialva 1.68 1.92		Zaloca 1.29 1.84
Morva	Prága 1.10 1.10	Hernád	H.-Námet 0.80 0.82
Vág	Trenesán 0.92 0.88	Berettyó	Meretia 0.82 0.84
	Szered 1.2 0.94		B.-Ufálud 0.36 0.0
Rába	Sz.-Góthárd 1.32 0.99	Körös	Gyocsa 0.06 0.15
	Gécs 3.21 3.0		N.-Várad 0.64 0.64
	Pettou 1.91 2.0		Tenke 0.10 0.10
Dráva	Zakány 1.24 1.0		Gurshoon 0.62 0.62
	Baren 2.38 0.0		Békés 0.88 0.92
	Felek 2.51 0.0		Gyoma 1.80 1.42
Mura	M.-Szeerdák 1.70 1.80	Maros	Gy.-Fehérvár 0.25 0.24
Sáva	Záráb 1.22 0.0		Branyoska 0.05 0.04
	Kiszek 2.38 0.0		Sobornik 0.0 0.0
	Mitrovic 0.78 0.61		Arad 0.22 0.22
Szamos	Deák 2.10 0.17		Arad 1.05 1.05
	Szatmár 1.01 1.06		Makó 1.30 1.25
Kraszna	N.-Majthény 0.18 0.0	Temes	K.-Kostály 1.0 1.0
Latorca	Munkacs 0.44 0.8	Hégy	Kisvárd 0.25 0.24
Laboreca	Homonna 0.10 0.10		Temervár 0.51 0.28
Ung	Ungvár 0.18 0.18		Bocskorok 0.78 0.80

„Henneberg-selyem“

— Csak akkor valódi, ha közvetlen fölém rendelik. —
 fekete, fehér és színes 45 krtól 14 frt 65 krig méterenként —
 egész ruhák s blousoknak való! — Mindenkinnek postabérlő- és
 vámtmentesen, házhoz szállítva. Minták postafordultával kü-
 denek.

Henneberg G., selyem-Zürichben.
 Cs. és kir. udvari szállító.

PÁRISI NAGYÁRUHÁZ

BUDAPEST,
VII., Kerepesi-ut 38.

Minden vevőnek még a legkisebb bevásárlásnál is pénztrunk egy fénykép-bonnt szolgáltat ki, amelyen a bevásárolt összeg nyugtá-ványozva lesz. Amidőn ezen bevásárolt áruk együtt a 10 frtnyi összeget meghaladják vagy 10 frt értékű ára egyszerre lesz bevásárolva

minden vevő teljesen ingyen kap

bármely tetszés szerinti, nekünk átadandó fénykép után egy 60 cm. magasságu művésziesen elkészített

ÉLETNAGYSÁGU HŰ FÉNYKÉPET

esupán a kifeszítésért és a diszes papírkertért (passe partout) önköltségünket 1 frt 50 krt számítjuk fel. A világ egy műintézete sem képes az ingyen képet magát 10 frton alul elkészíteni.

KÉPES NAGY ÁRJEGYZÉK a közkedvelt egy és kétkeronás áruosztályunkról, valamint az összes áruokkekről kívánatra ingyen és bérmentve.

RIES és BERKOVITS

Budapest, Kerepesi-ut 66.

Cs. és kir. szab. nickelón-szyfonkupak- és gépgyár.
Szab. szénsav- és kénsav-szikvizgépek.
Vizszűrők és sörnyomókészülékek.

UJDONSÁG! UJDONSÁG!
Hygienikus, minden visszaélést kizáró
„UNICUM“ szyfonfejek
Ries és Berkovits szabadalma.

IDEAL

elsőrendű cseh szikvizűvegek.
RIES és BERKOVITS SZABADALMA.

Előnyök:
Sarokelcsorbulás és piszoklerakodás kizárva. Továbbá legnagyobb ex-
plosió-ellentállóképességgel bírnak.
Legizlésebb façon.

Bruchsteiner és Társa

cím táblagyár

Budapest, VI., Podmaniczky-u. 45.

Udvari szállítói címerek minden kivitelben.

Cégtáblák üvegből, fából, bádognál és amerikai bőrből jutányosan és diszesen készíttetnek.

Vidéki rendelések kívánatra feltevessel szállíttatnak.

Mintarajzok díjtalanok.

Dr. Lengiel nyirfabalzsam

kir. szab. Svédhonra.

Már magában véve azon növényi nedv, amely a nyirfából kifolyik, ha annak lérvét megvárjuk, embelemeként és mint a legkínzóbb gróptólószert volt ismeretes, ha azonban ezen nedv, a feltaláló utasításai szerint balzsammá alakítjuk át csak akkor nyer ugyszólván gyógyító hatást. Ha este megkenjük vele az arcot vagy más bőrrészeket, már másnap csaknem észrevétlenül pikkelyek válnak le a bőrről, a mely orzálit lehérré és gyöngyödé válik.

Ezen balzsam kiműti az arcon a ráncokat és himlőjelteket, ifjú arcszint, a bőrnök fehérségét, gyöngyödéket és fűdeségeit kiküszöböl; a legrovidebb idő alatt eltávolítja a szempilót, májfoltot és anyajegyeket, orvrosságot, bőrtáskát és a bőr minden más egyéb tisztátalanságát. Ara egy korsónak használati utasítását 1 frt 50 krt. Kapható minden jobb gyógyszerertárban.

A nyirfabalzsam által puhává lett bőr konzerválására ajánlatos ezzel egyidejűleg a dr. Lengiel-féle

OPO-KRÉM

használni. Egy tégely 1 korona 20 fillér, a lezalkalmasabb 10 fillér.

A dr. Lengiel-féle Benzoe-szappan a legalkalmasabb hygienikus szappan, mely a bőr enyhévé és fehérré teszi és hivata van a balzsam jó hatásait fokozni. Egy darab ára 1 korona 20 fillér.

Főraktár Magyarország részére

TÖRÖK JÓZSEF gyógyszerértára
Budapest, Király-utca 12. és Andrássy-ut 29. sz.

HAJREGENERATOR

PURUS

Nem hajfesték.
A hajnak eredeti természetét színt és fényét adja vissza.
Üveg ára 3 korona.
Fő- és szétküldési hely: **Kartschmaroff A.** Szerecsen-drogueria Bpest, Kerepesi-ut 39.
Főraktár: **Török József** gyógyszerértára Király-utca 12.

Kitűnő folttisztító

PURUS

Eliemert Ukenős!!
Folttisztító U legjobb!!

Gyorsan és biztosan eltávolít mindennemű zsír-, olaj-, gyümölcs stb. foltot
Kis tubus ára 40 fillér.
Nagy tubus ára 60 fillér.

Saját gyártmányu

fa- és vasbutor, rézgyak, ruganyos acél-sodrony-ágybetétek, afrik- és löszörmatracok, szalagarnitúrák, kerti butor és gyermekkocsik

részletfizetésre

minden árfélemlés nélkül — gyári árakban — olosobban mint bárhol készpénzesítés mellett. *Vidéki megrendelőknek árajegyek 50 fillér díjvel behárítandó előtérben.*

PÁPAI és NATHAN

legrégibb, legnagyobb és legbiztosabb speciális üzlet a szakmában.

BUDAPEST, VI., ANDRÁSSY-UT 2. SZ.
(Fonolére-palota.)
Gyár: VII. ker., Csengery-utca 7. s zám.

Mezőgazdáknak!

Szőlőgazdáknak!

Az aranka és vadmustár kiirtására, valamint a szőlők pruzerizálására szükséges a gyümölcsfákárostók káposztáitására Ph. Mayfarth & Co. szabadalmazott önműködő bórdozólat, valamint keréken járó

„SYPHONIA“

fecskendői

legjobban beváltak, amelyek szivattyúzó nélkül a folyadékot önműködőleg a növényekre permetezik. Sok ezer lly fecskendő van használatban és számos dícsérő bizonyítvány tanúsítja kitűnőségét, valamint más rendszereivel szemben.

Tessék rajzát és leírását kőzni

Ph. Mayfarth & Co.

os. k. kir. szab. gazdasági gépgyárról, különleges gyár borsajtok és gyümölcsértékesítő gépek számára.

BÉCS, II., TAUBSTRASSE 71.

Kitűnőtelősi jutalmazott: több mint 400 arany, ezüst és bronz érem. Rézjeltes árujegyek és számos elismert levél ingyen. — Képviseletet és viziontelarásokat keresünk. Az országos mezőgazdasági egylet nagy aranyérme 1899. Szegeden.

A „Miskolci Hitelintézet“

árú- és termény raktáraiban az ezidei

VIII-ik évi Gyapju-Vásár

beraktározással egybekötve

1900. évi június hó 13-ik napján tartatik.

Részletes felvilágosítással szivesen szolgál

A „Miskolci Hitelintézet“ részvénytársaság igazgatósága.
(Utánnomat nem díjazatik).

Titkos betegségek ellen

25 évi, részben katonasorvisi (a bécsi és budapesti katonakórházakban), részben magánorvos tapasztalatai után legmolegobban ajánlható

DR. KAJDACSÝ,

v. cs. és k. ezredorvos.

Electrotherapiail rendelő intézete
Budapest, Váci-kört 4. sz. 1. em.

A legelhanyagoltabb huyesófolysákokat, legnyolysabb huyhólyagbajokat, bukajókros sebeket, syphilist, az önfertőztetés utóbajait

Elgyengült férfierőt

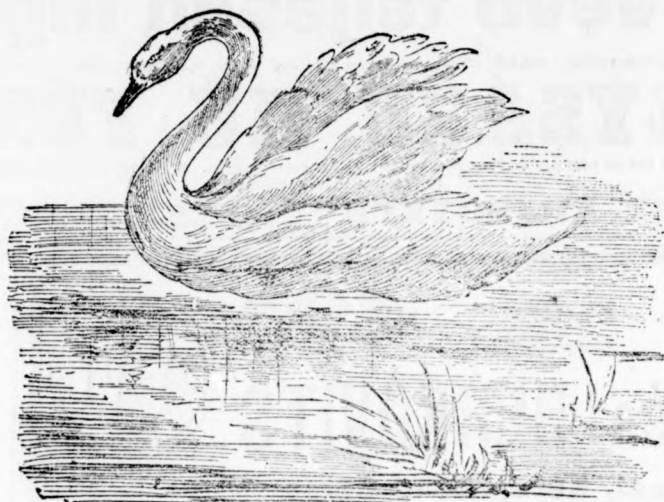
az orvosi világ által legujjabbban olyannvira felkarolt és hatásában páratlan sikerű

Electro-Massage vagy Psychrophor

által, magómléseket, nőknél fehérfolyást befecskendezés nélkül, a legmakacsabb bőrbetegségeket, valamint ifjúkori bűnök következtében beállott ideg és ennek utókövetkeztényeképp létrejött hátegerinebajokat grógróti a legujjabb gyógy-módszerint alaposan és biztos, állandó sikerrel.

Rendel: délelőtt 9 órától 4 óráig: este 7—8 óráig. Nőknek úgy mint férfiaknak külön be és kijárat. Külön váróteremek.

Levelekre díjtalanul azonnal válaszoltatik; esetleg gyógyszeréről is gondoskodva lesz.

*Budapest
egyedüli
szakkerü-
intézete.*

Fehérneműek tisztításra
saját kocsijainkon költség-
mentesen háztól elvitetnek
és haza is szállíttatnak.

*Mosás előtt a fehé-
neműek átvizsgá-
tatnak, és szükség
esetén kijavíttatnak.*

HATTYU

gőzmosó- és tisztító-intézet

vegyszeri tisztítás és mű-festészet

BUDAPEST,

VII. kerület Gizella-út 26. szám.

saját gyár.

Elvállal legszébb kivitelre fehérnemű mosást, vasalást **magánosok, szállodák, kávéházak, vendéglők és üzletek** részére. A n. é. közönség szíves pártfogását kéri:

A Hattyu gőzmosó- és tisztító-intézet

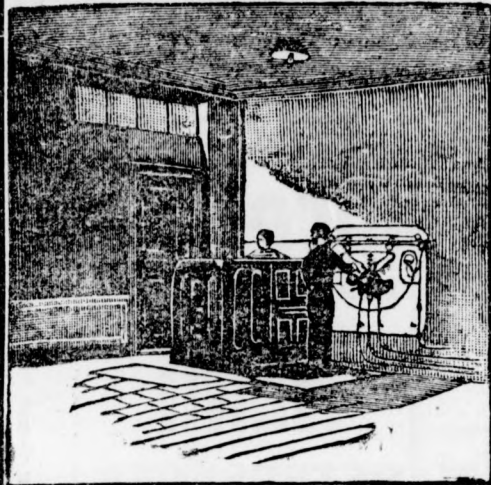
igazgatósága.

*Vidéki megrendelő-
sök pontosan s lei-
kiismeretesen esz-
közlötnek.*

Megtekintésre a gyár a n. é.
közönség rendelkezésére áll.

TELEFON.

*A mosás min-
den chemiai
szerek nélkül
történik.*

Villamos fényfürdő.

Sok évi tapasztalatunk igazolja, hogy
Dr. Palocz v. kórházi orvos,
 k. egészségügyi tanár
 intézetében
 Budapest, VII., Kerepesi-ut 10. szám
**a természetes
 gyógymóddal**

még idült (krónikus) betegségekben szenvedők is
 biztos gyógyulást érnek el.
 Külön férfi- és női osztályok. Hölgyeknek női
 kiszolgálás. Gyógykezelés egész napon át. Levélre
 kimerítő válasz.

Orvosi fölttyelet mellett alkalmaztatnak:
 Villamos fényfürdők, mindennemű vizkúra,
 Kneipp-öntések, villamos vízfürdők (Gärtner
 tanár szerint), svéd-gyógygimnasztika, test-
 egyenesítés, orvosi masszázsz (Thure Brandt
 szerint is), belégzési gyógymód (Inhalatorium),
 villamoszások, nap- és légfürdők (Rikli szerint),
 diétetika stb.

Ugyanott kapható és megrendelhető „Népszerű
 orvosi tanácsadó” II. kiadás. Irt: Dr. Palocz.
 Ár 3 korona.

Vértisztító
 kúra.
 Idegerősítő
 kúra.
 Soványító
 kúra.
 Testedző
 kúra stb.

ÉN ZT

SORSJEGYEKRE

ÉRTÉKPAPIROKRA
 (visszatérhető totó-
 szavazatoknál kisebb
 részletekben is) bár-
 mely országot igen
 olcsón ad

KOVÁRYÁRMIN

bank- és váltóüzemi
 osztályvezető-főosztá-
 rú.

17. ker. Ferenciek-tere,
 Gróf Cziráky-palota

Századvégi
 asszonyok.
 Regény 1 kötet. Inokai Pál-
 tól. Előbb 2 kor. most 60
 fillér. Megrendelhető a ki-
 adóhivatalban.

WALLA JÓZSEF

**Mozaik
 és
 Cement-árugyára**
 BUDAPEST,
 Kottenbiller-utca 13. sz.

Granit-terazzo,
 Betonirozások,
 Medencék,
 Csatornázások,
 Szökőkutak,
 Jászolok,
 Fayence falburkolati
 lapok,
 Aszfalt-tető és elszige-
 telő-lemezek,

Keramit-lap,
 Mozaik-lap à la Mett-
 lach,
 Márvány Mozaik-lap,
 Cement-lap,
 Menyezeti-nádszövet,
 Tűzálló téglá,
 Portland Cement,
 Roman Cement,
 Terracotta-árak.

Csődtömegeladás.

v. Stein Manó 6-becsei fűszerkereskedő csődtömegé-
 hoz tartozó és a csődleltárban 1—404 t. sz. a. felvett **5851**
 kor. 30 fill. beszerzési és **3322** kor. 58 fill. beszerzést
 képviselő fűszerárak és boltberendezés a csődválasztmány
 határozata folytán ajánlati verseny útján eladottnak.

Felhívottnak venni szándékozik, hogy zárt írásbeli aján-
 lataikat **Dr. Rózsa Miksa** tömeggondnoknál vagy **Dr. Bruck**
Benő választmányi tag újvidéki ügyvédnél legkésőbb **f. é.**
június 12-én d. n. 5 óráig nyujtsák be.

Az ajánlattevők tartoznak a beszerzést 10%-át, vagyis
332 kor. 26 fillért készpénzben bántatpénzül letenni.

A választmány a beérkező ajánlatok felett f. é. június hó
 14-én d. e. 11 órákor fog Újvidéken a kir. törvényszék per-
 tarában dönteni, de fenntartja magának a jogot, hogy a leg-
 előnyösebb ajánlatot is visszautasíthatja.

A vevő tartozik a megvett árukat a vételnek jog-
 hatályossá válától számított 3 nap alatt a bántatpénz különbeni
 elvezetésének és kártérítési kötelezettségnek terhe alatt átvenni,
 azok vételárát a tömeggondnok kezéhez kifizetni és a bélyeg-
 és jogilletéket viselni.

A választmány a leltár helyességeért és az áruk minő-
 ségéért szavatosságot nem vállal.

Az áruk naponként a hivatalos órákban tömeggondnok
 közbejöttével az üzleti helyiségben megtekinthetők.

Kelt, Ó-Becsén 1900. május hó 25-én.

Dr. Rózsa Miksa,
 tömeggondnok
Ó-BECSÉN.

Olcsó butor-eladás.

2 szekrény, 2 ajtó fényezett	34 frt	1 ebédlőszék, 6-német stíl	4 frt
2 ágy, fényezett	22	1 íróasztal, 3 fókos	18
1 éjjeli szekrény, fényezett	8	1 hálószoba, matt díofa	105
1 mosdó, 2 ajtó, fényezett	14	1 hálószoba, faragott	135
2 szekrény, 2 ajtó, díofa, matt	34	1 garnitúra erőpe- vagy bourette- behuzat	55
2 ágy, magas, díofa, matt	34	1 garnitúra selyem-behuzat	80
2 éjjeli szekrény, díofa, márvánnyal	22	1 garnitúra plüss-behuzat	80
1 kredenc, 4 ajtó, fillék, faragott, márv.	46	1 szalonasztal	10
1 diván, magas támla szőnyeggel	40	1 csinos márvánnyal és tükör	28
1 ebédlő-asztal, díofa, matt	14		

Nagy választék egyszerű, valamint a legdiszesebb kivitelű butorokban.

Dósa Kálmán fővárosi asztalos és kárpitos butortelepe
 Budapest, Erzsébetter 18 Sas-utca sarok, I. emelet.

Arjegysek kívánatra ingyen és bérmentve.

POLOSKA
 IRTÁS GÖZZEL
 JÓTÁLLASSAL
 1 szoba 8 kor butornál 10 kor

DITRICHSTEIN VII NYÁR UTCZA 34

LEGUJABB JAVITOTT
 szabadalmazott

tisztiszolga-táska

Jordis Ottó báró

27. gyalog ezredbeli cs. és kir. százados szerkesz-
 tése, az alulirt cég gyártotta és szabadalmaz-
 tatta a mellékelt rajz szerint, teljesen ki van pró-
 bálva.

Ez a szabadalmazott tisztiszolga-táska a nagy hadgya-
 korlaton súlyos megterhelés ellenére tökéletes sikerrel bevált
 A legjobb marhabőröből készült és ára részletezve a következő:
 A szabadalmazott tisztiszolga-táska 26.— kor., a hozzá való
 hátbőrönd 11.— kor., a viselő készülék derékszíjjal sasoscsattal
 5.— kor., tehát teljesen 42.— kor., 5% engedmény 2.10 kor., marad
 tisztán 39.90 kor.

A táskából minta kívánatra bármikor megküldhető meg-
 tekintésre, hogy meg lehessen győződni a táskának minőségéről
 és szerkezetéről.

Roletschek József

1. stájerországi löszerszám-, bőrárugyára és tisztí lovaglöszerszám-gyáros GRÁCBAN.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Visk.

Várhegy a legérdekesebb vasas gyógyfürdő a Várhegy keleti oldalán, északi szelétől védve, a tengerszint felett 400 méter magasan fekszik fűrdőidény május—szept. végeig. 70 kényelemmel felszerelt szoba, ivókúra, hidegvízgyógyintézet, meleg vasas fürdő, lágyfürdő, inhaláció, gyógytár, olvasó-, billiárd-, zongora-terem, könyvtár, torna és egyéb szórakozás. Katonatisztek, állam-tisztviselők, tanítók, tanítókné a szobák és a zeneidőjából 30% kedvezményben részesülnek, kimerítő prospektusok kívánatra szolgálnak az igazgatóságnak. Viskvárnegy tavi áramlás Buzsáczháza-Mármaroszigeti vonalon. 6250

Több szoba

butort óhajtok venni alkalmi vagy olcsó áron. Ajánlatok a kiadóhivataltba, Tiszta butor jellegű kérések az ár és butoradatok megjelölésével. 2913

Dina.

Bródy Sándortól, előbb 1 kor. 60, most 1 kor. 10 fillér. Megrendelhető elap kiadóhivataltban.

Magy. kir. Államvasutak. Budapest-jobbparti üzletvezetősége.

Pályázati hirdetés.

A Kőbánya felső pályaudvar állomása létesítendő új ideiglenes felvételi épület megépítése körül végzendő munkák biztosítására, ezennel nyilvános versenytárgyalást hirdetünk.

A teljesítendő munkák mennyiségére vonatkozó bővebb adatok, valamint az ajánlati minta, a pályázati feltevések, az ajánlati költésszámítás és egységárjegyzék, nemkülönben az építési szerződés tervezete az alulírt felhatalmazott pályafenntartási és építési osztályának (Külső kerepesi-utai házaspár) hivatalos helyiségében, a hivatalos órák alatt megszerelhetők és az alkalommal a tervek is megtekinthetők.

Jogérvényes és kellőg belégyezett ajánlatok legkésőbb 1900. évi június 8-án, déli 12 óráig az üzletvezetőség általános osztályában (titkárság) nyújtandók be eme felirattal:

"Ajánlatla Kőbányafelső pályaudvaron építendő új ideiglenes felvételi épület létesítésére."

Bánatpénz fejében legkésőbb 1900. évi június 8-án, déli 12 óráig 2000 korona, azaz kétezer korona készpénzben, vagy állami letétre alkalmas értékpapirokban gyűjtőpénztárunkban befizetendő. Az értékpapirok a budapesti és bécsi tőzsdék legutóbbi — 14 nappal nem régebb — utolsó ár-folyama szerint, de névértékét meg nem haladó értékben fogadtatnak el. Takarékpénztári betétek nyelvek bánatpénzzel nem tehetőek le.

Posta útján beküldendő ajánlatok és bánatpénzek térítvény mellett adandók el. A bánatpénz lefizetéséről szóló letétjegy az ajánlatához nem csatolandó.

Az ajánlatok között a szabad választási jogot magunknak fenntartjuk. Budapestben, 1900. május hó 19.

Budapest-jobbparti üzletvezetősége.

A 20-ik század

vivmánya talán, hogy a t. c. butorvásárlói közönség egyesek cselekedésai által, mint az árak kiírása, magának-berendezekek eladása, csak kevésbé eladható butorok vétele és eladása révén tényleg vezetőmagát és igen tanácsos lesz, ha a t. c. butorvétel a jelen körülmények között óvatossá lesznek, mert butort csak egyszerű szokások venni, de akkor jó minőségben és ez csak úgy érhető el, ha szolid és kiterjedt vevőkörrel bíró butorvezetők fordulunk, amint van elég s ezek közé bátran és szerénytelenség nélkül sorolhatjuk éveik óta fennálló s az egész országban igen jó hírnévnek örvendő cégünket, mert kizárólag saját készítményű és legjobb minőségű kárpitos- és asztal-árukat árulunk a legújabb árak mellett. Személyes meggyőződésünkkel a t. c. butorvásárlói közönség b. látogatását kérve, maradtunk

Sárkány és Schütz

kárpitosok és díszítők, VII. ker., Erzsébet-körút 12. sz. a New-York-kávéházatellenében.

Koronásfők

tragediája. Regény 1 köt. Georba Akostól. Előbb 2 korona, most 60 fill. Megrendelhető a kiadóhivataltban.

Cukorka- és

csemege-üzlet más vállalat miatt azonnali eladó. Cim a kiadóhivataltban. 2925

Sarokbolthelyiség

két utcára nyúló, mindenre alkalmas azonnali kiadó, ugyanott több kisebb-nagyobb lakás is azonnali vagy augusztusra olcsón kiadó. Cim a kiadóhivataltban. 2932

Fénykép-

nagyítókészítők hihetetlen olcsó ártól 50—80 méter nagyságban a legkisebb fénykép után vállalok el. Huszért jutállok. Cim a kiadóban. 2944

Nyugati

rendező pályaudvar mellett egy szép saroktelek jutányosan eladó. Cim a kiadóban. 293

Különbejárta

tiszta, csinosan butorozott utcai szoba fűrdőszobával, június 1-re 13 frtért kiadó. Cim a kiadóhivataltban. 2939

Segítsük a magyar ipart!!!

DÓCZI MÓR cipész
saját készítésű nagy cipőraktára.
Bpest, Kerepesi-ut 10/D.

- Ajánlja csupán hazai bőrből s magyar munkások által készített csinos és tartós cipőit és cizmáit, az osztrák és külföldi cipőművelőkkel összehasonlítva, v. m. i.
Férfi-cipő	Női cipő
Sima cipő borjúbőrűl — 5.—	Cugos — 3.—
Betétes cipő borjúbőrűl — 2.80	füzű — 3.20
Fűzű cipő borjúbőrűl — 3.60	gombos — 3.50
Sima cipő zergebőrűl — 3.20	füzű rogatta 2.40
Betétes cipő zergebőrűl — 3.50	gomb. rogatta 2.50
Dívalos sárka (füzű) — 3.20	lakk-cipő — 1.80
elégens formatous — 4.—	Lakk-téne-cipő, borsárkál — 2.—
Szalón-vagy orosz-cugos 4.—	Szalón-v. orosz-cugos 2.50
lakk. Keztyűbőr-fűzű 4.20	lakk keztyűbőr fűzű 3.50
szárral gomb 4.50	szárral gombos 3.80
Val. szarvabőr-cugos — 4.20	Lasting 16cm. sely. cugos 3.70
" keztyűbőr-cugos — 4.20	" fűzű rogatta — 3.20
Viksz-fűzű, keztyű szar 4.20	val. Chevreau-cipők — 5.—6 frt
- Mindenemü gyermekcipőkben, továbbá sár-, házi- s torna-cipő nagy raktára s minden fajta cipő-cérek 30 kr. ával. Fűzű megrendelésre különös gond fordítottak. Munkáink olcsónak s tartósak. Képes árjegyzék s csomagolás ingyen. Megrendelések 24 óra alatt mérték szerinti elkészülnek.

Fényképészeti készülékek.

Legnagyobb raktár a legújabb szerkezetű kézi- és állványos camerákban. Elsőrangú gyártmányú szárazlemezek.

Eszközök és szerek nagy választékban. Most jelent meg

ÁRJEGYZÉK 1900-ra

kívánatra ingyen.

Wachtl és Trsa

Budapest, IV., Régi Posta-utca 4.

Betegszállító kerekesek és kézzel hajtott kocsik.

GYÁR Baumann L. cs. és kir. szabad. tulajdonos Bécs VI., Millergasse 6. legjobb minőségű, legjobb szerkezetű, ajánlja orvosi tekintélyektől, cs. és kir. katonai kórházak, polgári kórházak és sanatóriumok szállítója stb. Raktár Budapestben: Keleti I. IV. Koronahéreg-utca 17. Képes árjegyzék ingyen és bérmentve.

Fonotos sörvbajosoknak.

SZENZACIÓSTALÁLMÁNY

Egy magyar találmány sem lett oly általánosan jónak elismervé, mint a Pollitzer által feltalált és kir. szabad. gummi-erősítő. Ezen erősítő előnye a többi sérülés felett a következők: 1. nem gyakorol kellemetlen nyomást. 2. Úgy éjel, mint napra hordható. 3. A polttatás oly módon történik, hogy a sérült helyet teljesen elfodók és így a sörv kibuzasasa lehetetlen. 4. A biztonságát oly fovalálással pedig a sérültől leuzasítása meg van gátolva. Összehasonlít nem egy helyen a külföldi orvosi tekintély ismerteti el. Heszánálhatóságát bizonyítja továbbá azon számos köszönet és hála nyilatkozat, mely a világ minden tájáról (Német, Orosz, Francia, Osztr., Törökország, Amerika, India stb.) hoznak beérkezett, s melyek a t. vevőknek mindkét rendszerűre alkalmasak. Csakozásúge melléit az árak mértékétek. Egyoldalú ára 7 és 10 frt. Kétoldalú 10 és 15 frt. Gyermekeknek a felével olcsóbb. Rendelési a test bővére körüli centiméterekben, továbbá, hogy a sörv jobb, bal, vagy mindkétoldalra. Nagy raktár továbbá valódi angol és francia készítésű sörvökben, bakok, köldökötő, irritator, mindennemű méhészeti, legpárás, árhyati, havihálófogók és minden e szakmába vágó cikkelt. Egyedül képviselőiség valódi angol és francia.

GUMMI-különlegességekben.

Postai megbízásokkal, rendelvényeket pontossal és titoktartás mellett legkezdősből utóvalélt eszközök

POLLITZER MÓR és FIA

cs. és kir. szabad. orthopediai kötszerek Budapest, Deák Ferenc-utca 10. — Alapították 1858. ARJEJYZEK kívánatra zárt börtökben bérmentve küldödek. A címre úgy-úgy toszok.

Hotel „zur goldenen Birne“

a város központjában, a meráni parkkal szemben, a legszebb fekvésű szálló, ujonnan kényelmesen berendezve. Vilányvilágítás. BUTTER J., tulajdonos.

IDEG és NEMI BETEGSÉGEK

radicalls gyógyítására legjobban ajánljuk

Dr. Mitzger

kiváló gyógyhatásairól elismert intézetét

Budapest, VI. Teréz-körút 44. I. em.

Kérjen

ingyen és bérmentve árjegyzéket (most jelent meg dusan illusztrálva) valamennyi eredeti angol sportjátékról, mint:

lawn-tennis, labdarugás, hintaágy, valamint tornakészülékekről, amerikai izomerősítőről stb. stb.

Singer Alajos

angol sportjáték-specialistától BECS, I., Franz-Josephs-Quai 13.

„MAKACS“

Csusz, közsvény, derékfájás, hasogatók, szagfás, szúrás, máj-, lép-, gyomordaganat ellen biztos készítmény az Erényi-féle „NERVIN“

„NERVIN“

Postán megrendelhető: Erényi Béla gyógyszer-tárából Szabadszállás 5. (Pestmegye), Budapesti forráktárak: Török József, Király-utca 12 Dr. Budai Emil, Városház-ter. Dr. Egger, Váci-körút 17.

HEYDEN TÁPANYAGA

(NÁHRSTOFF HEYDEN)

egy feltárt fehérnye, mely az emésztési szervektől függően lentül kiválóan táplál.

Előnyös erősítő és tápláló

gyengélkedők, gyermekek, szoptató nők, verszegény, lashedo és sovány gyének részére, valamint testi és szellemi kimerültségénél.

Etvágygorszó. Kapható gyógyszerárak és gyógyárú-üzletekben Heyden vegyészeti gyára Radzbeul—Drezda.

Hölgyeim!

Nem csodálom, ha a t. hölgyek a sok hirdetett arcméreg és piperekekkel-ből nehezen választanak. Legyenek tovább is bizalommal és kísértésű csak egyszer meg én általam készített cikkeket, az eredmény biztos. Mille fleur crème könnyű 50 kr., szappan 40 kr., poudre bármily színbe 60 kr., kapható Török gyógyszer. kitűnő képzésű orvos felépített kezek ellen próbatégyel 35 kr. Szőrítő biztos eredmény, próbatégyel 60 kr. Homlokotóim szennyezők keltenek, a redőket végképp kismítja, darabja 1 frt 50 kr. Hajvazem páratlan! 1/4 óra alatt bármily ősz hajnak eredeti szímet visszaadja, sohaese lehet lemosni, 2 üveg 3 frt (3 hóig elegendő). Korpa és hajhulás ellen 1 üveg 60 kr. Számos elismerő levelekkel bizonyíthatom. Utánvélt bárhoza küldöm. Mandl Ida, Budapest, Bothen-utca 12. sz.

Butor

egy kézpénzért, mint részletfizetésre leggyorsabb és legkönnyebb kiváló legújításosabb kapható

Ehrenten és Fuchs

testvéreknél BUDAPEST, VI., Teréz-körút 8. sz. (Andrássy-út közelében.) Képes árjegyzéket kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Titkos betegségek

mindennemű impotentiát meg 1 órában a legújabb megjelöléssel, naposan gyógyítja med. univ.

Dr. Fabinyi

V. körhízi orvos, specialista egy módszert, melyet sok ezer betegnél biztos eredménytel alkalmazott számos évi körhízi gyakorlatában. Biztos siker folytán honorárium utólag le fizethető Lovelock díjtalannal válnak; kívánatra EPÉJYZEK. 1000 Lakk: Budapest, VII., Erzsébet-körút 12. I. em. Beküld a laponál. Külön várótermek. Rendel: (d. e. 9—9-ig) Rendel: (d. e. 6—8-ig).

Magyarországban a legerősebb és leginkább használt, mert munkaképességükkel a legjobbaknak bizonyultak.

EMMERICH KÁVÉ PÖRKÖLŐK

Több mint 42.000 darab készült.

EMMERICH GÉPGYÁR és VASÚTÓ
van Gölpen Lening & von Gimbom
EMMERICH, RHEIN.

ÁLLAMI FELÜGYELET ALATT! GERŐ Ferenc előkészítő-iskolája az

egyéves önkéntességi képesítő vizsgára.

Iroda: Budapest, VI., Nagy János-utca 3. sz.
Ezen iskola előkészít ifjakat, kik tanulmányokat bármily körülmény miatt abbahagyták, kiváló főgimnázium tanárok közreműködésével az önkéntességi vizsgára. Az új kurzus szeptember 2-án kezdődik és 6 óra terjed. — Prospektus ingyen és bérmentve.
Beküldés naponként délután 4—7 óra között.

Hotter diätetikus állatgyógyászati praeparatumal, az ujkor legkiválóbbjal.

Hotter sertéspara I. és II. szám. Legjobb diätetikus szer az étkezd, tehát a sertések hizásának előmozdításához, orbáncdi különösen bevált. A II. szám hasmenésnél használandó.

Agrii-táppor lovaknak és szarvasmarháknak. I csomag 80 kr. Kiváló pótlék az abrakhoz, hogy az állat egészséges és erős maradjon, vese-, máj-, hólyag- és idegjeléknél használandó.

Hotter-tréningoidja. mosóvíz lovaknak és szarvasmarháknak I üveg 1 frt 20 kr. Az inkák és inkák a legújabbkoris korig is friss erővel tartja, az állat, bedörzölés után, a legérdekesebb munkát a 4 óráig bírja. Megelőzőleg szarvasmarháknak mint főszagfát, rheumatizál és merevségénél megjelölé eredő megjelölésű állatok.

Hotter-ábsorbirtója. közm. mosóvíz lovaknak, 1/2 üveg 6 frt, 1/4 üveg 3 frt 50 kr. Elővető megjelölésű és szarvas kódot, anélkül, hogy a sörv elpusztul és gyenge innak, elvitelű és elpusztul az inkáról minden butyokt és megzart minden gyuladást; különösen bevált éni. csülök-ganacsul, gumónál, vastag térdknél, elvitelű butykokat az inkáról, vastag bokát, daganatot, a hol azok fellépnek. Elvitelű a térd remegése, és gyógyít mindentelére adóadók.

Forráktár: Apotheke „zum heil. Josef“, Bees, XII/2, Schönbrunnerstrasse 182/P. Forráktár Magyarország részére: Török József gyógyszer-tárára Budapest, Király-utca 12. sz. Raktár a legelső gyógyszerárban és droguériában — Tessed a végjegyre vigyzni.

Telefon 6209.

Telefon 6209.

AZ „Angol szabó”-hoz

Kohn Heilmann és Fiai

elsőrangú

uri- és gyermekruha-áruház

Budapest, Károly-körút 12.

földszint és I. emelet.

Készpénz-bevásárlás és gyártás nagy méretben, házilagos készítés. Szilárdan SZABOTT, nagyon jutányos, számokban jelzett árak.

„Tencsi” sacco-öltöny tiszta gyapju, szürke és drapp kamgarn és cheviott 10 frttól 12 frtig.

„Turf” legelegánsabb vízmentes esőköpeny (valódi angol) 12 frttól 20 frtig.

„Luster-saccok” legjobb a melegség ellen, fekete és szürke 3 frttól 15 frtig.

„Egyes” fű térdnadrágok cheviott és kamgarn 3—13 évig 2 frttól 275 frtig.

„Kerékpár-dress” könnyű és chices minden színben 8 1/2 frttól 12 frtig.

Lawn-tennis öltönyök fehér és kék alapon fehér csikkokkal (gyapju) 7 1/2 frttól 17 frtig.

Legkedvesebb gyermek mosócsőtűmök (szintartó) fehér és kék matroz-gallérral 3—9 évig 2 frttól 3 frtig.

Uri divat-mellények barna és kék alappal fehér pontozattal 1 frt 75 krtól 4 frtig.

Minden ruhanemben és minőségben óriási választék.

Elismert szigoruan lelkiismeretes üzletkezelés.

Alapítottatott 1848.

A címre tessék ügyelni.

Ő azaz. és apostoli kir. felsőének legfelsőbb rendelete.

XXXIII. csász. kir. államsorsjáték

a birodalom inneni részének jótékony céljaira.

Ezen Ausztriában egyedüli törvényesen engedélyezett **pénzsorsjáték** 18.514 készpénzből nyereményt tartalmaz, 410.200 korona összértékben.

A főnyeremény 200.000 koronát tesz.

A húzás visszavonhatatlanul 1900. évi június hó 7-én történik.

Egy sorsjegyek ára 4 korona.

Sorsjegyek kaphatók: Az államsorsjáték osztályánál Bécsben, I. Riemergasse 7. bérkéményekben, adó-, posta-, távirat- és vasúti lottóügynökségeken, dohányüzletekben, adó-, posta-, távirat- és vasúti hivatalokban, váltóüzletekben stb. Játéktervek sorsjegyek számára ingyen. A sorsjegyek portamentesen küldetnek át.

A cs. kir. lottófelügyeleti igazgatóságtól.

Államsorsjátékok osztálya.

Luser L. -féle turista-tapasz.

Biztosan és gyorsan ható saer tyukzem, szemölcs és a talp, valamint a sarok bőrkeményedési, tolvábtá mincenne-mű bőrelszaruradása ellen. A hátsóerő-jóvá tétele val-lalattik.

Képzett szék raktar: **SOHWENK L.** győzsz. MEGLŐB-BÉCS.

Csak akkor valódi, ha minden használt utánlós és minden tapasz a mollettis véd-jegygyel és aláírással el van látva, azért is erre ügyelni kell.

1 doboz ára kor. 1.20. 0000

Vidékre kor. 1.60 előzetes beküldése mellett bér.

Magyarországi főraktar: **Török József** gyógyszer. Budapest, Király-utca 12. és Andrássy ut 29.

Zálogházi

écsüdlákat veszok. Eladók 13 lator ezüst evőeszköz-eket, grammja 5 kr., girandolokat, gyertyatartókat, hálálakat, tálcákat, grammja 6 kr., 12 darab ezüst evőeszköz 8 frt 30 kr., teljes 12 személyre való teljes evőeszközletek 138 frttól kezdve, dus választék mindennemű ezüst műtővös tárgyakban, arany ferfilánek kö-löggóval, grammja 35 kr., masszív arany gyűrűk 2 frt 40 krtól, tula remon-tóir órák 8 frt. Grünbergur Ármín Bela örökösai Bud-apestben, IV., Városház-ter 9., I. em. 23. Harisbazar. Képes árjegyzéket bér-mentve és ingyen. Részletfizetésre is.

Legszebb Legjobb Legolcsóbb PAP-ian PAP-ian PAP-ian

1 összehajtható vasgály	frt 10.—	1 acél sodrony ágybetét	frt 5.—
3 db kiváló matrac	10.—	1 tengerifü matrac	4.50
1 db rouze paplan	1.50	1 Afrigue matrac	5.50
1 db rouge paplan prima	2.50	1 kőzör matrac	12.—
1 db satin cachmir paplan	3.50	1 rugnyos ágybetét	15.—
1 db atlasz cachmir paplan	4.50	1 szőnyeg 3 m. hosszú 2 m. széles	2.50
1 db atlasz sojeyem paplan	5.—	1 futó szőnyeg matra 25 krtól 4 ftig.	—
1 db atlasz sojeyem paplan	12.—	1 ablak tunis függöny	1.50
1 db jó vásonay lepedő	1.30	1 ablak langó	0.50
1 db jó "a" paplan	2.—	1 esztergályozott függöny	1.50
1 db fiatal ágy pótkör	1.80	1 tartó	1.50
1 db gyapju ágy pótkör	4.50	1 ablak csipke függöny	3.50
1 db jó löpökör	1.70	1 bouret ágyterítő	2.50
1 db szegett löpökör	4.50	2 gyapju ágy- és 1 asztal-terítő	11.—
1 levarrott szalmazak	2.30		

GICHNER JANOS és TARSÁ
paplan, matrac és kárpitosaru gyárosok, szőnyeg, függöny-ágy- és asztalterítő stb. nagy vái áruháiban.
Budapest, VII. ker., Erzsébet-körút 20. szám.
Árjegyzéket kívánáraink ingyen és bérmentve küldünk. Nem telos árakat kücsörölünk, vagy a pórt visszadjuk.

Dr. Garai Antal

orvos, sebész, szemész- és szülészeti orvos, volt osztr. kir. osztr. főorvos

RENDEL: naponta d. n. 10 óráig orvos; délután 4 óráig; este 6 óráig; 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszoltak és gyógykezelték is gondoskodva lesz.

Nőknek külön váróterem.

Ugyanazt megjelenti és a szerkesztő: Dr. GARAI ANTAL-nál megrendelhető **NÉPKÖZSÉGI ÚTMUTATÓ** (már 10-ik kiadásban megjelenő) neml betegségek és azok észszerű gyógykezeléséhez című könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most csak 80 kr. A könyv jól beismagorolv: lesz alküdvé, 1 frt béküldés mellett bérmentve v. gy 90 kr. utánvétel mellett.

A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. — II. A neml álet úbródása. — III. Az úbródás és az úbrózási magán-letek. — IV. Húgyúti betegségek és húgyveség betegségek. — V. A bajkór (tuberculosis). — VI. Fehérhártya. — VII. Sz-gyógyítástól. — VIII. Női magánélet. IX. A ivarszervek megbetegedéseinek úbróezéseje. — prostitúció.

Kinek van szeplője?

vagy bámi folt, vagy pattanás az arczán? Az teljes biztonsággal fordulhat annak eltüntetésére végezt a **világghírű**

SERAIL ARKENŐCSHOZ,

mely nemcsak eltávolít mindenféle bőrtisztálanságot, hanem az arcóbort vakító fehérré, tisztává és údeve teszi. — 1 tegely ára 1 kor. 40 fillér — Postán franko küldve 2 kor. 10 fill. — Szappan hozzá 1 drb 60 fill. Kapható Budapesten: **Török József** gyógyszerész urnál, Egger-féle Nádor-gyógyszertárban, valamint minden magyarországi gyógyszerárban.

ROZSNYAY MATYAS gyógyszerész Aradon.

Specialista sörvkötőkben!

Kelleti-féles és kir. szakh. sörvkötője a legújabb szerkezetű, s illemre a legújokéval sebből sem gyarobon. Nem csusszik, nem okoz kellemetlen nyomást a megfogó, a legmagasabb körrelme-nyelnek!

Árak: Egyedüli 5 forint. Kötőeszköz 12 — Nag nem feloldó kiszerítők. Képes árjegyzéket diskre-rcionál küld a gyár.

KELETI J.,
BUDAPEST,
IV. ker., Koronaherczog-utca 17.

A világ legjobb fénymáza

A ki lábellenlő szép fényben és tartósan akarja gondolni, vásárolja csak **Fernolendit-fénymázát** világon lábbellenlő csak **Fernolendit természetes borkrémtjét.**

14 Minőségű laplalt. 200 gr. alap. 1832. Bécsben. Újrat matar:

Bécs I. Schulerstrasse 21. szám.
A sok értéklenlő utánzást miast tessék pontosan címenre ügyelni **St. Fernolendit.**

Titkos betegségek szakorvosa

gyanánt, gyors, alapos és kényelmes módon biztos gyógyulást obajt szenvedőknek, 30 éves körüli és magán-gyakorlati tapasztalainál fogva legjobbban ajánlhat

Dr. CZINCZÁR J.

egyetem. orvostudor

gyógyít férfinaknál és nőknél foglalkozást szar nélkül mindennemű bármily régi kellet

Nemi betegségeket agymint húgyveségolyást, hólyag- és vizelési bajokat, bújás oros sebeket, syphilist, úbródásból eredő idegbajokat, a legmakasabb **bőrbetegségeket és szépséghibákat,** továbbá

Nemi gyesengési állapotokat (impotencia) meglegl biztos eredménnyel gyorsan a legújabb módon.

Rendelő-intézet: Budapest, VII. Kerepesi-út 14. sz. I. a.
Rendelés: délelőtt 10—1-ig, délután 3—8-ig.
Külön váróterem. Külön be- és kijárat. Levelekre rághatni válasz.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentét az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbizható, fájdalomcsillapító be-dörzsöléséket alkalmazták köszvénynepl, csuszal, tagzsagattásnál és megbűléseknepl és az orvosok által bebiztosolsekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, galykorta Horgony-Liniment elvezetés alatt, nem titkos szer, hanem igazi nepperű háziszser, melynek egy háztartásban sem kelleso bíányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt üvegekbenl árbán majdnem minden gyógyszerárban készletben van; fóra kttár: **Török József** gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatossá legyünk, mert több kiseb-val igen megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter öggyezgése nélkül mint nem valódit utasítsa vissza.

RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT cs. és kir. udvari szállítók.

PILULES et SIROP DE BLANCARD

szápkór

ADAG: 1—3 kiskanál naponta.

SKROFULOZIS

Az orvostudományi Akademiától javallva

ADAG: 2—6 pillula naponta.

valószínűleg vasjódból 40, Rue Bonaparte, PARIS

